

AKTIVISTIČNI ORIENTACIJSKI VODNIK

Predgovor

Gibanje Zeitgeist je aktivistična roka *Projekta Venus*, ki predstavlja življenjsko delo industrijskega oblikovalca in socialnega inženirja, Jacqua Fresca. Jacques trenutno živi v Venusu na Floridi, kjer partnersko tesno sodeluje z Roxanne Meadows. Razumljivo je, da g. Fresco najprej jasno pove, da njegovi pogledi in razvoj niso popolnoma njegovi, pač pa nedvoumno izhajajo iz evolucije znanstvene raziskave, ki se je ohranila od antičnih časov. Kar predstavlja projekt Venus in kar zagovarja tudi gibanje Zeitgeist, lahko enostavno poimenujemo kot: "Uporaba *Znanstvene metode* za družbeno skrb".

S humano uporabo znanosti in tehnologije pri *oblikovanju družbe* in *odločanju* imamo možnost preoblikovati naše plemensko, korupcije polno okolje, ki poganja revščino, v nekaj veliko bolj organiziranega, uravnoveženega, človeškega, trajnostnega in produktivnega. Da bi pri tem uspeli, moramo razumeti, kdo smo, kje živimo, kaj imamo, kaj hočemo in kako bomo dosegli zelene cilje. Glede na trenutno stanje, ki je bolj obrazloženo v prvem delu knjige, mora bralec razumeti, da ni dovolj le *želja* po spremembi smeri, ampak je sprememba *nujno potrebna*. Trenutni gospodarski sistem pospešeno razpada z možnostjo do zdaj največje rasti svetovne brezposelnosti. Hkrati pa se bližamo "točki brez vrnitve" glede uničevanja okolja.

Naše trenutne metode so se izkazale kot neučinkovite pri reševanju problemov uničevanja okolja, človeških sporov, revščine, korupcije in ostalih vprašanj, ki zmanjšujejo možnost skupne človeške vzdržnosti na našem planetu. Čas je, da kot vrsta odrastemo in resnično pregledamo, kakšni so problemi in prave rešitve, ne glede na to, kako neprijetne ali netradicionalne in tuje se nam lahko zdijo.

To delo bo najprej predstavilo trenutne gospodarske probleme, s katerimi se srečujemo, prepoznalo vzroke, posledice in neizogibnosti, nato pa predstavilo rešitve, pridobljene z oceno tega, kar je resnično *pomembno* za življenje in družbo. Prav tako bo posredovalo informacije o možnostih pomoči vsakega posameznika pri tem izzivu. Predstavilo bo metode komunikacije in aktivizma, ki bodo, upamo, pospešile proces preoblikovanja.

Zelo pomembno je, da se tisti, ki bodo začeli to delo, za trenutek ustavijo in razmislijo o pogledih, v katere so bili priučeni. Ljudje se ob upoštevanju trenutne prostranosti človeških vrednot in ideologij skupaj s prepoznavnostjo, ki s časom zraste, velikokrat poistovetimo z določenim miselnim tokom, tradicijo ali pojmovanjem resničnosti. Za posameznike je lahko zelo težko ali celo boleče pregledati ali odstraniti ta tako cenjena doživetja, ki so bila zelo dolgo šteta kot edina resnična. To poistovetenje "ega", skupaj s konstantnim stanjem "okrnjenega znanja", ki ga ima vsak od nas, bo največja ovira, s katero se bodo srečali mnogi pri branju tukaj predstavljenih informacij. Čas je, da razširimo svoje lojalnosti in pripadnosti preko ozkih meja trga, tradicije in narodnih držav, da bi lahko obsegli celotno človeško vrsto, skupaj z okoljem našega planeta, ki nas vse podpira. Čas je, da pričnemo gledati na Zemljo kot neločljivo organsko celoto, živeči organizem, ki ga sestavlja nešteto oblik življenja, ki skupaj tvorijo eno samo skupnost.

Če bi nas narava naučila le ene stvari, bi to bilo dejstvo, da je edina stalna stvar *sprememba*. Take stvari, kot je *Utopija*, ni. Zatorej če hočemo kot vrsta zrasti produktivno, moramo postati strokovnjaki v "spreminjanju naših mišljenj" o čemerkoli in o vsem. Če se odločite pristopiti k temu materialu z zavestnim poskusom biti odprtih misli in objektivni, menimo, da bodo tu izražene ideje ponovno naravnale vaše videnje sveta, vas in prihodnosti naše človeške družine na način, ki bo najbolj produktiven, človeški in učinkovit.

Prvi del

Monetarno (denarno) gospodarstvo

Prvo poglavje

Mehanizmi in posledice

Opredelitev pojmov:

Izraz "ekonomija" je splošno definiran kot "družbena veda, ki preučuje proizvodnjo, razporeditev in porabo dobrin in storitev" wordnet.princeton.edu/perl/webwn.

V zgodnjem 21. stoletju je prevladujoč mehanizem skoraj vseh svetovnih gospodarstev ena od oblik "denarnega sistema". Denarni sistem uporablja menjalni posredniški medij, znan kot "denar", kot sredstvo, ki omogoča zaposlovanje, proizvodnjo, razporeditev in potrošnjo dobrin in storitev. Uporabo tega medija denarne izmenjave kot temelja nekemu ekonomskemu sistemu bi lahko opredelili kot "Denarno gospodarstvo".

Medtem ko danes skoraj vsa ljudstva sveta uporabljajo zgolj monetarno ekonomsko teorijo pri delovanju lastnih dežele, vseeno obstajajo med njimi določene razlike. V glavnem so to razlike v stopnji, do katere sisteme nadzorujejo državne vlade. Trenutna "primerjalna lestvica", ki se giblje od več predpisov proti manj predpisom, se ponavadi začne s "Komunizmom" ***!opomba: Komunizem je tu omenjen glede na obliko, ki jo poznamo iz zgodovine, ne glede na idealizirane oblike, ki zagovarjajo nič denarja.*** (popoln državni nadzor), gre skozi Socializem (delen državni nadzor) in se konča v Kapitalizmu (malo ali nič državnega nadzora). Te različice gospodarskih praks bi lahko opredelili kot "Družbeni sistemi".

Danes je prevladujoč družbeni sistem kapitalizem. Kapitalizem, ki je pogosto umeščen pod okrilje drugega teoretičnega koncepta, znanega kot "prosti trg", je opredeljen kot: "gospodarski sistem, v katerem so sredstva za proizvodnjo v lasti privatnih lastnikov, ki delujejo za dobiček in kjer so vlaganja, razporeditev, dohodek, proizvodnja in določanje cen običajno določena skozi delovanje "prostega trga".

en.wikipedia.org/wiki/Capitalism

"Prosti trg" je pravzaprav nenadzorovana poslovna usmerjenost, kjer so "cene dobrin in storitev dogovorjene vedno na podlagi medsebojnega dogovora med prodajalci in kupci; torej tržne sile ponudbe in povpraševanja določajo cene in dodeljujejo razpoložljive zaloge brez vmešavanja vlad" en.wikipedia.org/wiki/Free-market.

Sam pojem "prosti trg" razlagamo različno in v okviru različnih teoretičnih smeri. Na primer, eden skrajnejših, a vseeno trenutno aktivnih nazorov je "Avstrijska šola", ki opravičuje pojem "*laissez-faire*", kar pravzaprav pomeni, da vlada dobesedno nima vpliva na gospodarske zadeve. S tega vidika na "dobrobit" in druge, s strani države sponzorirane "socialne" programe gledamo kot neprimerne. ***!opomba: Razvoj, uveljavitev in razlaga gospodarstva so osupljivo obsežni predmeti neskončnih razprav. Namen tega priročnika ni predstaviti celotne razprave o gospodarstvu. Dejansko je ena od osnov tega priročnika pokazati, da je danes zaradi napredka tehnologije in odpravljanja pomanjkanja, 99 % celotne gospodarske teorije zastarela in nepomembna praksa.***

Če damo splošno terminologijo na stran, je zelo pomembna značilnost denarnega gospodarstva "teorija o vrednosti". Nivo "vrednosti" proizvoda ali storitve je pravzaprav izpeljan iz dveh dejavnikov /**opomba: So še bolj subjektivne oblike vrednosti, ki se demografsko razlikujejo, ko določene "znamke" oblikujejo cene (načrtovana vrednost) ne glede na stvarno človeško delo ali materialno vrednost, temveč glede na "statusno identiteto" predmeta samega, kot to razume potrošniška kultura. To je manj pomembna oblika "gospodarske vrednosti" in bo o njej več rečeno kasneje v poglavju "Sprevrčanje vrednosti". Tudi finančna orodja vrednosti, kot so predmeti trgovanja na borzi, so sama po sebi nepomembna, ko govorimo o dejanski proizvodnji in razporeditvi.**

- 1) Pomanjkanje (razpoložljivost) uporabljenih materialov.
- 2) Količina človeškega dela, potrebna za izvedbo produkta/storitve.

Na primer:

Predstavljajte si količino časa in truda, ki bi bila potrebna za izdelavo preproste majice pred prihodom elektrike in napredne industrijske tehnologije. Celotni proces bi bil: pripraviti zemljo → posejati seme bombaža → nadzirati rastno obdobje → pobrati bombaž → izločiti seme → spresti bombaž v prejo → stkati prejo v blago → oblikovati blago v majico.

Glede na potek zgoraj opisanega postopka bi bila, preprosto s stališča človeškega dela, vrednost tiste majice relativno visoka in verjetno prodana za ceno, primerno vloženemu delu. Vrednost semena bombaža (materiala) bi bila malenkostna, saj je pridobljen kot stranski produkt glavne žetve, kar napravi njegovo osnovno ceno zelo nizko. Iz tega sledi, da resnična vrednost te majice prihaja iz vloženega dela.

Recimo torej hipotetično, kaj pa če ta proizvodni proces ne bi potreboval nobenega človeškega dela, medtem ko bi bombažno seme/voda/zemlja ohranili svojo naravno obilje? Kakšna bi bila potem vrednost tiste majice? Očitno v resnici sploh ne bi imela vrednosti.

Od začetka 21. stoletja so industrijske naprave prevzele vlogo sejanja in žetve kmetijskih proizvodov do stopnje, ko en sam kmet lahko obdeluje 4 hektarje zemlje in več. Prihod tekstilne opreme, kot je stroj za odstranjevanje semen iz bombaža (Cotton Gin), je dramatično zmanjšal človeški napor, medtem ko z moderno uporabo industrijskega računalništva opazamo stalno težnjo proti skoraj popolni avtomatizaciji kmetijstva in tekstilne industrije, kot tudi mnogih drugih.

Stvar je v tem, da je stanje "ekonomske vrednosti" kot navidezno mirujočega gospodarskega pojma zdaj obnovljeno z vplivom tehnologije (vedno lažja in obilna proizvodnja/material), ki bi lahko teoretično v celoti odstranila pojem "vrednosti".

Ko človeško delo zmanjšamo ali nadomestimo s pomočjo tehnologije in avtomatizacije, domnevna "vrednost", ki usklajuje razmerje med delom in ceno, temu primerno pade. "Vrednost" končnega izdelka bi se potem prenesla na razvoj in vzdrževanje strojev, ki so zdaj v vlogi delavcev. Večja ko je učinkovitost, trpežnost in vzdržljivost teh strojev, bolj pada "vrednost" proizvodnje.

Tako pridemo do spoznanja, da bi nas strojna avtomatizacija skupaj z inovacijami, ki nadomestijo vire v pomanjkanju (npr. zlato, diamanti, titan ...), lahko vodila v položaj, kjer dobrine ali storitve ne bi več potrebovale "vrednosti" oziroma cene. To dejansko ne bi imelo teoretičnega smisla.

Večina si to zelo težko predstavlja, glede na to, kako smo vajeni živeti v vsakdanu. Ne glede na vaše mnenje pa ostaja dejstvo, da stalne tehnološke izboljšave skupaj z avtomatizacijo vsaj v teoriji lahko ustvarijo gospodarsko okolje, v katerem bi bila proizvodnja tako obilna in učinkovita, da večina ljudi sploh ne bi imela potrebe po nakupih. Da bi "delali za življenje" v tradicionalnem smislu, bi bilo dejansko nepotrebno. Tudi če bi stroji počasi in le deloma nadomestili zaposlene ljudi ter s tem širili brezposelnost, bi bila razvejanost sistematična. Celoten gospodarski sistem bi postajal bolj in bolj nestabilen in neučinkovit. Ta tema bo podrobneje obravnavana še v drugem in petem poglavju.

Tudi če zaenkrat prezremo to dejstvo, si poglejmo nekatere izkustvene mehanizme, ki jih denarno gospodarstvo (še posebej v kontekstu kapitalizma) potrebuje, da bi vzdrževalo celovitost sistema. V ostalih delih tega poglavja bomo razpravljali o razumevanju petih najbolj osnovnih lastnosti, ki so potrebne za vzdrževanje tega sistema, in njihovih posledicah.

Prvi mehanizem

Potreba po ciklični potrošnji

V denarnem sistemu imajo ljudje v osnovi tri različne vloge: delavec, potrošnik in delodajalec (ali lastnik oz. proizvajalec). **/opomba: Obstaja tudi vlagatelj, ki delodajalcu oz. lastniku oz. proizvajalcu daje finančno podporo ali pa kupčuje na finančnih trgih za zaslužek. To na tem mestu ni pomembno, saj obstoj vlagatelja ni nujen za delovanje tržnega sistema.**

Zaposleni opravlja naloge za delodajalca v zameno za "plačo" ali denarno plačilo, medtem ko delodajalec prodaja dobrino ali storitev potrošniku za "dobiček" - še eno obliko denarnega plačila.

V zameno oba, delodajalec in zaposleni, delujeta kot potrošnika, saj so denarna plačila ("plače" ali "dobički"), ki jih prejmeta, uporabljena za nakup dobrin in storitev, potrebnih za njuno preživetje.

Dejanje nakupa dobrin in storitev, ki je naloga potrošnika, je tisto, kar delodajalcu omogoča služenje "dobička" in hkrati tudi izplačilo "plače" zaposlenemu.

Z drugimi besedami, zahteva po stalni "potrošnji" je tisto, kar ohranja delodajalca v poslu in vzdržuje delo zaposlenega.

Pomembno je torej razumeti, da se to kroženje plačilo - potrošnja (ali "ciklična potrošnja") ne more ustaviti, ker bi se sicer sesedla celotna gospodarska struktura, saj denar ne bi prišel do delodajalca, delodajalec si ne bi mogel privoščiti plačila svojemu zaposlenemu in noben od obeh, ne delodajalec in ne zaposleni ne bi mogla ohraniti cikla z vlogo potrošnika.

Posledica:

1 - Nič fizično izdelanega ne more ohraniti delovne življenjske dobe, daljše od tiste, ki jo lahko vzdrži v skladu z ohranitvijo gospodarske integritete skozi "ciklično potrošnjo".

Z drugimi besedami, vsaka izdelana "dobrina" se mora pokvariti v primernem času, da bi nadaljevala finančno kroženje, ki podpira igralce (potrošnik, zaposleni, delodajalec) v igri. Ta značilnost bi bila lahko opredeljena kot "načrtovana zastarelost".

Načrtovana zastarelost lahko na splošno zavzame dva položaja:

Namerno: premišljeno in namerno zadrževanje učinkovitosti, da se dotični proizvod pokvari.

Posledično: bližnjice v proizvodnji, ki temeljijo na povečanju dobička ponavadi v obliki poceni materialov/slabega oblikovanja, si prizadevajo, da bi prihranile denar in ustvarile kupce, ki se vračajo. To takoj pomeni slabši produkt.

[npr.: uporaba plastike za elektronska ohišja je cenejša za podjetje in potrošnika, vendar je trpežnost tega materiala slabša kot npr. titanovo jeklo, ki pa je veliko dražje.]

2 - Uvajanje novih proizvodov in storitev mora biti stalno, da bi nadomestilo kakršnokoli povečano zmogljivost prejšnjih generacij proizvodnje, ne glede na funkcionalno korist, kar povzroči neskončno *smetenje*.

Drugače povedano, smeti so nameren stranski proizvod potrebe industrije po ohranjanju "ciklične potrošnje" v teku. To pomeni, da je nadomeščen/zastarel proizvod izločen pogosto na odlagališča, kjer onesnažuje okolje. Stalno množenje proizvodov pospešuje onesnaževanje.

"Potreba po ciklični potrošnji", katero lahko razumemo kot "motor", ki poganja celoten gospodarski sistem, je v svojem bistvu nevarna in pokvarjena, saj sama narava te potrebe ne dovoljuje okoljsko vzdržnim praksam, da bi se popolnoma razvile. Stalno poustvarjanje slabših proizvodov zapravlja razpoložljive vire in onesnažuje okolje.

Da bi to izrazili z drugega zornega kota, si predstavljajte gospodarske posledice proizvodnih metod, ki bi strateško povečale učinkovitost in vzdržnost vsake stvaritve, ob uporabi najnaprednejših materialov in tehnik tistega časa. Predstavljajte si avtomobil, ki bi bil tako dobro oblikovan, da ne bi potreboval vzdrževanja naslednjih 100 let. Predstavljajte si hišo, ki bi bila zgrajena iz negorljivih materialov, kjer bi bili vsi aparati, električne napeljave, vodovod in ostalo narejeni iz najbolj neprepustnih, najbolj celovitih dosegljivih virov na Zemlji. V takem *pametnem* svetu, kjer bi prav zares izdelovali stvari, da bi *trajale*, posledično zmanjševali onesnaženje/odpadke zaradi zmanjšanja števila potrebnih proizvodov in povečane učinkovitosti, *bi bil denarni sistem nemogoč*, ker bi se "ciklična potrošnja" izredno zmanjšala in za vedno oslabila tako imenovano "gospodarsko rast".

Drugi mehanizem

Obilje pomanjkanja

V denarnem gospodarstvu je pojem "ponudba in povpraševanje" zelo znan konstrukt, ki preprosto pomeni, da če je količina nečesa večja, se njegova vrednost zmanjša. Na primer, pitna voda je bila v preteklosti zelo obilen vir, ki po navadi ni zahteval plačila za uporabo v trgovskem smislu. Vendar sta se zaradi onesnaženja vode razvila mestni vodni sistem in stekleničenje. Filtrirana pitna voda se zdaj trži pogosto po višji ceni od goriva. Drugače povedano, pomanjkanje virov je dobičkonosno. Če podjetje prepriča javnost, da je njihov izdelek "redkost", lahko zanj zaračuna več. To omogoča veliko motivacijo, da podjetje ponudbo teh izdelkov omeji. Na povsem drugem nivoju pa je potrebno opozoriti, da centralne banke skoraj vseh držav prav tako *ustvarjajo pomanjkanje* v sklopu fizične dobave denarja, da bi ohranile pritisk na tržni sistem. Bernard Lietaer, oblikovalec evropskega denarnega sistema poudarja:

"Pohlep in tekmovalnost nista rezultat nespremenljivega človeškega temperamenta ... Pohlep in strah pred pomanjkanjem se v resnici neprekinjeno ustvarjata in povečujeta kot neposredna posledica vrste denarja, ki ga uporabljamo... Sposobni smo proizvesti več kot dovolj hrane za odpravo lakote... Vendar ni dovolj denarja za plačilo vsega. Pomanjkanje je v naših državnih valutah. V resnici je funkcija centralnih bank ravno ustvarjanje in vzdrževanje pomanjkanja določene valute. Neposredna posledica je, da se moramo boriti med seboj, da bi preživeli." **Lietaer Bernard "Beyond Greed and Scarcity", Yes Magazine, 1997**

Posledice tega *obilja pomanjkanja* so seveda škodljive. Če je dobiček mogoče doseči kot rezultat pomanjkanja, spodbujanega z onesnaževanjem okolja, potem to ustvarja bolešno krepitev brezbriznosti do skrbi za okolje. Če se podjetja zavedajo, da lahko zaslužijo več z zmanjšano ponudbo svojih virov in produktov, ali se lahko pojavi obilje v svetu? Ne, ker bodo velika podjetja vedno motivirana za *ustvarjanje* pomanjkanja, ko bo to potrebno. V zameno nam pomanjkanje dobave denarja s strani centralnih bank doda še motivacijo za medsebojno tekmovanje, kar je vzrok za povečanje neetičnosti, odtujenosti - ko vsak gleda le nase, ustvarjanje stresa, konfliktov in bolezni.

Tretji mehanizem

Prednost profita

Najbolj motivacijski princip denarnega sistema je profit oziroma pridobivanje denarja z izkoriščanjem drugih ljudi. /**opomba: Zaradi poenostavljenja bomo izraz "profit" tu uporabljali kot sinonim za "dohodek" in "plača". Medtem ko klasična ekonomska klasifikacija ločuje te pojme, se vsi ti izrazi nanašajo zgolj na pridobivanje denarja. Delavec, ki zasluži plačo, "profitira" s svojim delom, ker je to enostavno samo dohodek.** Vsi igralci te igre morajo, da bi preživel, poiskati način pridobivanja denarja. "Delavec" išče najboljše možno plačilo za svojo opravljeno delo, medtem ko delodajalec (lastnik) neprestano išče možnost za znižanje stroškov zaradi povečanja profita. To je prevladujoča "miselnost" v denarnem sistemu in tisti, ki imajo v lasti velikansko bogastvo (materialni "uspeh"), so največkrat najbolj neusmiljeni. Medtem ko bo veliko ljudi, ki zagovarjajo profitni sistem, neprenehoma govorilo o svojih "etičnih" standardih v zvezi s svojim delom, je zgodovina pokazala, da je postavljanje profita na prvo mesto pravzaprav bolezen, ki ne zastruplja samo našega osebnega oziroma družbenega počutja in standardov življenja, pač pa tudi okolje, od katerega dobimo vse, kar potrebujemo kot vrsta.

Vendar preden začnemo z negativnimi posledicami, ki so rezultat te "miselnosti", pomislimo, katera je po mnenju mnogih dobra stran prednosti profita – "spodbuda".

Glede na to teorijo potreba po profitu ustvari pri človeku/organizaciji motivacijo za nove ideje/izdelke, ki bi se lahko prodajali na trgu. Drugače povedano, predvideva se, da bi bil družbeni napredek majhen, če ljudje ne bi bili motivirani s potrebo po preživetju skozi zaslužek.

Kot prvo, največji prispevki družbi niso prišli iz korporacij, željnih zaslužka. Nikola Tesla ni vzpostavil izmeničnega električnega toka, ker si je želel hitrega zaslužka. Louis Pasteur, Charles Darwin, brata Wright, Albert Einstein in Isaac Newton niso ogromno prispevali družbi zaradi lastnih materialnih interesov. Medtem ko je res, da uporabna odkritja in metode pridejo z motivacijo po osebni koristi, pa *namere* v ozadju teh stvaritev nimajo nič skupnega s skrbjo za človeka in družbo, ker sta samo-korist in preživetje pravzaprav edini pravi motivaciji.

Želja po zaslužku je skoraj vedno pred skrbjo za ljudi in že samo pogled na konzervanse v naši prehrani, ki povzročajo raka, planirano zastarelost skoraj vsega proizvedenega, skupaj z zdravstveno industrijo, ki zaračuna \$300 za eno samo tabletko antibiotika, pokaže, da je "spodbuda zaradi zaslužka" pravzaprav škodljiva, ker to ni spodbuda za prispevek družbi na smiseln način, ampak samo odvzem družbenega bogastva na vse mogoče načine. Zaslužek je pravzaprav *lažna* spodbuda. Težave naše družbe, ki temelji na denarju, se rešujejo samo, če se lahko z reševanjem teh težav *ustvari zaslužek*.

Posledice:

Psihološke/sociološke posledice, ki izhajajo iz prioritete dobička, dobijo hude razsežnosti, ko gre za ravnanje z ljudmi. Pravzaprav je bila celotna struktura vsiljenega nadzora ustvarjena, da bi se lahko kontrolirale neskončne težave, povezane s potrebo po preživetju, na način dobička/dohodka, in nastal je - pravni sistem. Medtem ko so trenutni problem nedenarno povezana kazniva dejanja, ki so pogosto rojena iz ega, ljubosumja, čustvenega stradanja in drugih psiholoških vprašanj, se pogostost teh nedenarno povezanih zločinov ne more primerjati s storjenimi zločini, ki izhajajo iz želje po denarju in lastnini. Če definiramo "zločin" kot "korupcijo" in definiramo "korupcijo" kot "moralno sprevrženost, nepoštenost", pridemo do popolnoma novega vidika. Če pogledamo dovolj pozorno, vidimo, da je skoraj vsaka oblika strateškega pridobivanja denarja že v osnovi koruptivna. To je v današnji pogojeni družbi sprejeto kot "normalno" do katerekoli stopnje, ki jo še toleriramo s konsenzom.

Na primer, ko gremo v trgovino z živil in kupimo škatlo žitaric, lahko v devetih od desetih primerov vidimo, da količina žitaric zavzema le 60% prostora v škatli. Ta "oglaševalna strategija", kot to imenujejo v proizvodnem podjetju, je pravzaprav zgolj očitna, potratna laž. Oglaševalske agencije so z vsemi svojimi taktikami družbene manipulacije verjetno ena izmed najbolj pokvarjenih ustanov na svetu. Na žalost smo jih namesto tega primorani imenovati "promocija" ali "strategija". Več o družbenem izkrivljanju, ki ga ustvarja oglaševanje, bo predstavljeno v delu tega poglavja, imenovanega "Izkrivljanje vrednot".

Da bi spekter korupcije, ki izhaja iz denarja, lažje umestili v nek delujoč pogled, delimo to zmotno vedenje na tri dele: Splošni kriminal, podjetniški kriminal in vladni kriminal.

Splošni kriminal izhaja iz želje po denarju in se giblje od malih krajev, nezakonite prodaje, goljufij do nasilnega roba. Pri tem stranskem učinku denarnega sistema velikokrat premalo upoštevamo razlog za ta dejanja, kajti za mnoge so ti "kriminalci" nekakšna družbena anomalija, ne povezujejo je s potrebo po preživetju. *Stres* in drugi neželeni učinki, povezani s pomanjkanjem, so prav tako spregledani.

Študija "Merva Fowles", ki je bila opravljena v devetdesetih letih prejšnjega stoletja na Univerzi v Utahu, je pokazala močne povezave med brezposelnostjo in kriminalom. Raziskovalci so svojo raziskavo izvedli na območjih kar tridesetih glavnih mest s skupaj več kot 80 milijoni prebivalcev.

Ugotovili so, da zaradi 1% povečanja brezposelnosti pride do:

6,7% povečanja samomorov;
3,4% povečanja nasilnih zločinov;
2,4% povečanja kraje lastnine.

V obdobju od 1990 do 1992 je to zneslo:

1459 dodatnih samomorov;
62.607 dodatnih nasilnih zločinov;
223.500 dodatnih krajev lastnine.

Merva & Fowles, *Effects of Diminished Economic Opportunities on Social Stress*, Economic Policy Institute, 1992

Če bi dobronamernemu, etičnemu in pokončnemu človeku vzeli bogastvo ter sredstva in ga le v srajčki odvrgli v revno mesto, obstaja precejšnja verjetnost, da bi pričel ta človek zavoljo preživetja lagati, varati in krasti.

Ni presenečenje, da imajo najrevnejše soseske v ZDA največje stopnje zločinov. Oseba, rojena v revnem okolju z malo sredstvi, slabo izobrazbo in omejenimi možnostmi za delo, bo za preživetje storila, karkoli je potrebno. Tukaj gre za to, da je za tovrstno odklonilno vedenje krivo ekonomsko pomanjkanje in ne genetska "nagnjenost k zločinu".

Korporativni kriminal, ki je skoraj vedno ekskluzivno naravnano k zviševanju dobičkov, zavzema različne oblike: načrtovana zastarelost; tržna manipulacija; medpodjetniške povezave; dogovorne cene; monopolni dogovori; izkoriščanje delovne sile in medvladni dogovori so le nekatere izmed teh oblik. Od Enronovega načrtnega zapiranja kalifornijskih elektrarn z namenom doseganja višjih cen delnic

<http://www.nytimes.com/2005/02/04/national/04energy.html> do znane Bayerjeve distribucije pokvarjenih zdravil za HIV http://www.naturalnews.com/News_000647_Bayer_vaccines_HIV.html bi moralo biti večini jasno, da je gospodarski kriminal stalno prisoten in pogosto tudi bolj zahrbtn kot "splošni kriminal", saj njegove uničujoče posledice občuti zelo veliko število ljudi.

Potreba "korporativnih kriminalcev", da si zagotovijo dobiček, ni v osnovi nič drugačna kot želja za preživetje "navadnega zločinca". Slednji sicer za preživetje krši zakone, prvi pa, da si zagotovi ohranitev položaja, vpliva, življenjskega sloga in bogastva. Vse to temelji na strahu. Pojem "pohlepa", ki se manifestira iz nenehne negotovosti pred izgubo dobrin, deluje kot motivacija za večino korporativnih zločinov. Kot pri odvisnosti z igrami na srečo. Več kot dobiš, več hočeš. Ta nevroza se ohranja in povečuje z razslojevanjem družbe, ki jo ustvarja denarni sistem, saj je ob večji kupni moči na voljo tudi neskončna paleta razkošnih stvari (npr. graščine, jahte, limuzine, diamanti, zemljišče). Več o tem sledi v naslednjem delu, imenovanem »Sprevrčanje vrednot«.

Vladni kriminal je, če razmislimo, ena najbolj kompleksnih in težavnih oblik izvajanja, saj je pogled na vlado zelo spremenjen zaradi prevladujočih vrednot, ki jih ta "vladajoči razred" ohranja v družbi z uporabo masovnih medijev in tradicionalnega šovinizma. Drugače povedano, če se ozremo malce v preteklost, v čase, ko je Nemčiji vladal Hitler, se lahko spomnimo, da je veliko Nemcev podpiralo antisemitski sistem, katerega ideje je takratni režim širil preko letakov ter radijskih prenosov. Enako velja za ameriško invazijo na Irak, katero so ameriški državljani podprli preprosto zaradi sovraštva in strahu pred tako imenovanimi "islamskimi teroristi", ki naj bi bili odgovorni za napad, ki se je zgodil septembra 2001. Potisnimo lojalnost in "domoljubje" na stran in poskusimo zaznati resnični pomen vlade znotraj denarnega sistema in kaj vlada v resnici predstavlja.

Vsi člani vlade morajo prejemati plače in vsi njihovi projekti morajo imeti finančna sredstva. Ta denar očitno prihaja z "davki", ki jih poberejo ljudem, ali s posojili bank ali drugih vlad. Davki so ustvarjeni s pomočjo "trgovanja" ali z "dohodki od trgovanja", hkrati pa se morajo krediti poplačati z denarjem, dobljenim na nek način. Teoretično je to lahko s še večjim trgovanjem, jemanjem še več posojil ali z več davki.

Osrednja vloga vlade je izumljanje regulativne zakonodaje za upravljanje delovanja družbe. Idealizirano bi morali biti splošni interesi javnosti prva prednostna naloga vlade. Na žalost, kot je zgodovina pokazala, to nikoli ni bilo tako ali pa je bilo zelo redko. Namesto tega je vlada, kot jo mi poznamo, "matična korporacija" vsem drugim korporacijam, ki delajo v gospodarstvu države. To je seveda smiselno, ker se vrednost katerega koli naroda pravzaprav določa s stanjem njegovega gospodarstva. To pomeni, da ima vlada "lasten interes" glede gospodarskega stanja države, še posebej glede stanja znotraj svojega razreda - bogatega zgornjega razreda.

"Osební interes" osebe ali skupine, ki lahko preko odločitev vlade nekaj pridobi ali izgubi, je dvosmeren. Politik lahko od podjetja, katerega pri vladanju favorizira, pridobi denarne "prispevke", medtem ko podjetje preko njemu na roko pisanih zakonov in razpisov prav tako veliko pridobi. Lobiranje in prispevki v Ameriki predstavljajo milijarde dolarjev letno in ta denar se prispeva v celoti pod pretvezo doniranja strankam "agenda v akciji".

Sicer obstaja veliko primerov dogovarjanja med vlado in podjetji, od predaje s strani FDA nepreizkušenih zdravil na tržišče do uspeha naftnega lobija, ki je preprečil, da bi kalifornijski Zakon o ničnih emisijah stopil v veljavo in tako izobčil električne avtomobile. A največji zločin vlade, ki je podprt z željo po denarju, je v resnici spodbujanje vojn za potrebe korporacij in finančnih institucij.

Po besedah dvakratnega dobitnika Kongresne medalje časti, generalmajorja Smedleya D. Butlerja:

»Vojna je prevara. Od nekdaj. Zelo verjetno gre za najstarejšo in najbolj dobičkonosno, zagotovo pa najbolj umazano prevaro. Je edina, ki deluje v mednarodnem prostoru. Dobički se tu štejejo v dolarjih, izgube pa v številu človeških življenj. Prevara je, ko večini med nami ni jasno, kaj se resnično dogaja, saj so prave informacije dostopne le manjši skupini izbrancev. Vse je zasnovano z namenom, da se peščica ljudi okoristi na račun nevedne večine. Le malo ljudi med vojno ustvari ogromen dobiček ...

Konflikt I. svetovne vojne je bil za nekaj podjetnikov čudovita priložnost za zaslužek. V tem času se je rodilo vsaj 21.000 novih milijonarjev in milijarderjev - po poročilu 65. kongresa o zaslužkih podjetij in letnih vladnih prihodkih. Med drugim so upoštevani dobički 122-ih podjetij za embalaranje mesnih izdelkov, 153 predelovalcev bombaža, 299 proizvajalcev tekstila, 49 jeklarn in 340 premogovnikov. Dobički, manjši od 25 odstotkov, so bili izjema. Med vojno je na primer vrednost delnic podjetij, ki so imela oblast nad premogom, narasla za 100 do 7856 odstotkov. Čikaška podjetja za embalaranje so svoje zasluške tudi potrojila.

In ne pozabimo na bankirje, ki so vojno financirali. Oni so tisti, ki so pobrali smetano. Banke so partnerstva, zato ne odgovarjajo lastnikom delnic. Njihovi dobički so bili ogromni in zato tudi dobro varovana skrivnost. Ne vem, na kakšen način so bankirji zaslužili milijone in milijarde, saj te drobne skrivnosti nikoli niso prišle v javnost – niti pred preiskovalnim organom.«

Butler, Smedley D., *War is a Racket, Feral House, 1935, Poglavje 1*

Druga svetovna vojna, Korejska vojna, vojna v Vietnamu in sedaj vojna v Iraku in Afganistanu niso izjeme. Pospešena industrializacija, vojaške pogodbe, gradbeno rekonstrukcijske pogodbe, odkup energije in virov (tativina), visoko obrestni krediti Svetovne banke in ostalih privatnih bank, ki so namenjeni vzpostavitvi nove povojne ekonomije, in celo trgovanje z drogami preko agencije CIA, so le nekatera od najdobičkonosnejših izidov teh vojn.

Webb, Gary, *Dark Alliance, Seven Story Press, 1999*

Motivacija za vojno je troplastna:

- 1) industrijski profit, maksimiziran za elito;
- 2) pridobitev naravnih virov (tativina);
- 3) snovanje geopolitičnih zvez, da bi omogočili prosto pot povečanju industrijskega dobička in tatvini naravnih in drugih virov.

Vojna je ena od največjih bolezni, ki jo povzroča nenehna gonja za bogastvom in močjo. Vlada je s svojim priročnim moštvom morilcev z opranimi možgani vključena v poslednjo obliko lastne samoohranitve in dokler se vsi svetovni viri množično izkoriščajo za interese peščice, bo ta vzorec vojne ostal nespremenjen.

Zgornji načini "korupcije" so le posplošeno naštet. V vsakodnevnom življenju se srečujemo z različnimi odtenki človeškega vedenja, zastrupljenega s tem istim mehanizmom dobička; neiskrenost, ki se razteza od "umetnosti pogajanja", kjer dva poslovneža tekmujeta med sabo za vsak sebi lastne interese z jasnim neupoštevanjem drugega, do neharmoničnosti, vklesane v odnos delodajalec-delojemalec, kjer eden želi povečati količino dela in zmanjšati število ur in plačo, drugi pa hoče "delati" dlje in tako zaslužiti boljšo plačo.

Na koncu koncev pa ta koncept "prednosti dobička" vzpostavi dvojno miselnost "mi proti njim", ker v denarnem sistemu morajo obstajati nasprotja, kupec-prodajalec, delavec-delodajalec, odjemalec-lastnik, imam-nimaš. Ob tej resnici si obe strani nenehno trudita ustvariti pogoje, ki bi bili za njiju najbolj dobičkonosni, zato se neprestano išče strateške prednosti in venomer divjajo bitke. Da bi preživel, smo neprestano v vojni drug z drugim. Skozi čas ta bitka povzroči le malo trajnostnega človeškega napredka, rezultat pa je bolan, onesnažen, izkrivljen svet, ki ga vidimo okoli nas.

Četrty mehanizem

Izkrivljenost vrednot

Naša prepričanja in vrednote so oblikovane s kulturo. Medtem ko obstaja genetska osnova za določene človeške lastnosti in vedenje, je znanje, ki ga imamo, in način razmišljanja in dejanj na podlagi tega znanja v osnovi fenomen okolja.

S tem v mislih zahteva denarni sistem obliko komunikacije za informiranje javnosti o proizvodih, ki jih ima določeno podjetje naprodaj. Ta oblika komunikacije se imenuje "oglaševanje".

Lastnost oglaševanja je "promocija" in promocija je način oglaševanja, ki splošno rečeno, ustvarja pristranskost v korist omenjenih proizvodov. Z drugimi besedami, namen oglaševanja je, da spodbudi - ali bolj direktno - zmanipulira potrošnika v nakup proizvodov. Ta manipulacija ima več oblik - ena od najbolj uspešnih je manipuliranje in/ali izkoriščanje gledalčevih "vrednot" - torej tega, kar je zanj/zanjo pomembno.

Preden nadaljujemo, moramo poudariti, da vzorci množične potrošnje, ki jo lahko opazimo v ZDA in drugod po svetu, niso bile vedno enake. Amerika je bila originalno zasnovana do določene mere na nekakšni protestantski delovni etiki, kjer sta bili varčnost in hramba najpomembnejši vrednoti. Vendar si je do zgodnjih let 20. stoletja poslovna skupnost prizadevala izkriviti te pojme in ustvariti novo vojsko impulzivnih, venomer nezadovoljnih potrošnikov, zavedajočih se statusa. Oglaševalske agencije so spremenile način oglaševanja od uporabnosti izdelkov, ki je postala manj pomembna, k čustveni privlačnosti in statusu. Posledično povprečni Američan danes potroši dvakrat toliko, kot je potrošil od konca druge svetovne vojne.

Schor, Juliet, *The Overworked American*, New York Books, 1991, p. 208

Ena najmočnejših oblik "manipulacije vrednot" je torej ponovno združevanje osebne identitete z določenim idealom. Patriotizem in religija sta klasična primera tega, ker skozi indoktrinacijo v zgodnjih letih oseba pogosto pogojeno občuti tesno osebno vez z državo ali religijo, kar usmeri to osebo k želji po brezpogojni podpori tem doktrinom.

Drug primer tega koncepta je "moda". Moda ima mnogo oblik, od oblačil, ki jih ljudje nosijo, do skoraj ideologij, ki jih ljudje na podlagi mode prakticirajo. Za ilustracijo, kako upešna je postala komercialna industrija pri manipulaciji človeških vrednot za svoj lasten dobiček, lahko danes vidimo mnogo ljudi, ki hodijo naokoli oblečeni v določene komercialne artikle samo zaradi izražanja znamke podjetja ter si tako zamišljajo nakakšen navidezni družbeni status ali "stilsko izraznost". Napis "Tommy Hilfiger" majice, trgovska znamka "Prada torbice" in sijoče ročne ure Rolex so primeri proizvodov, kjer sta uporabnost ali namen izdelka popolnoma izgubili svoj pomen, kjer je sedaj pomembno samo, kaj izdelek "predstavlja".

Tisto, česar se ti ljudje na žalost ne zavedajo, je, da oni preprosto niso nič drugega kot premikajoče se reklame za dotično podjetje.

"Status" ali "izraz" v resnici obstaja samo v pogojenem "videnju vrednot" te osebe, s čimer se pojavi "trend", ki s kolektivno identifikacijo dodatno vzpodbudi zablodo, če je le dovolj ljudi zmanipuliranih na isti način. Ti trendi lahko postanejo tako močni, da tisti, ki se ne pridružijo tej modni muhi, postanejo "izobčenci" in so izločeni.

Ob "nečimrnosti" moramo prav tako preučiti izkrivljene vrednote v obliki mentalitet in pogledov na svet. Ta neprestana potreba po skrbi za lastne interese se pogosto razširi kot rak tudi na druga psihološka področja, kjer ustvarja in povečuje nevroze, kot so na primer "pohlep", "ljubosumnost" in "ego".

Pohlep je verjetno pogonska sila uveljavljanja denarnega sistema prek meja samega preživetja. Zaradi vgrajenega ločevanja dobrin in storitev (posledično življenjskega standarda), ki je na voljo tistim z večjo kupno močjo, ima človeško bitje neprestano željo po "večjem" materialnem bogastvu in ta "več" je videti neskončen. Rezultat je kultura, ki ne pozna koncepta ravnovesja ali občutka za tisto, kar je dejansko pomembno, oziroma občutka, kdaj je dejansko "dovolj". Oglaševanje spaja to z neprestanim prikazovanjem "možnosti", zaradi česar se ljudje pogosto sprašujejo o svoji lastni vrednosti, ker nimajo "najboljših stvari v življenju" ipd.

Ljubosumnost se očitno vsadi v zelo mladih letih, verjetno takrat, kadar učitelj v šoli hvali učenca, ki ima boljše ocene, učenca s slabšimi pa graja, zaradi česar ta učenec zavida tistemu z boljšo oceno. Ne glede na poreklo, je klasična taktika oglaševanja namenjena izkoriščanju te nevroze z uporabo medijev, ki posamezniku prikažejo, katerih stvari še nima, zaradi česar dobi občutek, da bi to moral imeti, če bi hotel biti "enak" drugim. To je zelo podobno pohlepu, s to izjemo, da ljudje začno prezirati druge zaradi stvari, ki jih imajo, in s tem ustvarjajo družbeno napetost in pogosto tudi konflikt.

Ego se pogosto definira kot "počutiti se boljšega od ostalih". Ta izkrivljenost se v osnovi pojavlja v dveh oblikah:

- 1) splošna superiornost, zasnovana na premožnosti, lahko pa tudi kot pozicija na družbeni lestvici;
- 2) aroganca v zvezi z ustvarjalnim prispevkom določene osebe, zahtevajoče prestiž, priznavanja in drugih "nagrad".

Slednje je za mnoge skoraj "naravno", ker ljudje danes uživajo v "jemanju zaslug" za svoje ideje in izume. To ima močno podporo v denarnem sistemu, ker ko oseba "profitira", je dobesedno "nagrajena" in "priznana" za lastne izume in delo. To nadalje spaja nagnjenost osebe k zahtevanju zaslug za svoje delo, četudi nima to nič opraviti z denarjem. Poudariti je treba, da noben človek ničesar sam po sebi zares ne "izumi" ali ustvari. Vsaka ideja in stvaritev, ki se je pojavila, je bila posledica prispevanega dela prejšnjih generacij, okoljskih vplivov in/ali povratnih informacij pregleda. Kot je nekoč dejal Isaac Newton:

"Če sem kdaj videl dlje, je to zato, ker sem stal na ramenih Velikanov".

Newton, Isaac, *Pismo Robertu Hooku*, 5. februar 1675

Bistvo, ki nam ga s tem sporoča, je, da je gradil svoje raziskovanje in posledično odkritja na delu mnogih drugih velikih znanstvenikov, ki so živeli pred njim. Njegove zasluge torej niso samo njegove, pač pa gre za celoto znanstvenih odkritij, o katerih se je učil in z njimi delal.

Ta oblika ega izgubi podlago, ko oseba spozna, da so vsi izumi in stvaritve pravzaprav na tak ali drugačen način serijsko razvita sodelovanja.

Kot pri prejšnjem razlikovanju ega, omenjenega zgoraj ("splošna superiornost, zasnovana ..."), je ta dispozicija usmerjena razrednemu razslojevanju, ki na nekem nivoju psihološko pomeni nekomu ustvariti boljše počutje z zavedanjem, da ima več kot drug človek. Po cesti sprehajajoča se premožna oseba dosti lažje prezre brezdomca preprosto z reko "saj je samo len berač", namesto da bi ga prepoznala kot žrtev kulture. Na drugem nivoju pa slepi elitizem v obliki neke vrste "razredno zasnovanega rasizma" vodi ljudi k prezrtju tistih z manjšo kupno močjo kot "manjvrednih" ali "podložnih", ker je družbeni nivo, izobraževanje in življenjski stil, ki si ga ta elita lahko privošči, daleč od dosega tistih z manjšo kupno močjo, kar povzroči velikanske razlike v kulturi.

Na koncu koncev pa so tudi naše vrednote zasnovane na podlagi tistega, kar nam pomaga ustvariti lažje, boljše življenje. Če živimo v sistemu, ki nagraduje tekmovalnost, nerazsvetljeno samovšečnost, korupcijo, nečimrnost in aroganco, potem so to tiste vrednote, ki bodo neprestano prisotne v družbi. Medtem ko mnogi govorijo o "poštenju, skrbi za druge in ponižnosti", zlahka vidimo, da te kvalitete ne prevladajo, ker jim sistem preživetja v današnji družbi ne daje podpore.

Peti mehanizem

Fiskalna manipulacija

Valuta, ki je danes v uporabi, se imenuje "fiat", kar pomeni, da se njena vrednost v osnovi določi z vladnim odlokom. Drugače povedano, valuta ni z ničimer podprta, razen mogoče s potom delavcev, ki menjavajo svoje storitve za valuto. Pred mnogimi leti je večina valut temeljila na "zlatem standardu", ki je dal psevdo-empirično osnovo za vrednost enote valute, vendar je tudi to bilo še vedno popolnoma poljubno, ker je bil vir valute preprosto prenesen k temu surovemu materialu, imenovanemu "zlato", ki prav tako samo po sebi ni imelo nikakršne osnovne vrednosti. "Vrednost" katerega koli materiala se spreminja s pomanjkanjem (dobavo) in povpraševanjem - te lastnosti pa so vedno premične in zaradi tega nestabilne.

Ta t.i. enačba "ponudba in povpraševanje" se prav tako uporablja pri *denarni vrednosti*. Vrednost znotraj fiat sistema se določa na podlagi količine denarja v obtoku znotraj gospodarstva. Tako kot velja pri vsakem naravnem viru: več kot je denarja v obtoku, manj je posamezna enota valute vredna. Ko je v obtoku manj denarja, se vrednost vsake enote temu primerno poveča. Ta fenomen se na splošno imenuje "inflacija" in "deflacija". **/opomba: Klasična definicija inflacije je "dvigovanje cen" (cenovna inflacija), medtem ko je deflacija "zniževanje cen". Vendar pa je prvobitni vzrok te "cenovne inflacije" in "cenovne deflacije" povečevanje in zmanjševanje ponudbe denarja (denarna inflacija). Kljub rečenemu pa to ni edini možni vzrok takih razmer. Že sama prekomerna/zmanjšana proizvodnja ima lahko prav tako vpliv. Lahko pride tudi do istočasnih obdobj inflacije in deflacije, kot na primer, kadar se pojavi sistemska kriza, ki krči ponudbo denarja hitreje, kot se denar ustvari in da v obtok.** Enostavno povedano, če se v gospodarstvo stlači nov denar, ne glede na stanje trenutnega povpraševanja za blagom in storitvami, bodo cene v gospodarstvu sčasoma zrasle, ker bo vrednost valute postala sorazmerno nižja. To je "inflacijski efekt". Vendar pa če se novi denar takoj uporabi za ustvarjanje novih proizvodov in storitev, medtem ko obstaja dovolj velika potreba po tem novem blagu in storitvah, se lahko to odrazi v gospodarstvu brez prevelikega inflacijskega efekta. Inflacijski efekt je npr. minimalen, če je na tržišču potreba po novih domovih in vlada vbrizga milijardo svežega denarja v gospodarstvo ter je ves ta denar porabljen za izgradnjo novih domov, ki se potem kupujejo.

Povečana dobava denarja gospodarstvu se imenuje *širitev denarja*, medtem ko se zmanjšana dobava denarja imenuje *krčenje denarja*. Ko sta na delu obe sili, dobimo krožni trend, imenovan "gospodarski cikel", znan tudi kot "poslovni cikel" ali (ang.) "*boom* in *bust* cikel" (več o tem spodaj). Splošno povedano je obdobje širitve ponavadi povezano s t. i. "gospodarsko rastjo", ker se pogosto s povečanjem denarja v uporabi poveča tudi število novih zaposlitev. Nasprotno pa je obdobje krčenja pogosto imenovano recesija ali depresija, ker je na trgu denarja suša in ga je manj v uporabi, torej je služb manj in podjetja propadajo.

Koncept "gospodarske rasti" je po navadi definiran kot: "povečanje količine blaga in storitev, ki jih gospodarstvo proizvede v določenem času". BDP ("bruto domači proizvod") je merski sistem, ki v osnovi primerja "prihodek" in "proizvodnjo" gospodarstva v določenem časovnem obdobju in je splošno uporabljen za profiliranje te t. i. "gospodarske rasti".

Pred nadaljevanjem omenimo še, da je celotna ideja gospodarske rasti, kot je tradicionalno interpretirana glede na resničen človekov razvoj, v resnici *nesmisel*. Resnična gospodarska rast sama po sebi ne obstaja, ker je njen osnovni mehanizem pogojen s količino likvidnosti (denarja) v sistemu. Drugače povedano, če bi ponaredil 100 milijonov ameriških dolarjev in jih dal vam za ustanovitev podjetja (ne bi vedeli, da je ponarejen) in nakup ter popravilo stare zgradbe, najem delavcev in začetek proizvodnje izdelka, ki bi ga ljudje kupovali, bi bilo to šketo kot "širitev" gospodarstva. Investirali ste v nepremičnine - povečali zaposlenost - in ustvarili nove izdelke, ki jih drugi kupujejo, torej pospešili kroženje valute ("cikel potrošnje"). Torej kaj, če bi se izvedelo, da je bil ves vaš denar ponarejen in bi bila celotna operacija ustavljena? To bi bilo "krčenje" gospodarstva, ker denar tako izgine; vaše delavce bi odpustili, zgradba bi bila zasežena in proizvodnja ustavljena.

Glede na zgornji scenarij bi se lahko vprašali, kakšna je bila *prava* rast? Če porast (širitev) v dobavi denarja povzroči nova delovna mesta in proizvodnjo, medtem ko zmanjšanje (krčenje) povzroči izgubo služb in proizvodnje, kaj je pravzaprav na stvari?

Da bi to bolje razumeli, moramo pogledati, kako je denar ustvarjen in kako ga država in/ali njena centralna banka regulira. Za ta primer bomo uporabili ZDA in njeno centralno banko - The Federal Reserve (FED).

Kot je bilo omenjeno zgoraj, je "cikel širitve in krčenja" krožni vzorec, ki je v zvezi z dodajanjem in odvzemom denarja v oziroma iz sistema. Ta vzorec v večji meri z *obrestmi* kontrolira in z njim manipulira Centralna banka (rezerve). Obresti so pristojbina, ki se zaračuna posojilojemalcu za uporabo določene količine denarja. Ta pristojbina je odvisna od sposojenega zneska.

Ker je ves denar v gospodarstvu ZDA in skoraj vseh drugih gospodarstvih sveta ustvarjen z *dolgom* preko posojil **Chicago Federal Reserve, *Modern Money Mechanics*, 1963**, je hitrost, s katero denar pride v obstoj, določena s količino obresti, ki jih je oseba pripravljena plačati, da bi dobila posojilo. Komerčne banke določajo lastne obrestne mere na podlagi vrednosti, določenih s strani Centralne banke.

Na primer v Ameriki je "Prime rate" (osnovna mera) najnižja obrestna mera, ki jo banke zaračunajo svojim najbolj posojilno sposobnim strankam. Ta mera je določena na podlagi "Federal Funds Rate" (mera Zveznih skladov), ki jo diktira Centralna banka.

Namen te knjige torej ni secirati kompleksne z žargonom prepojene metode, ki jih uporablja bančni sistem. Vendar pa je pomembno razumeti, da ima centralna banka moč vpliva na obrestne mere vseh bank. *To se lahko razume kot moč kontroliranja količine izposojenega denarja in s tem količine denarja v obtoku.*

Ko centralna banka zniža svoje obrestne mere, naredijo enako tudi ostale banke in (izposoja) kreditov postane cenejša. Če pa centralna banka zviša obrestne mere, postanejo krediti dražji.

V nizko obrestnem okolju je verjetnost, da si bo denar izposodilo in ga uporabilo več ljudi ter s tem ustvarilo tako imenovano "gospodarsko rast" (širitev), večja. V okolju z višjimi obrestnimi merami si lahko manj ljudi privoščijo jemanje kreditov, manj denarja je v uporabi in gospodarska rast se upočasni ali obrne (krčenje).

To je pravzaprav vse, kar tako imenovan "podjetniški cikel" v resnici je, centralna banka pa lahko do določene mere po želji, z uporabo manipulacije obrestnih mer, požene širitev ali krčenje denarja. **/opomba: V primeru neuspeha gospodarstva, ko dolg/inflacija presežeta zmožnost upravljanja z njima, je manipulacija z obrestmi neučinkovita. Več o tem v drugem poglavju.**

Zakaj mora FED to kontrolirati?

Da bi to razumeli, se morate spomniti, da:

- (1) *je ves denar ustvarjen z dolgom* (posojila)
- (2) povečanje dobave denarja lahko privede do inflacije.

Če bi dovolili neprestano povečevanje dobave denarja (ekspanzijo), bi bilo samo vprašanje časa, preden bi tržišče postalo nasičeno z odvečno likvidnostjo in bi se gospodarska rast zaustavila. To bi kasneje privedlo do inflacije, razvrednotenja vrednosti valute, dvigovanja cen. Prav tako je neporavnani dolg neposredno sorazmeren dobavi denarja, torej, bolj ko se gospodarstvo "širi", večji je dolg, ki ga s tem ustvarja. To povzroči neizogibno sistemsko krizo, ker denarja, potrebnega za odplačila na posojila *zaračunanih obresti*, v gospodarstvu preprosto ni. **/opomba: Za tiste, ki niste seznanjeni s to resnico, glejte Web of Debt od Ellen Brown, drugo poglavje.** Torej, *vedno je več neporavnane dolga, kot pa je denarja v obtoku.* Ko dolgov prerastejo zmožnosti določene osebe/podjetja, se pričnejo pojavljati napake (največkrat na sistemski način), posojanje se upočasni in/ali se ustavi in dobava denarja se prične krčiti. Ta poseben scenarij, ko dolg prevlada in izniči ekspanzijo, bi lahko zelo na kratko imenovali "finančni neuspeh".

Preden nadaljujemo, moramo bolj podrobno povedati o dolgu. Popolnoma jasno moramo razumeti, da je dolg sam po sebi prav tako zelo močno orodje kontrole družbe, vendar ne na načine, ki bi jih večina pričakovala. V denarnem sistemu je celotna zgradba zasnovana na človeškem sodelovanju.

Zgradba je vedno hierarhična, tako da tisti pri vrhu piramide vedno profitirajo bolj kot večina na dnu piramide. Zatorej je vzpodbujanje k zaposlitvi in strašenje ljudi pred izgubo njihovih služb in hkrati zadrževanje ljudi v podrejenem položaju pozitivna okoliščina za tiste zgoraj. Oseba, ki "potrebuje" službo, bo bolj verjetno sprejela nižjo plačo in bo delala manj problemov.

Eden izmed najbolj zanesljivih načinov za prisilo ljudi k delu in podrejenosti je, da jih *zadolžiš*. Močno zadolžena oseba bo veliko bolj pokorna sistemu kot oseba brez dolga. O mehanizmu "dolžniškega suženjstva" se ne govori veliko, ker večina niti ne razmišlja o tem. Vsak obstoječi Evro bi moral biti teoretično plačan nazaj bančnemu sistemu in zadolženi ga morajo "zaslužiti", ponavadi v obliki "plače" ali "profita", zaradi česar se oblikujejo človeške storitve/služnost.

Ta zadeva se zaostrojuje z resničnostjo tega, da je *vedno* več neporavnane dolga, kot je obstoječega denarja (zaradi zaračunanih obresti). S tem je poizkus "poravnave" javnosti znotraj sistema neuspešen. Vedno bo več dolga za odplačilo, kar bo zagotovilo nadaljnji sužnjelastniški odnos do množic.

Torej, da bi prikazali, da so ponavljajoče se napake na tak ali drugačen način vgrajene v samo strukturo sistema, bomo v naslednjem poglavju nadaljevali z analizo finančnega sistema in njegovih politik.

Preden začnemo, naredimo povzetek razprave v tem poglavju:

Povzetek prvega poglavja

Na našem svetu dominira prakticiranje denarnega gospodarstva (Denarni sistem). Na podlagi tega sistema je "vrednost" dobrine ali storitve splošno definirana z *dostopnostjo* (stopnjo pomanjkanja) potrebnih virov, ki so skupaj s količino/vrsto *človeškega dela* vključeni v proces izdelave/storitve. Na podlagi te vrednostne teorije, če bi bile blago in storitve lahko ustvarjene brez človeškega dela, skupaj z viri, ki bi bili v popolnem obilju, bi bila vrednost (cena) enaka nič, s čimer bi izgubila vsako denarno vrednost. **Če bi se pojavila taka situacija, bi verjetno finančni/zaslužkarski sistem ne imel nikakršne prave podlage za obstoj in bi izginil.**

Glavni pod-tok trga je *pomanjkanje*. Industrija si želi pomanjkanja, ker ta spodbuja povpraševanje. Ta resnica ustvarja takojšnjo pozabo okoljske/človeške skrbi in krepi metode zlorabe, ki **delajo na tem, da bi omejile proizvodne kapacitete in dosegljivost virov namesto širitve za splošno dobro. Zatorej je blagostanje nemogoče.** Prav tako centralne banke namenoma puščajo valutni sistem podhranjen in s tem prisilijo ljudi, da se vsakodnevno bojujejo eden proti drugemu, in ker nikoli ni dovolj za vse, ohranjajo revščino in razredno ločevanje.

Denarni sistem zahteva "ciklično potrošnjo" ali konstanten promet na trgu. Zaradi tega prihaja do naravne potrebe po ustvarjanju slabših, hitro pokvarljivih izdelkov, ker če bi ustvarili dolgotrajne in vzdržne izdelke, bi tržišče trpelo zaradi pomanjkanja popravil in nakupa novih izdelkov. To privede do visokega nivoja multiplikacije, odpadkov in onesnaženja. **Če bi bili izdelki z uporabo najboljših materialov in metod zares oblikovani za dolgotrajno uporabo in delovanje, denarni sistem ne bi mogel obstajati, ker lahko deluje samo z neprestanim finančnim "vložkom", pridobljenim s prodajo.**

Najpomembnejša zadeva pri ljudeh je preživetje in v denarnem sistemu se ta lastni interes kaže kot neprestani boj za "profit". Ta miselnost je družbi dokazano povzročila več problemov kot koristi, ker je družbena skrb vedno v senci denarnega dobička. Če bi industrijo zares "skrbelo" za družbo ter bi upoštevala dobrobit in najboljše ljudske interese kot prioriteto, bi *denarni sistem ne deloval*, ker celotna orientacija strukture potrebuje "razlikovalno prednost". Z drugimi besedami, "enakost" in "pravičnost" nimata prostora v sistemu, kjer celotna osnova preživetja bazira na tekmovalnosti. Seveda vam bodo zagovorniki sistema vedno govorili, da sistem ustvarja "spodbudo", vendar je ta spodbuda v resnici spodbuda za pridobivanje denarja in nič več. Pomembni prispevki družbi so v tem sistemu le občasni in naključni stranski produkti, in ne prvotna namera.

Finančna korupcija je prav tako vedno prisotna in v mnogih oblikah preprosto sprejeta kot nekaj, "kar pač tako je" in je legalno. Hkrati je *vojna* poslednja oblika ekonomske stimulacije, kar pomeni, da sta smrt in razdejanje pozitivni stvari za tiste, ki so v trgovskih/političnih pozicijah, da imajo lahko od tega dobiček. Vojne si industrija v resnici želi, ne glede na njeno nečloveškost. **Glede na to resnico, verjetno vojn ne bo nikoli konec, dokler je profitni sistem še na mestu, vedenje ljudi pa bo zaradi potrebe po preživetju in potrebe po prednosti pred drugimi vedno nagnjeno k zlorabam.**

Sistem človeških vrednot je v veliki meri proizvod okolja. Vpliv denarnega sistema je tako z brezobzirno miselnostjo, ki je potrebna za pridobivanje, kot tudi z izkrivljenimi vrednotami, ki jih ustvarjajo oglaševalke agencije, da bi usmerile ljudi v nakup nečesa, ustvaril kulturo nečimrnih, sebičnih, napadalnih in negotovih ljudi. Nečimrnost, ego, ljubosumnost ter pohlep so vsi stranski produkt sistema in če vzamemo "promocijo" prodajnih izdelkov, je bolj pomemben rezultat kot uporabljena sredstva. Prav tako tekmovalna, v lastne interese orientirana motivacija, ki je neločljivo povezana z željo po profitu, ustvarja splošno neupoštevanje dobrega počutja drugih in ohranja nagnjenja k zlorabam in prednosti pred drugimi.

Denar, ki se danes uporablja v svetu, je FIAT in ga običajno regulirajo centralne banke. V ZDA Federalne rezerve (njena centralna banka) upravljajo z obrestnimi merami, da bi lahko kontrolirala širitev in krčenje dobave denarja. Dolgovi, ustvarjeni s posojili (spomnimo se, da denar prihaja v obtok s posojili, zato je denar ustvarjen z dolgom), so prekomerni zaradi uporabe obresti, ker nikoli ni dovolj denarja v obtoku, da bi poplačali zaračunane obresti. Ko se širi dotok denarja in se ustvarja "gospodarska rast" (nov denar se daje v uporabo), se prav tako ustvarja proporcionalna vrednost dolga, ki prisili ljudi k zaposlitvi, da bi lahko odplačali dolgove.

Ker bosta obresti + princip neodplačanih posojil vedno presegala količino dobavljenega denarja, je rezultat tega vedno neka oblika gospodarskega suženjstva, ker je za splošno občestvo praktično nemogoče odplačati ves dolg. Prav tako je naziv "Gospodarska rast" pravzaprav nesmisel, ker je vsaka širitvena rast kratkotrajna in mora imeti protiutež v krčenju. Edini razlog, zaradi katerega se takrat ustvari več delovnih mest, je, ker je v obtoku več denarja.

Drugo poglavje

Dokončni Razpad

Preko neodgovornosti:

David Walker, bivši ameriški finančni kontrolor in šef GAO (Government Accountability Office - Državna računovodska služba) je pred volitvami leta 2004 opozarjal na potrebo po večjih ekonomskih spremembah. Brez tega ZDA in njeni davkoplačevalci do leta 2009 ne bi bili sposobni odplačevati obresti na državni dolg. **Al Martin, *Protocols for Economic Collapse in America* (članek), 2008.** Študija potrjena s strani ameriškega finančnega ministrstva iz leta 2001 je pokazala, da bi morali biti davki do leta 2013 zvišani na 65%, če bi želeli odplačevati državni dolg glede na njegovo trenutno rast. **Ellen Brown, *Web of Debt, Third Millennium Press* p.368.**

Če ZDA ne bi bile sposobne odplačevati obresti dolga bi to pomenilo zadnjo fazo gospodarskega zloma in posledično bankrot. Sistematična kriza bi postopoma zelo verjetno zajela cel svet, saj je le ta denarno in gospodarsko prepleten.

Kako je prišlo do tega? Zakaj je državni dolg ZDA januarja 2009 štel \$12,250,000,000,000 (decembra 2020 - \$13,800,000,000,000). Od 203-h držav celega sveta, samo štiri (!) ne dolgujejo denarja drugim. Skupni dolg vseh svetovnih vlad šteje 52 bilijonov dolarjev **CIA, *World Factbook*, 2009,** <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/rankorder/2079rank.html> pri čemer ta številka ne obsega ogromnega skupnega *dolga gospodinjev* v posamičnih državah.

V bistvu je cel svet bankrotiran. Toda kako? Kako lahko svet dolguje samemu sebi?

Gre za očitno neumnost. 'Denar' sploh ne obstaja. *Obstajajo samo zemeljske surovine, človeško delo in človeška genialnost.* Monetarni sistem je samo igra, prastara in nefunkcionalna.

Ljudje na družbeno močnih položajih po želji določajo pravila igre. Narava teh pravil je enaka naravi tekmovalne in izkrivljene mentalitete v vsakodnevnem "denarnem" življenju le, da je ta igra prirejena tako, da ustreza in ugaja tistim, ki to igro nadzirajo.

Na primer, če imate 1 milijon € in ga položite na banko s 5% obrestmi boste letno ustvarili 50.000 € obresti zgolj na račun pologa. Iz denarja ustvarjate denar... papir ustvarjen iz drugega papirja... nič več ko to - nobenega izuma - nobene družbene koristi - popolnoma nič.

Na podlagi tu zapisanega, če spadate v nižji srednji razred, ki je finančno omejen in morate jemati kredite na osnovi obresti za nakup stanovanja, hiše ali uporabljati kreditne kartice, potem banki vračate obresti. Te obresti potem banka v teoriji uporabi za plačilo obresti *osebi, ki je položila milijon.* Ne samo, da je ta formula in princip žaljiva zaradi uporabe obresti, da 'krade revnim in daje bogatim', ampak v osnovi *ustvarja prepad med razredi.* Revni ostajajo revni pod bremenom večnega dolga in bogati bogatijo naprej na račun obresti, brez vloženega dela.

Roko na srce v tem sistemu obstajajo tudi druge igre, ki so delovale desetletja ampak počasi kažejo svoj pravi obraz in zorijo v matematične katastrofe, ki bi jih morali napovedati že pred 100 leti.

Cikel vzpona in padca (tudi "Poslovni cikel")

Osnovna definicija poslovnega cikla pravi: "...ponavljajoče se nihanje gospodarske dejavnosti, ki vsebuje recesijo in okrevanje, vzpon in padec." wordnet.princeton.edu/perl/webwn Ampak definicija ne omenja vzroka za nihanje. Čeprav glede vzrokov obstajajo mnoge teorije, ekonomisti pogosto 'pometajo pod preprogo' največji problem, ki je... močan efekt, ki ga imata denarno krčenje in raztezanje (dodajanje novega denarja) na poslovni cikel.

Ko se denar dodaja v denarno zalogo se ga uporabi z določenim razlogom. Pogosto so ti razlogi: zagon novega podjetja, kupovanje stanovanja, hiše, vlaganje na delniški trg, ipd. Tak način porabe denarja pogosto preraste v "ekonomsko rast". *Povečevanje dolga*, v obliki osebnega in podjetniškega kredita, je skrito v ozadju te tako imenovane gospodarske rasti. Gre za tako imenovano Boom obdobje cikla Boom in Bust. Če pregledamo pretekle trende gospodarske rasti v ZDA bomo v korelaciji z njimi našli večanje dolga. (na primer: 1990-2000 mehurček delniškega trga)

Na žalost ne moremo v neskončnost dodajati denarja v sistem saj *dolg* in *inflacija*, ki ju povzroči gospodarska rast slej ko prej prerasteta ugodnosti. To je posledica dejstva, da se nov denar vedno uporabi za kritje starega dolga, predvsem zaradi potrebe po plačevanju obresti kreditov (obresti, ki v bistvu v denarni zalogi ne obstajajo).

To pomeni, da po obdobju rasti (boom) gospodarstvo začne slabeti, kar kažejo gospodarski znaki in finančni regulatorji/vlada lahko izbirajo med naslednjimi odločitvami:

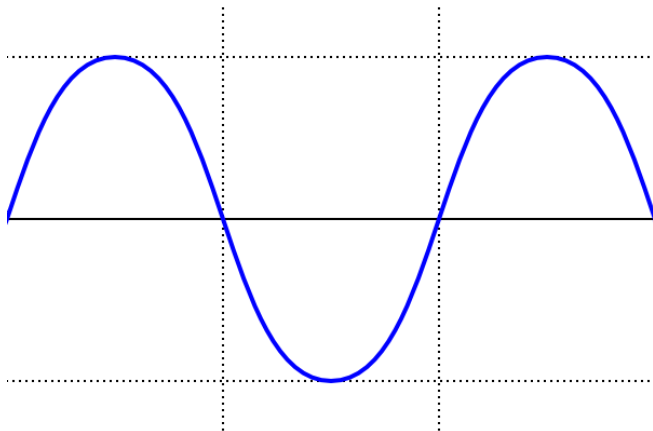
[1] Nadaljujejo z rastjo z dodajanjem denarja, z nižanjem obrestnih mer ali prenosom večjih količin denarja v določene panoge. (jamstveni paket 700 milijard \$ za banke v letu 2008) ali

[2] Pustijo, da se recesija (gospodarski krč) izteče, povečajo obrestne mere in vzpostavi gospodarsko ravnovesje v pričakovanju nove rasti. **/opomba: Gre za poenostavljene primere, saj namen tega vodnika ni podrobna predstavitev vseh komponent in atributov.**

Pogled v preteklost nam pokaže uporabo obeh možnosti z osnovno idejo "lajšanja" recesije s pomočjo večje likvidnosti. Razlog za to je preprost. Za vladajoči razred brezposelnost nižjih slojev ni politično zaželena. Brezposelnost lahko vodi v nezadovoljstvo ljudstva in posledično revolucijo. V ta namen obstajajo "igre" mirjenja in prepričevanja ljudstva z lažno varnostjo in s tem prikrivanjem resnice o disfunkcionalni in skorumpirani Ponzi shemi, bolje poznani pod imenom: monetarni sistem. **/opomba: Sistem v katerem se denar ustvarja preko denarja iz dolga, z zaračunanimi obrestmi in s tem ustvarjanje še večjega dolga kolikor je sploh denarja v obtoku se imenuje piramidna shema. Orodje s pomočjo katerega se sistem vodi se imenuje Sistem delnih rezerv (Fractional reserve system). Za več informacij o politiki denarne rasti, si preberite drugo poglavje knjige <i>Web of Debt</i> (Mreža dolga), avtorice Ellen Brown.**

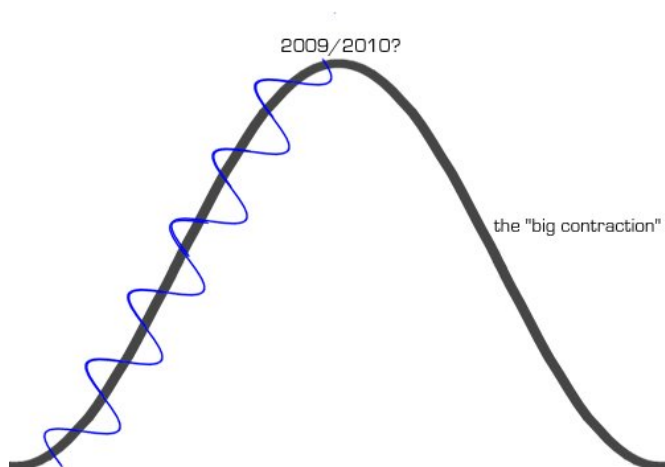
Rezultat tega "lajšanja" krčenja le odloži neizbežno in ker je ameriška vlada s prilivanjem denarja v sistem "lajšala" praktično vsa krčenja od 70-ih let dalje, nas čaka "katastrofalen scenarij"... Takoimenovano "veliko krčenje" nas čaka... in lahko se dogaja prav v času, ko to berete.

Slika 1 spodaj je idealiziran poslovni cikel, v konstantni menjavi med vrhom kot "rastjo" in dnom kot "padcem" ("boom" in "bust"):

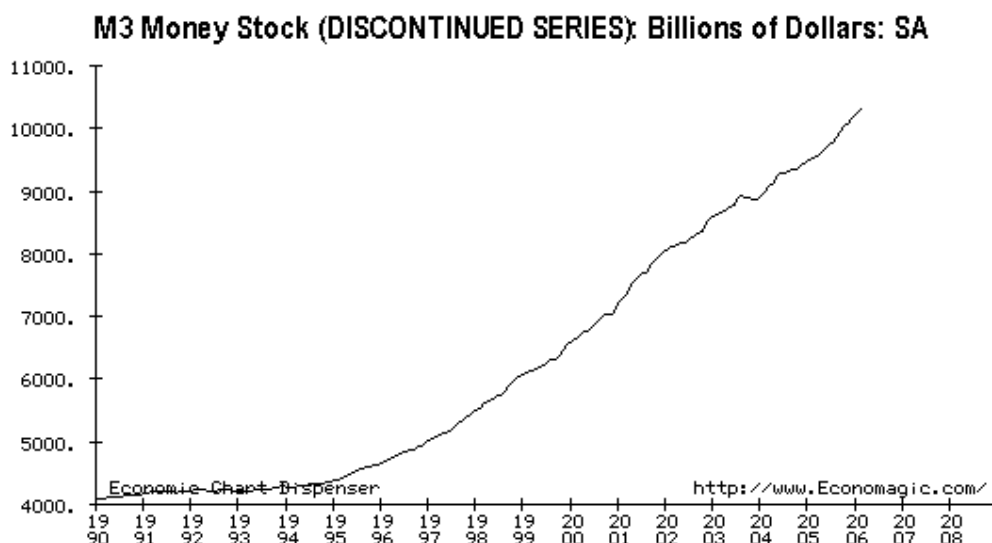
Slika 1

Glede na to, da se je denar vedno strateško vlival v sistem, je ob krčenju dejansko nihanje usmerjeno navzgor. Slika 2 je idealiziran prikaz dejanskega dogajanja od 70-ih let naprej in kaj nas čaka ob prihodu "velike krize (krčenja)".

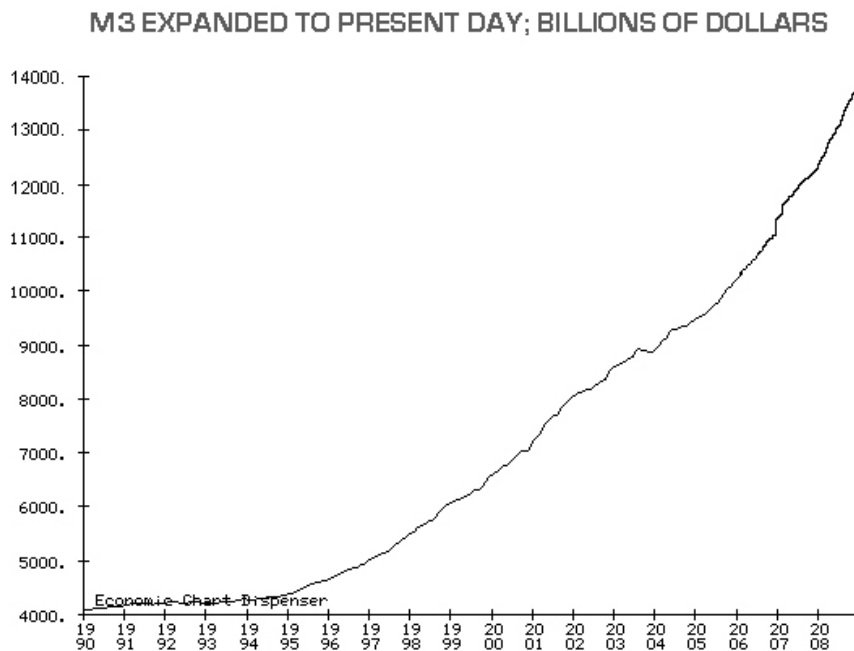
Slika 2

Od Marca leta 2006 je ameriška vlada prenehala poročati o M3, kar je skupna vrednost denarja v gospodarstvu in virtualnih sredstvih. Kje je razlog za to? - nočejo da javnost izve koliko denarja se vliva v sistem. Slika 3 kaže M3 dokler se je o njem še poročalo.

Slika 3

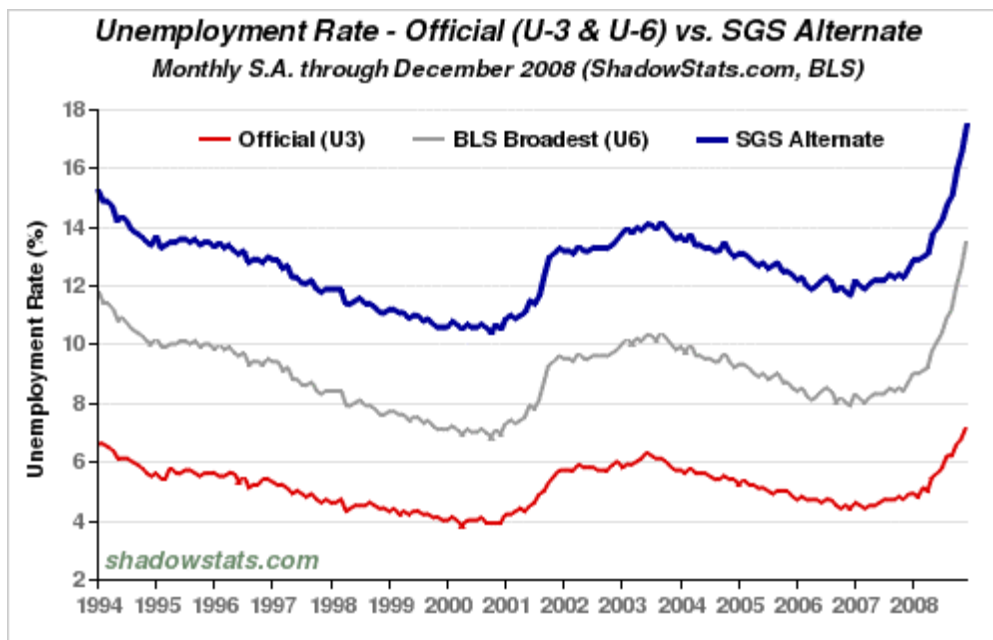
Kljub pomanjkanju poročil s strani FED-a so posvetni ekonomisti uspeli slediti komponentam M3 http://www.shadowstats.com/alternate_data/money-supply in opaziti je, da se je le-ta od leta 2006 iz 10 bilijonov povečal na 14,5 bilijonov do konca 2008. Skoraj 50% povišanje v samo treh letih (Slika 4).

Slika 4

Do kam sploh lahko gremo? Ob taki stopnji rasti bi lahko denarna zaloga do leta 2015 štela že 30 bilijonov dolarjev.

Vlivanje denarja v sistem se vedno ne kaže v gospodarski rasti. To je treba poudariti. Kot primerjavo lahko navedemo enega glavnih pokazateljev gospodarske rasti - ustvarjanje delovnih mest. Slika 5 kaže število brezposelnih v ZDA vključno s SGS (Statistika vlade v senci) /**opomba: SGS alternativna mera brezposelnosti, ki vključuje metodo poročanja trenutne brezposelnosti, ki je prirejena SGS - vključuje oceno "malodušnih delavcev", ki jih v času Clintonove administracije niso upoštevali in jih doda obstoječi BLS ocenam nivoja U-6 brezposelnosti.** http://www.shadowstats.com/alternate_data Komponenti, ki vključuje "brezposelne" delavce, ki niso več šteti v statistiko zaradi pretečenega potrditvenega roka.

Slika 5

Med tem ko so uradne vladne agencije poročale o 7% brezposelnosti ob koncu leta 2008, pa globlja raziskava razkrije, da je številka bližje 18% celotne populacije ZDA. Več o vzrokih za takšne številke v naslednjem poglavju. (Uporaba zunanjih virov) Toda zaenkrat uporabimo te informacije za lažje razumevanje, da trenutni priliv denarja v sistem nima želenih učinkov na finančno krizo.

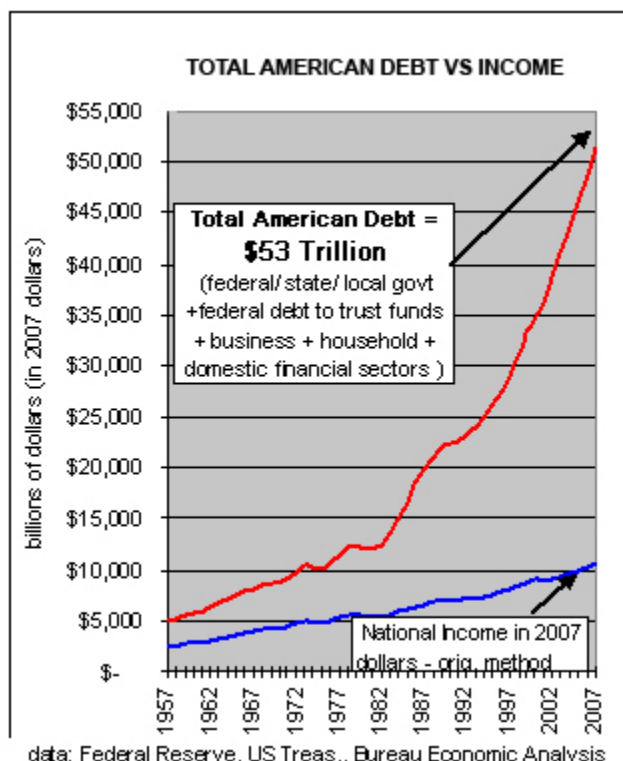
Kot smo pred tem že omenili, se denarja ne da vlivati v sistem v neskončnost, saj *dolg* in *inflacija*, slej ko prej prerasteta ugodnosti, ki jih povzroči gospodarska "rast". Vse to se sedaj tudi dejansko dogaja in vsakršno posredovanje (paketi pomoči) za "lajšanje" krize zelo verjetno ne bodo pomagali.

Zakaj? - Predvsem zato, ker so višine dolgov previsoke. Celoten dolg ameriške vlade je *skupaj* z dolgom prebivalcev ZDA znašal v letu 2007 okrog 53,000,000,000,000

<http://mwhodges.home.att.net/nat-debt/debt-nat-b.htm> (Slika 6).

To je neverjetno, sploh če pomislite, da se je v letu 2007 skupna denarna rezerva ZDA (M3) gibala okrog 12,000,000,000,000. Bomo zaradi tega vložili dodatnih 40 bilijonov dolarjev v gospodarski prostor ZDA, da pokrijemo to razliko? Ne. Ne le zaradi dejstva, da bi ta poteza pomenila bilijone novega dolga, ampak ker bi zelo verjetno povzročili hiper-inflacijo najvišje možne stopnje. Če pogledamo še z drugega zornega kota - v letu 2007 je bil BDP v ZDA okrog 14 bilijonov!

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/print/us.html>

Slika 6

Trenutno (2009) deflacija in inflacija potekata sočasno s tem, da deflacija v obliki krčenja počasi zmaga. Okvirno rečeno, denar izginja hitreje kot ga je mogoče včrpavati nazaj v sistem.

Med tem ko sam sistem avtomatsko preide v to neizbežno stanje, je vzrok za takšno verižno reakcijo najbrž v mehurčku špekulacij na trgu nepremičnin. Ko se je le-ta sesedel, je trg finančnih derivatov (ki vsebuje vrednosti, ki večkratno presegajo vrednosti BDP celotnega planeta **Brown, Ellen, Credit Default Swaps: Evolving Financial Meltdown and Derivative Disaster Du Jour, webofdebt.com, 2008**) špekuliral s temi hipotekami in postal "nevaren" zaradi nezmožnosti lastnikov nepremičnin da odplačajo hipoteke, kar je privedlo do odvzema nepremičnin s strani banke. To je povzročilo propad investicijskih bank; skupaj s propadom komercialnih bank; čemur je sledil propad podjetij, ki potrebujejo posojila; in v končni fazi se je začelo dodatno odpuščanje delavcev. Sistemska kriza je globalna zaradi narave finančnega trga, zaradi česar se težave pojavljajo tudi v ostalih zahodnih državah.

Toda bodite pozorni na dejstvo, da čeprav se zdi, da sta za krizo "kriva" denarni mehurček v svetu nepremičnin in "mrhovinarska posojila", temu ni tako. Kriza bi prišla v vsakem primeru zaradi narave gospodarskega sistema. Vendar je neverjetna neodgovornost v nadzoru že tako padajočega sistema močno pospešila razpad in pred nami je črna prihodnost v kolikor bi se *lažna* struktura, ki jo poznamo kot "Monetarni sistem" vzdrževala še naprej.

Uporaba zunanjih virov:

Vse kar je opisano v naslednjem poglavju je izrednega pomena za nadaljnje razumevanje gospodarske strukture v smislu tega, kje smo in kam gremo. Te informacije so enako pomembne ne samo za ameriške državljane temveč tudi za prebivalce celotnega sveta, saj si delimo enak osnovni sistem in smo v njem trdno povezani.

Kot rešitve za opisane probleme ljudje pogosto predlagajo 'finančno reformo'. Te ideje vsebujejo: povratek na standard zlata; prepoved obresti; ukinitve FDE (centralne banke) in prepuščanje tiskanja denarja vladi, ki ga nato razporeja brez dolga... itd.

Vse te reforme sicer vsebujejo določeno logiko ampak ne priznavajo neustavljivega fenomena, ki se je razširil v začetku 20. stoletja in globoko vplival na delovno silo.

Stroji nadomeščajo človeško delo.

Bistvo gospodarskega sistema je mehanizem *dela za zaslužek*. Celoten gospodarski sistem je zasnovan na prodaji dela človeških rok kot proizvod na trgu. Če ljudje ne morejo "delati za preživetje" potem monetarni sistem kot tak ne more obstajati. Nihče brez denarja ne more kupiti blaga ali izdelkov. Podjetja si ne morejo privoščiti proizvodnje, če so potrošniki brez kupne moči. *Ta problem je močnejši od vsega kar je bilo do sedaj opisano v tem poglavju.*

Kot je John Maynard Keynes prezirljivo opisal v svoji knjigi *Splošna Teorija o Brezposelnosti, Obrestih in Denarju* (The General Theory of Unemployment, Interest and Money):

"Prizadela nas je stiska za katero bralci ne vedo ampak bodo o njej v prihodnosti pogosto slišali - imenuje se 'tehnološka brezposlenost'. To pomeni brezposelnost kot posledica odkritij na področjih ekonomike dela, ki prehiteva tempo v katerem lahko odkrijemo nove načine uporabe tega dela." **Keynes, John Maynard, The General Theory of Unemployment, Interest and Money, 1931**

Med tem ko se politiki, poslovneži in vodje sindikatov prerekajo o vzrokih za večanje brezposelnosti v svetu, kot so izkoriščanje zunanjih virov ali tuja delovna sila, **pravi vzrok: tehnološka brezposelnost** ostaja v javnosti nenačeta tema.

Z besedami Nobelovega nagrajenca s področja ekonomije Wassily Leontief-a:

"Vloga ljudi, kot najpomembnejšega faktorja proizvodnje se utegne razbliniti na isti način, kot se je to zgodilo s konji v kmetijstvu z uvedbo traktorjev." **Loentief, Wassily, National Perspective: The Definition of Problems and Opportunities, 30. junij**

Ker je tržni kapitalizem zgrajen na logiki zniževanja vhodnih stroškov (vključno s stroški dela) za čim večji dobiček, je težnja k zamenjavi človeškega dela z avtomatizacijo, kadar je to mogoče, naravni napredek industrije. Konec koncev stroji ne potrebujejo odmorov, zdravstvenega zavarovanja in niso del delavskega sindikata.

Pogled v zgodovinsko statistiko dela v ZDA po sektorjih, kaže vzorec avtomatizacije, ki v celoti nadomesti človeško delo. V kmetijstvu so stroji prevzeli skoraj vsa tradicionalna dela. V letu 1949 so stroji pobrali 6% bombaža na jugu ZDA. Do leta 1972 je ta procent zrasel na polnih 100%. **Peterson, Willis, The Cotton Harvester in Retrospect: Labor Displacement or Replacement? St Paul, 1991, pp 1-2** Ko je v letu 1950 ameriški proizvodni sektor zajela avtomatizacija, je v 9 letih delo izgubilo 1.6 milijonov delavcev **Kahn, Tom, Problems of the Negro Movement, Dissent, 1964, p 115.** Leta 1860 je 60% Američanov delalo v kmetijstvu, med tem ko je do danes ta procent padel na 3%. **"Why job growth is Stalled", Fortune, 3/8/93 p.52** Leta 1950 je 33% ameriških delavcev delalo v proizvodnji, do leta 2002 pa je številka padla na 10%.

http://www.usatoday.com/money/economy/2002-12-12-manufacture_x.htm Ameriška industrija jekla je v letih med 1982 in 2002 povečala proizvodnjo iz 75 milijonov na 120 milijonov ton med tem ko se je delovna sila iz 289,000 zmanjšala na 74,000. **Schwartz, Nelson D. Will 'Made in the USA' fade away? Fortune 24. november 2003, p. 102**

V letu 2003, je družba Alliance Capital naredila študijo o 20. največjih svetovnih gospodarstvih tistega časa v intervalu od leta 1995 do 2002 in ugotovila, da je med tem ko je proizvodnja *zrasla* za 30%, službo izgubilo 32 milijonov ljudi. **US Weekly Economic Update: Manufacturing Payrolls Declining Globally: The Untold Story, Alliance Bernstein, oktober 2003.** Vzorec *višanja produktivnosti* in profita ter hkratnega *zniževanja zaposlenih* je nov in močan fenomen, ki ne kaže znakov spremembe.

Torej... kam so izginile vse te službe? - V storitveni sektor. V letih med 1950 in 2002 je procent zaposlenih v ameriški storitveni industriji zrasel iz 59% na 82%

http://www.usatoday.com/money/economy/2002-12-12-manufacture_x.htm.

V zadnjih 50 letih je storitveni sektor prevzemal izgubljene službe v kmetijstvu in proizvodnji.

Na žalost se ta vzorec zaradi naraščanja računalniške avtomatizacije hitro upočasnjuje. Med leti 1983-1993 so banke odpustile 37% blagajničarjev in do konca leta 2000 je 90% vseh strank za dvig denarja uporabljalo bankomate *Retooling Lives, Vision 2000* p. 43. Skoraj vsi telefonski operaterji so bili zamenjani z avtomatsko tajnico, poštni blagajnike menjajo samopostrežni stroji med tem ko blagajničarje v trgovini zamenjujejo avtomatski sistemi. McDonalds naprimer, že leta govori o popolni avtomatizaciji njihovih restavracij, z uvedbo kioskov namesto zaposlenih med tem ko bi za kuho skrbeli stroji kot so obračalnik hamburgerjev http://www.techdirt.com/articles/200308011345236_F.shtmls. Dejstvo, da se to še ni zgodilo, je najbrž povezano z stiki z javnostjo saj vedo koliko služb manj bi to pomenilo.

V storitveni industriji ne obstaja področje, ki ga avtomatizacija še ni prizadela. Če pravzaprav dobro in kreativno premislimo kakšno tehnologijo uporabljamo danes, si ni težko predstavljati, da bi lahko čez noč ostali brez poklicev kot so: blagajničar, natakhar in telefonski operater.

Ekonomist Stephen Roach opozarja:

"Storitveni sektor je izgubil svojo vlogo stroja za zagotavljanje ameriških služb" *Interview, 3/15/94 noted in The End of Work (by Jeremy Rifkin), p. 143*

Kje je nov sektor, ki bo nadomestil to izgubo služb med to tranzicijo? Dejansko ga še ni. Na področju informatike se pojavljajo nova področja dela, a so le ta preveč omejena v sposobnosti, da bi zapolnila nastalo vrzel. In med tem ko se ekonomisti trudijo ustvariti model za reševanje problema neustavljive brezposelnosti, od državne pomoči (socialna pomoč) do novosti kot so 'negativen davek na prihodek', se večina obrača stran od tega kar je dejansko potrebno, da preprečimo totalen kaos na planetu. Rešitev ne leži v 'popravlilu' nastalih težav ampak je prišel čas, da presežemo ta sistem v celoti, saj je sistem monetarne izmenjave skupaj s kapitalizmom ob vzponu tehnološke kreativnosti zastarel.

Povzetek drugega poglavja

Svetovni monetarni sistem ni nič več kot le igra. V realnosti nima neke dejanske osnove. Pojavil se je pred tisoči let, ko je bilo pomanjkanje surovin stalen problem. Ljudje so takrat potrebovali način distribucije proizvodov s sočasnim plačilom (kompenzacijo) človeškega dela, ki jih je ustvarilo. Monetarni sistem osnovan na sistemu dela je v veljavi že tako dolgo, da si ljudje ne znajo predstavljati kako bi bilo brez njega. Kljub temu so mehanizmi sistema, strukturno in psihološko ustvarili dramatične probleme v celotni družbi, od kriminala povezanega z denarjem in izkrivljanja emocij do zlorabe in izkoriščanja planeta in drug drugega na grozovite načine. Današnji svet je v bistvu le serija *mafijjskih* rodbin. Meja med organiziranim kriminalom in tradicionalnim poslom sploh ne obstaja. Svet je v nasprotju s samim seboj, s posamezniki, podjetji in državami, ki branijo svoje premoženje in vedno stremijo k večanju le tega, pogosto preko fizične sile in korupcije. Po drugi strani pa cel svet dolguje samemu sebi komične, nepredstavljive količine denarja med tem ko je integriteta strukture finančnega sistema na robu zloma na račun lastnega pomanjkanja.

Vseeno pa se kljub vsem opisanim točkam v ozadju skriva še močnejša sila, ki garantira propad gospodarskega sistema: *tehnološka brezposelnost*. Stroji na delovnih mestih z neverjetno hitrostjo nadomeščajo ljudi in pripravljajo katastrofo neomejenih razsežnosti, saj če ljudje nimajo služb niso sposobni vzdrževati gospodarskega sistema s potrošnjo. To je gotovo največji dokaz, da je trenutni sistem zastarel in če se hočemo izogniti nemirom na ulicah in revščini, kot je še ni bilo, moramo korenito spremeniti tradicionalne ideje o tem kako družba v svojih temeljih sploh deluje.

Drugi del

Kaj je pomembno?

Tretje poglavje

Zakon narave

Če se odmaknemo od družbenega kompleksa ter pogledamo nase, na družbo in svet iz širše perspektive opazimo, da obstaja v sistemu ogromno *hrupa*. Z drugimi besedami, v morju družbenih, službenih in finančnih dolžnosti, od katerih je večina ustvarjenih umetno, smo izgubili svoje osnovne življenjske nazore. Potreba po denarju na primer, ljudi pogosto postavi v položaj z omejeno izbiro. V večini primerov se delo, ki ga ljudje opravljajo za denar ne sovпада z interesom in željami posameznika niti potrebami in interesi družbe. Če bi pregledali poklice, ki so na voljo v današnjem svetu bi ugotovili, da jih večina le podpira ciklično porabo in potrošnjo in nimajo druge funkcije. Takšna usmerjenost se kaže v nesmiselni izrabi življenja in surovin. Za primer: nekdo ki *prodaja zavarovanja* opravlja poklic, ki je pomemben samo za notranje delovanje monetarnega sistema in nima osnove v naravi v smislu pravega 'doprinosa družbi'. Enako velja za borzne posrednike, prodajalce in ostalimi poklici finančnega sektorja. To so samovoljne človeške vloge brez pomena, ki pravi družbi na daljši rok ne doprinesejo ničesar. Med tem ko bo marsikdo zagovarjal njihovo vlogo in dnevni vpliv na ljudi, znotraj finančnega sistema, je čas da se od tega oddaljimo in se osredotočimo na družbene probleme, ki so dejansko *pomembni za družbeni razvoj* ... namesto ukvarjanja s samosvojimi poklici, ki eden drugemu jemljejo bogastvo. To je popolna izguba življenja.

Posledično je celoten izobraževalni sistem le tovarna piškotov, ki ljudi pripravi na vnaprej pripravljene službene vloge. Ta element človeškega življenja je tako globoko vtisnjen v tradicijo, da mnogi tretirajo naravo "službe" kot del človeškega nagona. Celo starši o toke sprašujejo: "Kaj bi rad bil ko boš velik?" kot bi šlo le za eno stvar. Gre za motnjo in zlorabo človeškega potenciala.

Zavoljo razprave pozabimo na trenutne modele obnašanja v družbi in imejmo v mislih, kaj je dejansko *resnično*. Postavimo si vprašanje:

Kateri so naravni izkustveni vidiki in kaj nas njihovo razumevanje nauči o tem, na kakšen način bi morali upravljati naše vedenje na tem planetu?

Prvi zakon narave:

Vsak človek potrebuje hrano, čisti zrak in čisto vodo, zato mora spoštovati podedovani simbiotični proces narave.

Vzrok za okrog 40% smrti svetu je v onesnaženosti voda, zraka in zemlje.

http://www.eurekalert.org/pub_releases/2007-08/cuns-pc4081307.php

Ta delež je zastrašujoče visok. Kako se lahko resno jemlje družbo, ki ni sposobna niti vzdrževati in skrbeti za najbolj osnovne in za življenje pomembne naravne dobrine. Zakaj se toliko tako-imenovanih znanstvenikov ukvarja z ezoteričnimi interesi kot so 'črne luknje', 'področja kvantne mehanike' in preoblikovanje drugih planetov, ko pa ne moremo poskrbeti niti sami zase?

Dejstvo je, da večina ljudi ne razmišlja in razume prepletenosti narave in sosledja dogodkov in procesov s katerimi dobimo hrano, zrak in vodo. Če pa te postopke in procese dobro preučimo nas bo logično in inovativno razmišljanje pripeljejo do primerne obnašanja in nam pomagalo pri zadostitvi naših potreb.

Kot primer naj navedemo vodo in zrak, ki ju je na Zemlji na pretek. Potrebno ju je z naše strani samo vzdrževati in ohranjati. Na žalost je naš impulziven in ozkogled sistem potrošnje poskrbel, da je uporabne in čiste vode vedno manj, saj jo industrija vse bolj onesnažuje. Zrak pa je vedno bolj onesnažen v gosto poseljenih predelih, pa čeprav ga je še vedno na pretek. Vse skupaj se je zaostri do take mere, da v azijskih državah ljudje, ko se odpravijo na ulico, pogosto nosijo obrazne maske. Seveda onesnaževanje vode in zraka pripelje do ostalih problemov. Samo v ZDA se letno v okolje izpusti okrog 3 milijone ton nevarnih odpadkov. Ti odpadki so razlog za rojstva otrok z okvarami, težave v imunskih sistemih, bolezni raka in nešteto drugih resnih zdravstvenih problemov.

http://www.eurekalert.org/pub_releases/2007-08/cuns-pc4081307.php V zameno za našo nepremišljenost se osnovni procesi naravnega ustvarjanja vode in zraka spreminjajo. Od kislega dežja pa do izsekavanja gozdov opažamo vedno večji propad dobrin, ki so včasih bile naravno čiste in vsem dostopne.

V zvezi s hrano je potrebno vedeti, da se jo industrija trudi izdelovati čim ceneje, vse to na račun nižje hranilne vrednosti. Večina hrane danes vsebuje "koruzni sirup z visoko vsebnostjo fruktoze". Ta poceni nadomestek sladkornega trsa dokazano povečuje možnost nasatanka sladkorne bolezni in povzroča tudi več drugih zdravstvenih problemov.

<http://www.diabeteshealth.com/read/2008/08/20/4274/the-dangers-of-high-fructose-corn-syrup/>

Zakaj ga uporabljamo? ... ker prinaša dobiček in je za ljudi predvsem cenovno ugoden.

Simbiotsko razmerje naravnih procesov ima vgrajen referenčni sistem katerega lahko s pomočjo znanstvenih raziskav natančno določimo glede na to kako svet *dejansko deluje*. **Naše ravnanje bi moralo biti pogojeno s prioriteto iskanja najvišje optimizacije okoliščin, ki ohranjajo in maksimizirajo obilje in kvaliteto življenjskih potrebščin.** Žal temu ni tako.

Dejstvo je, da je trajnostni razvoj ogrožen s strani metod, ki jih trenutno uporabljamo. Monetarni sistem deluje s kratkoročnim interesom med tem ko se pozablja na dolgoročne sledi razdejanja. Naravni zakon pravi, da za preživetje potrebujemo kvaliteten zrak, vodo in hrano zato moramo *preseči vse sisteme ki motijo ali ustvarjajo motne simbiotičnih naravnih procesov, ki skrbijo in ohranjajo naše osnovne potrebe*. Če tega ne bomo storili lahko prestopimo ekološko točko brez vrnitve in s tem pod vprašaj postavimo svoj obstoj.

Drugi zakon narave:

Spremembe so edina konstanta in človeško razumevanje je ves čas v razvoju.

Ni dokazov, ki bi podpirali idejo, da bo vse kar se nam danes zdi resnično v prihodnosti to integriteto tudi obdržalo. Paradoksalno, velja to tudi za vse kar boste tu prebrali. Trenutni znanstveni dokazi, ki so osnovani na opazovanju, lahko opisujejo določene naravne fenomene, toda specifične ideje se bodo *vedno* spreminjale saj se *ves čas spreminjajo* tudi naše metode in analitična orodja. Upamo, da se tudi izboljšujejo.

Z besedami C.J. Keyser:

"Popolna prepričanost je privilegij neizobraženih glav in fanatikov." **Fresco in Keyes, *Looking Forward*, Barnes, 1969, p. 62**

Bežen pogled v široko zagovarjanje zgodovinske predstave kot so: ploščatost Zemlje in kroženje sonca okrog Zemlje nas učijo o neprestanih intelektualnih spremembah in da *moramo* biti ljudje skladno s tem "odprti" za nove informacije, čeprav te ne sovpadajo z našo zdravo pametjo. Žal je stranski učinek evolucije v tem, da je v moderni kulturi ego v velik meri prepleten z verovanji in vrednotami. Religija se na primer oklepa statičnih pogledov na svet, ki se pogosto opirajo na razumevanje realnosti, ki sega tisoče let v preteklost. Zaradi samih konstruktov mnogih religioznih predstav, ki grozijo z metafizičnimi posledicami (nebesa/pekel) tistim, ki se upirajo tem naukom, mnogi sprejemajo te poglede zaradi strahu in zavračajo nove informacije, ki bi jim lahko pomagale k boljšemu življenju, da ne omenjamo doprinosa družbi.

Seveda vera v tem ni sama, saj kot kaže ljudje radi verjamemo stvarem, ki se na osnovi opazovanja izkažejo kot *pravilne in resnične*. Vse to ima svoj smisel saj družba pogosto podcenjuje tiste, ki "ne vedo".

Vse kar mislimo in "vemo" so samo verjetnosti in z modernimi metodami analize, ki imajo dokazano, v daljših časovnih obdobjih, aktivne prednosti za družbo lahko presodimo dogovore in mnenja pa tekoči lestvici, od *najmanj verjetnih* do *najbolj verjetnih*. Ta lestvica pa ni osnovana na človeških mnenjih in subjektivnosti ampak na konkretnih *odzivih* iz sveta narave.

Znanstvena metoda:

Narava vsebuje kopico zakonitosti in nima sposobnosti prepoznavanja oziroma je ne skrbi glede tega v kaj vi oziroma kdo drug verjame. Glede na takšno realnost je naš najboljši interes, da se učimo in *povežemo* z naravo po najboljši moči. Prepustiti se toku oceana je lažje, kot pa se proti njemu boriti... in čeprav lahko trdno *verjamemo* v možnost hoje po stropu brez fizične pomoči nam zakon gravitacije tega ne dovoli.

Najbolj znan način raziskovanja in aplikacije zakonov narave se imenuje: "Znanstvena metoda".

Znanstvena metoda ima v osnovi tri stopnje:

- 1) Prepoznavanje nove ideje ali problema, ki mora biti rešen.
- 2) Uporaba logične razlage /*opomba*: 'logika' je tu definirana kot: **metoda človeškega razmišljanja, ki vključuje razmišljanje v korak za korakom vzrok in posledica, premočrtno načrtanem načinu, upoštevajoč kar največ relevantnih podatkov, da bi dosegli nek zaključek ali hipotezo.** Ustvariti hipotezo, z upoštevanjem vseh informacij, ki so na voljo.
- 3) Z opazovanjem preizkusiti hipotezo v fizičnem svetu.

Znanstveno metodo sestavljajo tehnike za preučevanje fenomenov; pridobivanje novega znanja; popravljanje in vključevanje starega znanja in uporaba le tega. Tehnike vsebujejo metode empiričnega opazovanja, (merjenje), skupaj s smiselno hipotezo. Hipoteze so preverjene v realnosti in rezultati nam pomagajo določiti veljavnost ideje. Izsledki morajo vsebovati preverjene *dokaze* in ne samo razumne razlage. Med tem ko je *logično sklepanje* pomembno za razlago znanstvene raziskave, se lahko izkaže za napačno, saj smo *omejeni z znanjem, ki ga imamo na razpolago*.

Klasičen primer sega že do Aristotla (384 pnš - 322 pnš). Postavil je hipotezo, na osnovi logičnega sklepanja in znanja, ki ga je takrat premogel, da *bi težji predmet od lažjega predmeta iz enakega materiala padal hitreje*. Logično je domneval, da mora telo z večjo težo v vakuumu padati hitreje. Svoje ideje pa ni preizkusil. Zaradi te napačne uporabe znanstvene metode je svet čakal še celih 2000 let, da je Galileo preveril njegovo hipotezo... in ugotovil, da se je Aristotel motil - teža *ne določa* hitrosti s katero telo pada v vakuumu.

Smisel tega primera je, da ne glede kako *smisel*n je naš zaključek, ga moramo *preizkusiti*. Če goreč les škropimo z vodo, bomo zelo verjetno pogasili ogenj. To nam daje del informacije iz katere izhajamo: "Voda pogasi ogenj". Ta teorija sicer drži za večino primerov, vendar pa se v primeru *gorečega olja* zadeva spremeni. Če z vodo gasimo goreče olje, le to splava na površje in ogenj se tako razširi. Hipoteza "Voda pogasi ogenj" torej ne drži popolnoma in bi jo bilo potrebno spremeniti, tako da bi vsebovala omenjene izjeme.

Znanstvena metoda je tudi odnos; pogled. Ni važno kako 'prav' se nekaj *zdi*, to bomo preverili z opazovalnim preizkušanjem in pravzaprav *videli*, če je *veljavno*. V resnici bi morali biti zelo dvomljivi do *vsake* trditve, ki ne more biti videna ali preizkušena v fizičnem svetu.

Z besedami Stuarta Chasea:

"[Znanstveno metodo] zanima kako se *stvari dogajajo* in ne kako bi se morale zgoditi. Večina ljudi danes je amaterskih znanstvenikov, čeprav se le redko zavedamo tega... Znanstvena metoda ni primarno v domeni laboratorijev in razbijalcev atomov ali celo merilnih palic; *to je način opazovanja stvari*, način zbiranja znanja iz zunanjega sveta, ki bo ostalo za vedno in ne bo vandrlo med vratci kot v Aličini igri kriketa." **Chase, Stuart, *Tyranny of Words*, Harcourt Brace, NY, 1938, pp.-123-24**

Znanstvena metoda v raziskavah je človeku omogočila razumevanje fizičnega sveta in tudi samega sebe. V bistvu se skriva za vsakim napredkom, dobrim ali slabim in je izboljšala naše življenje. O tem kaj je v bistvu "napredek", je seveda mogoče razpravljati, toda znanost je tista, ki omogoča ogromno kreativnosti in svobode. Od električne svetlobe, do naprave za ločevanje bombaža od semen, penicilina, telefona pa do interneta... je znanost omogočila tisto, kar se je pred tem zdelo nemogoče. Tudi najbolj tradicionalno naravnan vernik se utegne opreti na znanost, ko se za pomoč obrne k zdravniku oziroma zateče v bolnico.

Klub temu pa večina v našem romantičnem svetu na znanost še vedno gleda kot na hladen, brezsrčen medij, naštevajo izkrivljene mržnje človeških vrednot kot je atomska bomba in zavračajo znanstveni pogled. V realnosti sta znanost in tehnologija samo orodji, kateri lahko kot vse drugo uporabimo za namene izdelave ali uničenja. To je *naša* izbira.

Dinamično ravnovesje:

"Dinamično ravnovesje" opisuje nasprotujoče si procese, ki napredujejo z enako hitrostjo. Kot primer naj navedemo majhen otok z:

- (1) visokim letnim pridelkom korenja,
- (2) družino zajcev in
- (3) družino volkov.

Volkovi za preživetje kot hrano potrebujejo zajce, ti pa korenje. V vsakem paru obstaja ravnotežje, ki je osnovano na *nosilni zmogljivosti* otoka. Če korenja ni dovolj za celotno trenutno populacijo zajcev na otoku, nekateri ne bodo preživel. Če se na račun tega ne morejo nahraniti vsi volkovi, bodo nekateri izmed njih prav tako poginili. Če suša uniči pridelek ne bo nihče od naštetih preživel.

Z drugimi besedami, v fizičnem svetu obstaja ravnovesje, ki na nekem nivoju narekuje, kakšne so možnosti za preživetje teh organizmov z uporabo virov ki so na voljo. V zvezi z našim planetom, bi to poimenovali "nosilna zmogljivost Zemlje".

Zaradi monetarnega sistema je večina surovin na svetu v lasti privatnih družb. Le te niso iskrene glede zaloge surovin saj bi to zanje pomenilo velike finančne posledice. Še huje, v njihovem interesu je, da *ustvarjajo pomanjkanje* kolikor je le možno, saj to zanje pomeni višjo ceno na enoto in posledično večji dobiček. Človeško upravljanje z dinamičnim ravnovesjem planeta, *ki je najpomembnejša začetna spremenljivka kar se tiče upravljanja družbe* lahko osnujemo le na poznavanju nosilne zmogljivosti Zemlje. Človeške potrebe morajo biti v ravnovesju s surovinami planeta.

Glede na rečeno, kaj vemo in kaj lahko sklepamo o virih planeta, ki so nam na voljo?

Osnovni gradniki človeškega preživetja in družbe vsebujejo naslednje:

- energijo
- industrijske/tehnološke surove materiale
- hrano, zrak in vodo

(1) Energija je temelj današnje družbe. Je eden najbolj kritičnih faktorjev vseh funkcionalnosti družbe. Pred vsem ostalim bi morala biti najprej urejena dostopnost *obnovljivih energijskih virov*. Na srečo, so rezultati izjemno pozitivni. V začetku 21. stoletja, je začelo na površje prihajati morje obnovljivih virov, katerih mnogo ima ekstremen potencial, presegajoč potrebe trenutne svetovne populacije. Doba nafte in fosilnih goriv skupaj s posledičnim onesnaževanjem se zaključuje. V resnici, razen nekaterih osebnih interesov usmerjenih k dobičku, ki zadržujejo nove energije pred splošno uporabo ni več razloga, da bi kurili fosilna goriva. Zapomnite si, da je *zadnja* stvar, ki bi si je energetska industrija želela *obilje*, ker se to v denarnem sistemu odraža kot izguba dobička.

Torej, eden danes najbolj prepoznavnih in pomembnih virov energije je *geotermalna energija*.

Poročilo MIT o geotermalni energiji iz leta 2006 pravi, da je v zemlji trenutno dostopnih 13.000 zetajoulov moči z možnostjo lahkega izkoriščanja 2000 zetajoulov z izboljšano tehnologijo. **MIT, *The Future of Geothermal Energy*, 2006** Popolna potrošnja energije vseh držav planeta je približno pol zetajoula na leto /**opomba: Na podlagi statistike iz leta 2005, *World Consumption of Primary Energy by Energy Type and Selected Country Groups, 1980-2004***, kar pomeni zadovoljevanje potreb samo s tem energijskim virom približno naslednjih 4000 let. In, če razumemo, da se ustvarjanje Zemljine toplote stalno obnavlja, je ta vrsta energije pravzaprav neskončna in bi jo lahko uporabljali za vedno.

Poleg geotermalne energije so viri še sonce, veter in plima, ki ponujajo zmogljive rešitve, če jih uporabljamo učinkovito. *Sevanje sonca*, ki ga vsako leto prejema Zemlja je 10,000 krat večje od naših trenutnih potreb <http://encyclopedia2.thefreedictionary.com/solar+energy>. Problem torej ni v razpoložljivosti ampak v tehnologiji, ki jih bo maksimalno izkoristila. Od preprostih *fotovoltaičnih* celic, ki energijo ujamejo in jo hranijo v baterijah za domačo rabo, pa do ogromnih sončnih elektrarn, tehnologija napreduje iz dneva v dan in dviguje ta potencial.

http://www.redorbit.com/news/science/1637594/research_highlights_potential_for_improved_solar_cells/

Ljudje se ne zavedajo dejanske moči vetrne energije, čeprav jo pogosto označujejo kot šibko in nepraktično. Urad za energijo v ZDA je preko raziskav prišel do ugotovitve, da bi nabrana vetrna energija na področju Texasa, Kansasa in Severne Dakote (The Great Plains) lahko zadostovala za zadostitev potreb celotne države. "**U.S. National Renewable Energy Laboratory**", 6. februar 2007 Še bolj impresivna je raziskava Univerze v Stanfordu iz leta 2005 objavljena v *Journal of Geophysical Research*, ki pravi *da bi s korištenjem samo 20% vetrnega potenciala Zemlje zadostili vsem trenutnim enegetskim potrebam*.

http://www.stanford.edu/group/efmh/winds/global_winds.html

Potem pa sta tu še energiji plime in valov. Prva deluje na principu dvigovanja in spuščanja oceana. Z namestitvijo turbin, ki to gibanje ujamejo, se ustvarja energija. Lahko bi koristili Severnoatlantski, Islandski tok in mnoge podvodne tokove. V Veliki Britaniji je trenutno 42 področij označenih kot možnih za gradnjo z napovedjo, da bi s pomočjo plimovanja lahko zadostili 34% potreb na otoku.

<http://www.bwea.com/marine/resource.html>

Še bolj učinkovita pa je energija valovanja, saj izkorišča gibanje morske gladine. Ocenjujejo, da ima ta energija 80,000 TWH letnega potenciala. **Future Energy Solutions/ IEA report, 2003** To pomeni, da bi z uporabo tega vira zadostili kar 50% potreb na svetu. **World Consumption of Primary Energy by Energy Type and Selected Country Groups**, 1980-2004, Energy Information Administration, U.S. Department of Energy

Pomembno je poudariti, da energiji plimovanja in valovanja ter sončna in vetrna energija ne potrebujejo predhodnega pridobivanja energije kot je to pri premogu, plinu, biomasi, vodik in vseh drugih.

Dejstvo je, da je energije na tem planetu v izobilju.

Edini razlog zaradi katerega ljudje danes mislijo, da obstaja pomanjkanje energije je zaradi strateške nagnjenosti denarno/kapitalističnega sistema k *ustvarjanju pomanjkanja*.

(2) Naslednje vprašanje je *kaj pa surovi industrijski material?* Ali lahko dobava Zemljinih surovih fizičnih virov, kot so les, železova ruda, aluminij in bombaž vzdržuje svetovno populacijo?

Vse kar vidite okrog sebe je sestavljeno iz majhnih delcev imenovanih *atomi*. Obstaja mnogo različnih vrst atomov, vsak s posebno kombinacijo protonov, nevtronov in elektronov. Različne kombinacije teh delcev imenujemo *kemijski elementi*. V periodnem sistemu je trenutno 118 kemijskih elementov **/opomba: Periodni sistem je razporeditev elementov glede na atomsko število in periodnem zakonu.**, 92 od teh jih najdemo v naravi (preostalih so narejeni umetno) in ti elementi sestavljajo praktično vse okrog nas. *Kovine* so najbolj pomembne, saj imajo visoko temperaturo tališča; lahko se preoblikujejo v tanke žice in pločevinaste trakove brez, da bi se strgale. Prav tako so električno in toplotno prevodne. Zaradi teh lastnosti so uporabne za izdelavo različnih izdelkov in industrijo. Kovine najdemo v zemeljski skorji in oceanih v čisti obliki, bolj pogosto pa jih pridobivamo iz *mineralov*. Globalne zaloge mineralov se trenutno merijo glede na industrijsko pridelavo. Žal ta način ne daje prave slike o tem, kaj nam je na voljo. Med ko je nekaterih elementov v izobilju (silicij, aluminij, železo) ostalih na prvi pogled počasi primanjkuje (baker, svinec, cink, zlato in srebro).

<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/383726/mineral-deposit/82165/Geochemically-abundant-and-scarce-metals>

Kolikor je avtorju zapisov poznano, še nikoli ni bila opravljena temeljita geološka meritev zemeljskih surovin (mineralov/elementov), ampak so se te izvajale samo po različnih regijah. Tako meritev je v prihodnosti potrebno izvesti.

Torej, kakorkoli že, v osnovi obstajajo tri komponente za razumevanje nosilne kapacitete Zemlje.

- (a) Natančno poznavanje imetja Zemlje vse do elementov/materialov
- (b) Kakšno je stanje tehnologije v zvezi z nadomestitvijo nekaterih elementov/materialov.
- (c) Kako se družba organizira za/upravlja z uporabo teh elementov/materialov.

(a) Narediti moramo popoln pregled virov našega planeta. To nam bo dalo ključno informacijo na kakšen način nadaljevati z operacijami. Na primer, če imamo en ar zemlje na katerem bi želeli pridelovati hrano je prva stvar, katero bi morali testirati prst, da bi vedeli kakšne lastnosti ima. Ta informacija bi imela neposreden vpliv na vrsto posevkov, ki bi jih lahko gojili. To bi bila, če se tako izrazimo, "nosilna zmogljivost" te zemlje. S planetarne perspektive je to kritična informacija, ki ima neposreden vpliv na naše odločanje.

(b) Razlika med sedanostjo in preteklostjo je v povečani ustvarjalni zmoglosti reševanja problemov z uporabo znanstvene metode. V zvezi s pomanjkanjem materialov, je iskanje *zamenjav* pomembno področje. Na primer, za diamante je dolgo veljalo, da so visoko cenjen in redek vir. Ena od možnosti uporabe tega močnega minerala je orodje za natančno rezanje. Vendar pa, sedaj, z izumom *sintetičnih* diamantov pridelanih v laboratorijih, ta orodja ne potrebujejo več dragih originalov.

Mnogi industrijski materiali imajo danes sintetične dvojnike in to področje znanstvenega reševanja problemov je zelo aktivno. *Pravzaprav je pomanjkanje kateregakoli surovega materiala odvisno le od količine dela vloženega v iskanje nadomestka.*

(c) Bolj pomembni kot nadomestki in alternative je dejanska uporaba zemeljskih surovin. *To je dejansko najpomembnejši vidik v razpravi o nosilnosti planeta.* Kot smo že prej omenili, delujejo ljudje v okviru monetarnega sistema, ki nagrajuje pomanjkanje, planirano zastaranje, onesnaženje, odpadke, in številčnost. Svetovna proizvodnja danes je osupljiva v primerjavi s preteklostjo. Z uporabo tehnologije lahko proizvedemo več, z manj ljudmi, hitreje kot kadarkoli prej. Zaradi profitnega sistema pa ogromno proizvajalcev izdeluje iste stvari in tekmujejo za delež na trgu.

Njihovi izdelki so manjvredni od trenutka, ko zapustijo tovarno, saj so proizvajalci omejili kvaliteto materialov, ki jih uporabljajo, da s tem zmanjšajo stroške. Ker gre za konkurenčni sistem se proizvede ogromno odpadkov, dragocene surovine pa se ves čas uporabijo v manjvrednih izdelkih, ki na koncu pristanejo na smetišču. Poleg tega industrija manipulira z ljudstvom, da to kupuje nepraktične izdelke na osnovi njihove prevzetnosti, kar še dodatno zapolni smetišča. Ne pozabite, da monetarni sistem deluje samo v primeru "ciklične potrošnje". Vse to vodi v zlorabo surovin.

Pravi vzrok pomanjkanja na planetu ni toliko pogojen z razpoložljivimi viri, pač pa je pogojen z našim potratnim in izkoriščevalskim načinom ravnanja. Pravzaprav ne posvečamo nikakršne pozornosti ohranjanju ali strateški uporabi dokler ni prepozno. V zdravi družbi, bi bili surovi materiali dostopni, industrija bi bila v celoti organizirana za proizvodnjo v sozvočju z razpoložljivimi sredstvi in vsak izdelek bi bil oblikovan na način, da bi dosegal kar najdaljšo možno življenjsko dobo, s čimer bi se posledično zmanjšala industrijska proizvodnja ter ohranjali viri.

(3) Torej, če vzamemo proizvodnjo hrane in ohranjanje vode, se pojavijo isti problemi denarnega sistema kot so na primer onesnaževanje, procesi zmanjševanja stroškov in pomanjkanje. (Minimiziranje odpadkov zmanjšuje profit. Dražje je predelati odpadke, kot pa jih le odvreči na smetišče.)

Voda prekriva 70% Zemljine površine. Tehnološki napredki, kot je na primer proces *razsoljevanja* lahko ustvarijo, z uporabo povratne osmoze, svežo vodo tako iz morske vode, kot tudi iz drugih virov slane vode po svetu. To je še en primer, da je tehnologija prav tako del obvladovanja virov, kot viri sami. Ideja, da primanjkuje pitne vode je resnična samo v zvezi z omejenimi metodami, ki jih sedaj uporabljamo skupaj z neprestanim industrijskim onesnaževanjem.

Z večjim tehnološkim spektrom, ki prinaša nove načine kulture, prav tako narašča tudi produkcija hrane. Dejansko zlorablamo zemeljsko skorjo, ki vsebuje dragoceno obdelovalno zemljo /**opomba: Obdelovalna zemlja je vrhnji, izpostavljeni del zemlje, ki ponavadi dosega 5-20 cm globoko. Vsebuje največjo koncentracijo organske snovi in mikroorganizmov in je področje kjer se dogaja večina bioloških aktivnosti. Rastline praviloma pridobijo večino hranil in razpirajo svoje korenine po tem področju.** in jo uničujemo z različnimi agrokulturnimi metodami. Glede na določena poročila se letno izgubi 1% obdelovalne zemlje med tem, ko je ameriška akademija znanosti (National Academy of Sciences) ugotovila, da erozija pobira zemljo 10x hitreje kot jo lahko nadomestimo. http://seattlepi.nwsource.com/local/348200_dirt22.html

K sreči so znanstveniki odkrili nov način pridelovanja hrane *brez potrebe po zemlji*, ki ga imenujemo "hidroponika". Ta pomemben način odpira nešteto možnosti za človeško populacijo, ne samo v kompenzaciji za narejeno škodo ampak tudi s tem kje in kdaj lahko pridelujemo zemljo. Pod pogojem, da imamo na voljo dovolj vode, bi s hidroponiko lahko gojili hrano sredi puščave.

Preostali neizkoriščeni načini pridobivanja so vseče večstopenske morske kmetije kot tudi *zračne tovarne*.

V končni fazi, ni potrebno trpeti pomanjkanja hrane, saj lahko sami določamo proizvedeno količino. Če se odločimo za pametne in strateške načine pridobivanja, s tem ohranjamo okolje in uporabljamo celoten spekter znanstvenih odkritij, ki razširijo kapacitete produkcije, odpravijo odpadke in pomanjkljive metode, imamo lahko tako hrano kot vodo v izobilju. Otroci po svetu ne stradajo, ker trpimo za pomanjkanjem hrane ampak ker nimajo kupne moči, kar pa letno povzroča milijonske smrti po nepotrebnem.

Povzetek tretjega poglavja:

Dinamično ravnovesje planeta Zemlje in človeške rase ni tog sistem. Na nas je da ohranjamo ravnotežje skozi pametno upravljanje z zemeljskimi surovinami. Če z njimi ravnamo pravilno, ni dokazov, da bi morali trpeti pomanjkanje.

Trije atributi upravljanja so:

- 1) poznavanje količin surovin, ki so na voljo
- 2) proaktivno iskanje nadomestkov, za surovine v pomanjkanju
- 3) uporaba tehnologije za povečanje proizvodne kvalitete, znižanje vpliva na okolje in odpravo splošnih problemov.

Narava ima svoje zakone in v našem interesu je, da jih zaznamo in z njimi uskladimo naše ravnanje. Moramo se zavedati, da bo v prihodnosti naše znanje nadgrajeno in vse kar se nam danes zdi resnično ne bo več nujno tako. Gre za *nastajajočo* naravo znanja. Učimo se iz naših napak. Vse napake so v bistvu darilo, saj prinašajo višji nivo razumevanja. Znanstvena metoda, ki je osnovana na logičnem razmišljanju, dokazih, ki jih lahko preizkusimo je vodilna filozofija, ki je rešila že ogromno problemov in izboljšala kvaliteto življenja.

Četrto poglavje

Sredstva družbene evolucije

Česa si želimo? Kako bomo to dosegli? Katera orodja za to potrebujemo?

Naše *vrednote* vsebujejo tisto, kar nam je pomembno, naše cilje; kar imamo radi; kar nam je sveto in kar si v življenju želimo. Vrednote niso nespremenljive in večne, vendar imajo vrednote, ki so osebi vcepljene v rani mladosti močno težnjo po ohranitvi. Tradicionalna indoktrinacija, kot so nacionalistična in verska prepričanja, lahko postane steber človekove identitete in jo je težko čustveno premagati. Dejstvo je, da človeške vrednote prihajajo iz okolja. Če bi otroka že ob rojstvu odvzeli ameriški družini srednjega sloja in ga postavili v arabsko muslimansko družino na srednjem vzhodu, bi ta otrok prav gotovo odrasel v arabsko govorečega in postal musliman in tako nosilec tradicionalnih vrednot katerih so ga naučila družina in družbeno okolje.

Večina naših tradicionalnih vrednot je bilo pravzaprav udejanjenih že dolgo tega. Na primer, Sveto pismo pravi "V potu obraza svojega uživaj kruh". Kaj, če družba ni potrebovala vašega dela za denar? Kako je bila potem ta vrednota mogoča? Dejstvo je, da vrednote s časom postanejo zastarele ravno tako, kot znanje in vse ostalo. Z ozirom na trenutna dognanja znanosti se zdi, kot da je večina družbenih vrednot že tisoče let zastarela.

Glede na povedano se lahko ustavimo za trenutek in se odločimo kakšni so naši vrednotni *cilji*, tako osebno kot družbeno. Gibanje Zeitgeist ima skupaj s projektom Venus vrsto družbenih vrednot torej ciljev za katere čutimo, da so kritični za vzdržnost naše vrste.

Cilji

Čista zrak in voda, hranljiva živila, materialno obilje, hiter, čist in učinkovit transport, ustrezna izobrazba, javna zdravstvena oskrba, konec vojn, osebna svoboda, okolje, ki nam omogoča konstanten razvoj naših sposobnosti, človeška težnja po širitvi, zmanjšanje stresa in zmanjšanje kriminala.

Ti družbeni cilji so vse prej kot zapleteni in neprimerni. V resnici veliko ljudi ugotavlja, da so tako verski kot sekularni filozofi že tisočletja poetično poizkušali poiskati te upe.

Način

Zdaj, ko smo prepoznali naše osnovne cilje, moramo razmisliti o *načinih*, ki ji moramo uporabiti za uresničitev teh ciljev. Nedvoumno, nam je **Znanstvena metoda** najmočnejše poznano orodje. Opazovanje, logika in preizkušanje so že zdavnaj pokopali izmišljeno vraževerje, intuicijo in metafiziko.

Z besedami Karla Pearsona:

"Ni bližnjice do resnice, ni poti do znanja o vesolju razen skozi vrata znanstvene metode." **Pearson, Karl, *The Grammar of Science*, 1911 p.17**

Pametna uporaba znanstvenih metod nam je prinesla vse kar nam je v pomoč pri našem vsakdanu. Naslednji korak našega razvoja je uporaba znanosti pri organiziranju družbe kot celote. (Prosimo pogledajte tretje poglavje za bolj dodelan pregled znanstvene metode)

Orodja

Fizična orodja potrebna za dokončanje naših ciljev so možna z človeško uporabo **tehnologije**. Od preprostega kladiva do visoke tehnologije ali popolnoma avtomatizirane tovarne, tehnološki izumi nadaljujejo z lajšanjem proizvodnih metod. Medtem pa se prav tako tisto, za kar smo včasih menili, da je nemogoče, konstantno spreminja v mogoče.

Zgodovina tehnologije kaže neverjeten, pospešen razvoj. Skupaj z znanstveno metodo mišljenja, imajo tehnološka sredstva, ki jih imamo trenutno na voljo zmožnost dramatično spremeniti človeštvo na načine, za katere bi večina dojela kot preveč fantastične, da bi bili lahko resnični. Če bi opisal mobilni telefon človeku iz 12. stoletja, bi bila ta oseba o tem "čarobnem" instrumentu šokirana prek vseh meja razumevanja.

Ena od lastnosti tehnologije je njena sposobnost neprestanega kljubovanja nemogočemu.

Z besedami Dr. Georgea Gallupa:

"Človek je na vsaki točki zgodovine predpostavljal, da je civilizacija dosegla svoj zenit. Samovšečno je zavračal svojo uvrstitev na časovnico, ki dosega tisoče in milijone let v prihodnost in prav tako v preteklost. Če gledamo z izhodiščne točke 8000 let nazaj - približno od časa prve beležene zgodovine - lahko človekov napredek do današnjih dni zgleda veliko manjši, ko pa je danes." **Gallup, George, *The Miracle Ahead*, New York Evanston in London, Harper in Row, 1964, p.ix**

Na začetku 20. stoletja se je večina znanstvenikov teoretično strinjala, da je letalo verjetno nemogoče zgraditi. Vendar sta bila brata Wright preveč zaposlena s pritrditvijo motorja na nekaj kril v njuni kolesarski delavnici, da bi se ozirala na napačne poglede. Kmalu zatem sta navkljub oblastem izumila nekaj, kar je nekoč veljalo za nemogoče - "leteči stroj".

Dejstvo je, da ko ti znanstvenik reče, da je nekaj mogoče, je najverjetneje to tudi res. Vendar pa, ko reče, da nekaj ni mogoče, najverjetneje nima prav. Znanost in tehnologija sta kljubovali prejšnjih predpostavkam in možnostim ter bosta s tem tudi nadaljevali. Glede na današnje razumevanje in metode je možno z lahkoto predpostaviti, da karkoli prinaša prihodnost bo s tehnološkega stališča videti nemogoče in "smešno".

Proces:

Torej, če se vrnemo na naš širši pogled, so trije vzvodi osebnega in družbenega razvoja naslednji:

Naši CILJI

Naša METODA razmišljanja

in

ORODJA za izvedbo

Naše cilje oblikujemo na podlagi vrednot, uporabljamo znanstveno metodo za reševanje problemov in izmišljanje/testiranje hipotez ter ustvarjamo tehnologijo za uresničitev cilja.

Pomembno je izpostaviti, da to posploševanje ni premočrtno in vsak del vpliva na druge. Na primer, naše vrednote pogosto, skupaj z logično obrazložitvijo znanstvene metode, spreminjajo tehnološki izumi. Če je oseba odrasla v vrednostnem sistemu "pomagajmo revnim" in se potem znajde v okolju brez revnih, je verjetno glede na tehnološki napredek, da taka vrednota ne bo več potrebna.

In na koncu, so naše vedno-spreminjajoče se vrednote najbolj pomemben vzvod, ki vpliva na naš družbeni razvoj. Edine ustrezne vrednote so tiste, ki delujejo v smeri *izboljšanja* družbe in tiste, ki *ovirajo* razvoj družbe.

Povzetek četrtega poglavja:

Naš pristop k družbenemu razvoju se začne z našimi vrednotami. Naše vrednote so kombinacija osebnega pogleda na pridobljena znanja ter tradicionalno, kulturno indoktrinacijo s katero smo soočeni od rojstva. Z leti se naše vrednote spreminjajo. Na žalost večina vrednot, ki jih premorejo ljudje prihajajo iz družbenega sistema, ki ga je v veliki meri v smislu zveze z moderno znanostjo povozil čas.

Proces doseganja sestavljajo: vedenje o naših željah (cilji), razmišljanje o materialih na najbolj učinkovit način, torej z znanstvenim pristopom (metodo) in uporaba naših najbolj učinkovitih tehnoloških orodij, da bi cilji postali resničnost (orodje).

Vrednoteni cilji gibanja Zeitgeist in projekta Venus so ponovno oblikovati družbo za dobrobit človeštva in pri tem poskrbeti, da je dovolj vsega za vse, povečevati osebno svobodo in srečo, konstantno zmanjševati žaljivo družbeno obnašanje in kriminal. Te vrednote se lahko doseže le z uporabo pametnih in človeških znanstvenih metod ter tehnoloških orodij. V nadaljevanju vam pokažemo kako.

Tretji del

Na virih osnovano gospodarstvo

Peto poglavje

Družbena kibernacija

"Pozivamo k neposrednemu preoblikovanju naše kulture, v kateri so starodavne pomanjkljivosti vojne, revščine, lakote, dolga in nepotrebne trpljenja ljudi obravnavane ne le kot izogibne, temveč tudi kot povsem nesprejemljive. Vse kar je manj od tega vodi v nadaljevanje serij napak, ki so del trenutnega sistema." **Fresco, Jacque, *The Best That Money Can't Buy: Beyond Politics, Poverty and War*, Global Cybervisions, FL, 2002, p.x**

Prišel je čas za preoblikovanje naše svetovne družbe. Razlog za to ni nekakšen ustvarjalni interes ali intelektualna ambicija. Razlog je pešanje denarne strukture, povečevanje svetovne revščine in konfliktov, stalna korupcija ustvarjena s težnjo k dobičku in nenehno zastrupljanje planeta ter nas samih preko komercialne industrije. Stojimo na razpotju. Ali prevzamemo odgovornost za svoja življenja in za družbo samo, ali pa plačamo ceno. Dlje ko nadaljujemo znotraj tega zastarelega sistema, bolj nestabilne bodo postale stvari.

Projekt Venus

V tem poglavju bomo razpravljali o projektu Venus. Projekt Venus, ki predstavlja vseživljenjsko delo socialnega inženirja in strukturnega oblikovalca Jacqua Fresca, je organizacija, ki želi nič manj kot miroljubno in trajnostno globalno civilizacijo. Prizadeva si za posodobitev družbe z današnjim znanjem in modernimi metodami. Njena načela temeljijo zlasti na uporabi znanosti in tehnologije za človeško in družbeno skrb. Družbena struktura, ki jo zagovarja, je **gospodarstvo, temelječe na virih**.

Gospodarstvo, temelječe na virih, uporablja obstoječe vire namesto trgovine. Vse dobrine in storitve so na voljo brez uporabe valute, kredita, blagovne menjave ali kakršne koli oblike dolga ali služnosti.

Cilj tega novega socialnega konstrukta je *osvoboditi človeštvo* ponavljajočih, enoličnih in samovoljnih poklicnih vlog, ki *niso bistvene* za družbeni razvoj, ter medtem podpirati novi spodbuden sistem, ki se osredotoča na samoizpolnitev, izobrazbo, družbeno zavedanje in kreativnost, v nasprotju s plitkimi in samoljubnimi cilji bogastva, lastnine in moči, ki prevladujejo danes. Projekt Venus prepozna, da je Zemlja *bogata z viri* in da naše zastarele metode omejevanja virov preko denarnega nadzora niso več relevantne. Pravzaprav so zelo *kontraproduktivne* našemu preživetju. Denarni sistem je bil ustvarjen tisočletja nazaj, v obdobjih velikega pomanjkanja. Njegov prvotni namen je bil izmišljen kot metoda dobavljanja dobrin in storitev, osnovana na prispevkih dela. In nikakor *ni povezan* z našo pravo zmožnostjo proizvodnje dobrin in storitev na tem planetu.

Kot je bilo obravnavano v 2. poglavju, se danes z napredno tehnologijo postopno opušča vlogo človeka kot gospodarsko pomembno delovno silo. Ta sprememba paradigme bo tako ali drugače predružačila družbo. Ali nas bo vodila do novega družbenega sistema, ki ne potrebuje človeškega suženjstva za dohodek; kjer je družba oblikovana kot celota in je *sama sebi v prid* z uporabo napredne tehnologije, ki se spodbuja z namenom izboljšanja družbe... ali pa bomo verjetno vodeni po poti kaosa in nereda, kjer je brezposelnost nebrzdana, kriminal epidemičen, drakonski policijski državni ukrepi so vpeljeni z namenom zatiranja nasprotovanja ter okoljski viri vse bolj postajajo žrtev izkoriščanja in uničenja.

Fizično preživetje in kvaliteta življenja temeljijo izključno na naši uporabi, upravljanju in ohranitvi zemeljskih virov. Z našo naraščajočo znanstveno iznajdljivostjo pri uporabi teh virov v najbolj humane, tehnološko konstruktivne in učinkovite načine, tradicija dela za denar in denar za vire sedaj nima več logične podlage. Pametno upravljanje z zemeljskimi viri je tisto, kar je pomembno. V razumnejšem svetu bi upoštevali dinamično ravnovesje našega globalnega ekosistema in ustrezno prilagodili naš proizvodni proces.

Poleg tega bi gospodarstvo temelječe na virih moralo biti globalne narave, saj bi za končno uporabo planeta bila potrebna organizacija po celem svetu. Planet se lahko vestno preuči in z njim upravlja *le* s celostnega vidika. To ni subjektivno. Zemlja je organizem, poln možnosti za nas, da ustvarimo obilje tehnologije, hrane in energije. Če ne bomo sledili *vsem* planetarnim virom in gledali na svet kot na sinergijsko celoto, bodo naše sposobnosti omejene. Na žalost je svet dandanes razdeljen z na dobičku orientirano komercialno konkurenco, verskimi skupinami in primitivnimi nacionalističnimi ego poistovetenji, kar trenutno otežuje organizacijo sistema globalnega upravljanja virov. To je še en razlog zakaj je denarni sistem poguben za naše preživetje, saj sam po sebi omejuje sodelovanje med *plemeni*. Kar zadeva ideologij, je čas, da se zanemari naše verske in nacionalistične razlike ter, da spoznamo, da *smo vsi tukaj na istem planetu z enakimi osnovnimi potrebami*. Šele, ko bo svet *deloval skupaj*, bo mogoče doseči trajnost in resničen razvoj. Več o tem problemu ideološke delitve bo obravnavano v sedmem poglavju.

Industrija in delo

Kot je bilo že prej navedeno, je statistika pokazala, da se delovno silo vedno bolj nadomešča z avtomatiziranimi stroji, kar povzroča brezposelnost in zato zmanjšanje kupne moči prebivalstva. Sčasoma, ob napredovanju tega pojava, bo prišla prelomna točka, ko bo pomanjkanje kupne moči potrošnikov uničilo gospodarstvo, ki temelji na denarju in stroškovna učinkovitost proizvodnih podjetij ne bo pomembna... Ljudje preprosto ne bodo imeli denarja za nakup stvari in tako se bo mehanizem "ciklične porabe" končal. Tisti, ki se tega zavedajo pogosto poskušajo ustvariti rešitve znotraj denarnega sistema, ki po navadi nakazujejo neko obliko "hiper socialistične države blaginje", kjer ima bogata elita v lasti tovarne, skoraj neobstoječ srednji razred (morda 5% svetovnega prebivalstva) dela v nadzoru strojnih operacij, medtem ko preostali svet dobiva denar za porabo s strani vlade. Ta vrsta ideje ni nič drugega kot grozljiva in absurda. Privedla bi do diktature, skrajnih omejitev prostosti in velike jeze javnosti, saj bi bila razslojenost še vedno prisotna in bi dajala tistim na vrhu dostop do več sredstev, kot milijardam na dnu.

Posledično smo danes priča namernemu zaviranju in zadrževanju tehnološkega razvoja zavoljo tega, da se ljudi obdrži zaposlene. To je tako, kot da bi imel na delovnem mestu na voljo elektronski sveder, ampak ste raje vrtali ročno, ker želite dobiti plačanih več ur. To je v osnovi kontraproduktivno in ni nič drugega kot norost, ki upočasnjuje/ignorira tehnološki razvoj z namenom ohranitve zastarelega družbenega sistema. Bistvo tehnologije je, da se človeštvo osvobodi dela! Potrebujemo družbeni model, ki se osredotoča na maksimiranje naše tehnološke sposobnosti zavoljo osvoboditve človeštva od garanja in povečevanje produktivnosti do svojega največjega potenciala. Karkoli manj je nesprejemljivo. Zavoljo razprave za trenutek popolnoma pozabimo na naš trenutni družbeni sistem, temelječ na denarju, in si na novo oglejmo sodobne industrijske proizvodne metode, kot bi se izvajale v gospodarstvu, temelječem na virih.

Vprašanje je, kako bi oblikovali proizvodni sistem, ki maksimira visokokakovostno proizvodnjo, zmanjša količino odpadkov, upošteva dinamično ravnovesje biosfere in nadomešča ponavljajoče, mehansko človeško delo? Logično sklepanje za industrijske proizvodne metode bi se na osnovi znanstvene metode razložilo tako:

-Prvi korak: Pregled virov planeta.

-Drugi korak: Odločitev o prioritetah proizvodnje od osnovnih potrebščin (kot so hrana, voda, prebivališča, ipd.), naprav potrebnih za proizvodnjo (surovi materiali, avtomatizirani stroji, tehnološki razvoj, ipd.) do izdelkov, ki niso namenjeni proizvodnim potrebam. (zabavni mediji, radio, glasbeni inštrumenti, ipd.)

-Tretji korak: Optimizacija proizvodnih metod | maksimiranje življenjske dobe izdelka.

-Četrti korak: Distribucijske metode za človeški dostop.

-Peti korak: Optimizirana reciklaža tistih proizvodov, ki s časom postanejo zastareli ali nedelujoči.

Torej najprej prvi korak:

Oceniti planetarne vire. Kot je bilo obravnavano v zadnjem poglavju, je pomembno, da vemo, s čim naš planet razpolaga, kar se potem pretvarja v naše zmožnosti. Na podlagi te informacije je industrijska proizvodnja vedno prilagojena za nadomestitev kakršnih koli nujnih pomanjkanj, skupaj z matematično najprimernejšo distribucijo surovega materiala, ki temelji na razpoložljivosti in njegovi najustreznejši uporabi. Vsakemu pomanjkljivemu viru se takoj posveti pozornost z iskanjem drugih možnosti in zamenjav. To obveščenost je mogoče doseči s takojšnjimi elektronskimi povratnimi informacijami, ki prihajajo iz vseh sektorjev virov na planetu in so vnešene v osrednjo računalniško podatkovno bazo, ki spremlja vsako večje pomanjkanje ali problem. Ta ideja o svetovnem nadzorovanju virov ni za lase privlečena, čeprav morda zveni zapleteno. Dejstvo je, da ameriška vojska in Pentagon že imata satelite in kontrolne naprave oceanov z namenom obrambe. Te instrumente bi bilo mogoče preprosto preusmeriti za spremljanje okolja in ne ljudi.

Drugi korak:

Ugotoviti, proizvodnja česa je v resnici potrebna.

Kaj potrebujemo? To je zelo pomembno vprašanje, ker poleg hrane, vode in zavetja, večina ljudi na planetu ne ve kaj *resnično* želi ali potrebuje, ker nikoli niso bili informirani o pravem stanju tehnologije. Tisto kar *mislimo*, da je potrebno je neposreden rezultat stanja zavedanja družbe o tehnološkem razvoju. Na primer, pred 300 leti bi oseba morda potrebovala šivanko in sukanec, da bi zašila strgano majico. Danes, bi ljudje mislili, da potrebujejo elektronski šivalni stroj... vendar... bolj natančno, kar *resnično* potrebujejo, je oblika blaga za majico, ki se ne bi zlahka ali pa se sploh ne bi strgala.

Nekdo, ki ima v svojem domu obilico prahu bi si mislil, "Potrebujem sesalec za prah". Je prepričan? Mogoče pa v resnici potrebuje hišni sistem za nadzor tlaka, ki bi onemogočil prahu vstop v stanovanje ali pa elektrostatične zračne filtre, ki bi odstranili še tisto malo prahu in bakterij v zraku. Drugače povedano, če bi kritično preučili tisto, za kar mi *mislimo*, da nam je v materialnem smislu potrebno, bi opazili, da so potrebe vedno prehodne narave. Znanost in tehnologija sta pokazatelja skupnih človeških potreb, zato bi morali biti vsi ustvarjeni izdelki tako napredni, kot to omogoča najnaprednejša tehnologija. Naš trenutni denarni sistem, ki neprestano ustvarja potratne, zastarele proizvode, samo z namenom ohranjanja industrije in gospodarstva, nima sposobnosti ali želje po ustvarjanju najnaprednejših orodij za našo uporabo. To pa je zato, ker večina izdelanih proizvodov ne bi niti obstajala, če bi se industrija osredotočila na tisto, kar najbolj služi potrebam prebivalstva.

Tretji korak:

Optimizacija proizvodnih metod | povečevanje življenjske dobe izdelka.

Če bi si hotel izdelati lastno delovno mizo, bi jo zagotovo poizkusil narediti tako, da bi trajala kar najdlje. To je smiselno kajne? Če se miza polomi, to pomeni, da bi moral narediti novo, za kar bi potreboval več materiala in več dela. Logično bi bilo, da bi imelo vse proizvedeno v družbi, najdaljšo možno življenjsko dobo, ki bi bila tehnično mogoča.

Na žalost, se v našem trenutnem sistemu dogaja ravno nasprotno, ker, kot je bilo že predhodno povedano, trenutni denarni sistem uspeva z *mnogoterostjo* in *planiranim zastaranjem*.

Brez tega, bi celotno gospodarstvo propadlo. Ta mehanizem denarnega sistema je seveda škodljiv. **Prav grozljivo je, kako lahko vsakdo meni nič tebi nič zagovarja nagnjenost denarnega sistema k odpadkom.** V bolj zdravem svetu, bomo naredili stvari, ki bodo *trajale*.

Optimizacija proizvodnih metod ni nič drugega kot uporaba najboljših materialov in metod za izdelavo najbolj trajnih in učinkovitih izdelkov. Človeškega dela trenutno ne nadomeščajo s stroji samo zato, ker so znotraj dobičkovnega sistema bolj stroškovno učinkoviti, ampak tudi zato, ker je delo strojev *boljše od človeškega* in dobljene statistike to vedno znova dokazujejo - Industrijska proizvodnja narašča, takoj ko delo stroja zamenja človeško delo. To seveda ni nikakršno presenečenje, ker se stroji ne utrudijo in so vedno bolj mehansko natančni in dosledni kot človek. Avtomatizacija visoko učinkovitega dela skupaj z znanstveno upravljanimi viri bo (kot označeno v tretjem poglavju) omogočila tekoče okolje brez pomanjkanja, ki bi bilo upravljano z minimalnim številom populacije.

Četrty korak:

Metode distribucije za dostop ljudi.

Distribucijske metode bi bile prav tako odvisne od stanja tehnologije. Na primer, proizvodnja bi lahko sčasoma postala tako osredotočena, da bi bil proizvod ustvarjen takrat, ko bi ga določena oseba v resnici potrebovala. Ne glede na to, avtomatizirani skladiščno-distribucijski centri, skupaj z avtomatizirano dobavo bi bili za zdaj najbolj enostaven način. Prav tako, ker v sistemu ni uporabe denarja, bi bilo le malo potrebe, da bi oseba zbiral in skladiščila svoje predmete. Tudi ni razloga, da bi nekdo ukradel nekaj, ker je na voljo vsem... in česar sploh ne bi mogli prodati.

V luči dejstva, da so vse stvari v gospodarstvu zasnovane na virih *oblikovane, da bi delovale kar najdlje*, bi prerasli vrednote *potrošniške kulture*, ki obstajajo danes. Da niti ne omenimo preraščanja vsega ostalega izkrivljanja vrednot, ki nam ga danes vceplja *oglaševanje*, zaradi česar ljudje postajajo požrešni in več ali manjvredni glede na stvari, ki so ali niso v njihovi lasti. Oglaševanja v tem novem sistemu ne bi bilo, razen v splošnih informacijah ljudem o proizvodih, za katere mislijo, da bi jih morda potrebovali. Da bi pridobila določen izdelek, bi se oseba predvidoma povezala na omrežje, poiskala namembnost izdelka, ga izbrala in ga zahtevala. Kmalu zatem bi bil na voljo za prevzem.

Peti korak:

Optimizirana reciklaža tistih proizvodov, ki postanejo zastareli ali nedelujoči.

Ta korak se pravzaprav začne v proizvodni fazi, ker je vsak proizvod že vnaprej izdelan z mislijo na reciklažo. Idealno bi bilo, da bi bilo vse izdelano vzdržno in reciklažno. Ta strateški razmislek bi zagotovil, da bi bili zastareli proizvodi lahko ponovno uporabljeni in na ta način v največji možni meri zmanjševal odpadke.

Torej, eden težjih in bolj kompliciranih delov, katerega bi morala večina upoštevati glede na zgornjih pet korakov nove industrijske proizvodne metodologije v gospodarstvu temelječem na virih, je v številki tri in uporabi strojev za zamenjavo človeškega dela na kar največ področjih. Vprašanje kot, "Kdo bo upravljal stroje?" je zelo pogosto. To bo v trenutku razloženo.

Vendar pa na kratko preglejmo zgodovino in uporabo strojne avtomatizacije in računalniške tehnologije.

Prvi večji avtomatizirani robot, Unimate iz podjetja Unimation Inc., je imel delovno območje skoraj 10 kubičnih metrov. Zasedal je malo manj kot dva kvadratna metra površine. Unimate je prvič začel z delovanjem leta 1961 v tovarni Generala Motorsa v Trentonu, v New Jerseyu, kjer je razložil stroj za visoko tlačno vlivanje. Šest let kasneje je GM uporabljal Unimata za točkovno varjenje in pritrdjevanje sponk na okvirje sedežev. V letu 1970, je izdelovalec avtomobilov zgradil prvo avtomatizirano linijo za točkovno varjenje, ki je obsegala 28 robotov. **Sprovieri, John, 50 Years of Assembly: Robots to Change the Future—Again,**

http://www.assemblymag.com/Articles/Column/BNP_GUID_9-5-2006_A_1000000000000127612

Tisti, ki so ustvarjali te stroje so točno vedeli kakšne bodo posledice. Leta 1962 je John Snyder, predsednik U.S. Industries, Inc., proizvajalca avtomatizirane opreme, organiziral "Sklad za avtomatizacijo in zaposlovanje", da bi poizkusil "razviti načine olajšanja posledic avtomatizacije na odvečne delavce".

Nekoč je dejal:

"Rad bi prodajal avtomatizirane stroje, ki jih proizvaja moje podjetje vendar, če se naš e gospodarstvo poslabša, če se ne reši problem nezaposlenosti, jih bom težko prodajal in nobenega razloga ne bom imel za izdelavo. Po mojem, bi morali vsi podjetniki razmišljati podobno - da sta problem brezposelnosti in avtomatizacije prav tako resna za posel kot tudi za delo." **Rodden, Robert G., *The Fighting Machinists, a Century of Struggle*** <http://www.iamawlodgedge1426.org/hisupdate63.htm>

Leta 1946, je bil zgrajen prvi splošno namenski elektronski računalnik - imenoval se je ENIAC. Ta računalnik je imel 18.000 elektronk, in je zasedal okoli 63 kvadratnih metrov površine ter tehtal 30 ton.

<http://en.wikipedia.org/wiki/ENIAC> Profesor Pensilvanske univerze Irving Brainerd je nekoč špekuliral, da je v 80,223 urnem delovanju ENIACA, ta računalnik rešil več operacij kot jih je vse človeštvo izvedlo do tedaj. **Kanellos, Michael, *ENIAC--Monster and Marvel***, http://news.cnet.com/2009-1006_3-6037980.html
Zdaj pa ima računalniški čip v velikosti pol kvadratnega milimetra enako zmogljivost kot ENIAC.
<http://en.wikipedia.org/wiki/ENIAC>

Torej, današnji *stroji* so kombinirani z *računalništvom*. Pravzaprav so računalniki možgani stroja in naročajo stroju točno kaj narediti. To kombinacijo stroja in računalniške inteligence lahko imenujemo: *avtomatizacija*. Današnji avtomatizirani stroji so verjetno najmočnejše in najvplivnejše iznajdbe, ki jih je človeštvo ustvarilo. Zmožnosti teh orodij lahko hitro spremenijo celoten ustroj sedanje družbe... najprej z osvoboditvijo človeške delovne sile.

Z besedami Alberta Einsteina:

"Najnaprednejša avtomatizacija... bo povzročila, da bo naša sedanja industrija tako primitivna in zastarela, kot se danes zdi nam kamenodobni človek. **Fresco in Keyes, *Looking Forward*, Barnes, 1969, p. 72**

Ta resničnost ni nekaj proti čemur bi se morali boriti. Morali bi jo odločno sprejeti. Avtomatizacija je *razglasitev emancipacije* človeštva, ki nas bo osvobodila trdega dela in odprla nove horizonte za človeški potencial in raziskovanje.

Z besedami dr. Norberta Wienerja, znanega kot "očeta računalniškega nadzora avtomatskih proizvodnih procesov":

"Za ljudi je ponižanje, če jih z verigo pripnemo na veslo in jih uporabljamo kot vir energije, a skoraj enako ponižanje je, če jim dodelimo zgolj ponavljajoče se naloge v tovarni, ki zahtevajo manj kot milijoninko njihovih možganskih zmogljivosti." **Fresco, Jacques, *The Best That Money Can't Buy (Najboljše, česar denar ne more kupiti)*, Global Cybervisions, 2002, str. 54**

Ti stroji, katerih avtomatski proizvodni procesi so računalniško nadzorovani, močno presegajo fizično natančnost človeka, hkrati pa lahko tudi preračunavajo z neverjetno hitrostjo, ki prav tako močno presega zmogljivosti in hitrost preračunavanja človeških možganov. No, tisti, ki jih je znanstvena fantastika pripravila do tega, da mislijo, da lahko ti novi stroji dobijo "zavest" in "prevzamejo oblast nad človeško raso", morajo razumeti, da to v resnici nima nikakršne osnove. Stroji, katerih avtomatski proizvodni procesi so računalniško nadzorovani, niso nič več kot le ustvarjalni podaljški človeške zmogljivosti. Ravno tako kot kladivo pomaga pribiti žebelj v leseno desko, pomaga stroj, katerega avtomatski proizvodni procesi so računalniško nadzorovani, izvajati zapletene naloge, kar olajšuje postopek za doseganje nekega cilja. Stroji počno tisto, za kar so programirani, in nič več.

Z besedami Arthurja C. Clarka:

"Pri ljubljena zamisel, ki jo gojijo komični stripi in cenejše oblike znanstvene fantastike, da morajo biti pametni stroji zlobni subjekti, sovražni človeku, je tako nesmiselna, da skoraj ni vredno zapravljanja energije za njeno izpodbijanje. Skoraj me mika, da bi zagovarjal trditev, da so lahko zlobni le neinteligentni stroji..."

Tisti, ki si predstavljajo stroje kot aktivne sovražnike, le izžarevajo svojo agresivnost. Z večanjem inteligence se večja tudi stopnja pripravljenosti sodelovanja. Če kdaj pride do vojne med človekom in stroji, ni težko uganiti, kdo jo bo začel." **Clarke, Arthur C., *Profiles of the Future (Profil prihodnosti)*, NY Harper & Row, 1964, str. 226–227**

No, zelo pogost odziv na zamisel, da bi stroji prevzeli vlogo človeškega dela, je nezaupanje tej zamisli zaradi naših vsakdanjih težav s tehnologijo. Zaradi tega, ker se kvarijo avtomobili, ker zamrzujejo osebni računalniki, se danes zdi, da ima družba s tehnologijo odnos ljubezni in sovraštva. No, kakor je bilo že nakazano, je v denarnem sistemu vse, kar se proizvede, zasnovano tako, da se bo pokvarilo, saj je vse proizvod. Celotna NASA s svojo izredno potrebo po najboljših materialih in tehnologiji se mora spopadati s proračunom in mora varčevati, če je treba. Vaši avtomobili in osebni računalniki nimajo nobene možnosti. Obe industriji imata pod sabo ogromen razpon dejavnosti, namenjenih popravilom in vzdrževanju. Če računalniki in avtomobili ne bi bili ustvarjeni za to, da se kvarijo, bi bilo po svetu izgubljenih več deset milijonov delovnih mest samo v teh sektorjih.

V bistvu je prvi korak v smeri zagotavljanja, da bodo stroji, katerih avtomatski proizvodni procesi so računalniško nadzorovani in ki jih izdelujemo, narejeni iz najkakovostnejših sestavnih delov, programiranje pa bi zahtevalo, da prerastemo monetarni sistem, saj preprečuje njihovo učinkovitost in vzdržnost. Ni razloga, zakaj ne bi vse v vašem domu, od vašega hladilnika do vaše pečice, televizije, računalnika, trajalo vaše celotno življenje brez fizičnih popravil. Kako lahko to samozavestno rečemo? Ker imajo najboljši materiali, ki so na voljo na tem planetu, kot je titan, trajnostne lastnosti, ki močno presegajo življenjsko dobo osebe za več tisoč let. Proizvodi, ki se izdelujejo danes, so narejeni iz najcenejših možnih materialov, da bi se povečali dobički. Ugotovili boste, da so danes najbolj splošni proizvodi v potrošniški industriji v celoti ali deloma narejeni iz *plastike*. Plastika je eden najcenejših sintetičnih materialov, ki so na voljo. Ni odporna na vročino, pogosto je preveč lomljiva in zelo hitro jo načnejo vremenski vplivi – in tako se seveda vse pokvari... takšen je namen.

V bolj razumnem svetu tega ne bi trpeli in zasnovani industrijski stroji ne bi bili le izredno trajni in imeli dolge življenjske dobe, napredni stroji se bodo s časom lahko *popravili sami*.

V današnjih avtomobilih so pogosto opozorilne lučke na armaturni plošči, ki vas opozorijo na težavo v nekem delu avtomobila. To zamisel je mogoče razširiti na vse stroje do te mere, ko se računalnik stroja ne bo le "zavedal" težave, ampak bodo lahko s tem dopolnilni stroji usmerjeni v zamenjavo pokvarjenega dela v realnem času. Celotno še naprednejše so tehnologije materialov, kot so "zlitine z oblikovnim spominom". Te kovine si lahko dobresedno *zapomnijo* svojo obliko. V primeru, da se fizična struktura stroja poškoduje, je mogoče skozi ta del poslati električni tok in tako takoj popraviti to strukturo. Bistvo je, da so stroji in strukture, ki se popravljajo sami, vedno bližje realnosti. Težava je v tem, da proizvodnja takšne učinkovitosti v monetarnem sistemu ni nagrajena, zato si večina ljudi v družbi se predstavlja, kaj je dejansko mogoče.

Z besedami Thorsteina Veblena:

"Če bi državno produktivno industrijo v celoti organizirali kot sistematično celoto ter bi jo nato upravljali pristojni tehniki ... za povečanje proizvodnje blaga in storitev, namesto, tako kot sedaj, kjer jo vodijo brezbrizni poslovneži... za maksimiranje dobička, bi posledica proizvodnje blaga in storitev nedvomno presegala sedanje proizvodnjo blaga in storitev, za več sto odstotkov." **Veblin, Thorstein, *The Engineers and the Price System*, NY B.W. Huebsch, 1921, pp.120-121**

Torej, ljudje bodo igrali vlogo v visoko tehnološki, kibernetični, avtomatski industrijski proizvodnji prihodnosti vlogo *nadzornikov* in nič več.

Ko kibernetični industrijski sistem vzpostavljen, pa je potrebno le posodabljanje sistema in zagotoviti, da je sistem v redu. V prihodnosti torej lahko pričakujemo, da se bo stopnja naših tehnoloških zmogljivosti, še naprej povečevala.

Toda kaj storiti z zapletenimi delovnimi mesti, kot so zdravniki, arhitekti in podobno?

Moramo se vprašati: "Kaj je prava narava našega poklica?"

Kaj *točno* je zdravnik, mizar, vodovodar, arhitekt ali podobno dejansko *opravlja* pri svojem delu?

Prepoznavajo in se odzivajo na opažene vzorce.

Ko zdravnik pregleda pacienta, je vse kar on ali ona počne le izvajanje tistega, kar se je on ali ona naučila. Če greš k dermatologu, ker misliš, da imaš raka na roki, zdravnik pregleda kožo in mentalno primerja z vzorci, ki se jih je on ali ona naučil/a prepoznati. Potem bi on ali ona verjetno vzel/a vzorec kože ter odnesel/a na laboratorijsko analizo. Gre za "tehničen" proces. Ni razloga, zakaj ne bi izumili optičnega bralnika, ki lahko pregleda roko in takoj ugotovi, v kakšnem stanju je. Moderno programirani računalnik z optično tehnologijo ni omejen z vidnim spektrom človeškega očesa; ima sposobnost spomina in predelave, ki daleč presegajo človekove. Tudi kirurgija, občutljiva, kot se zdi danes, je zgolj tehnični postopek. Samo preprosto vprašanje časa je, preden bodo izredno napredni stroji nadomestili kirurge. To se že pojavlja na nekaterih področjih.

Enako velja za vse druge uporabne vrednosti - dejavnosti, ki obstajajo. "Mizar" je oseba, ki je najeta, da popravi ali ustvari neko vrsto strukture. Čeprav so še vedno "ustvarjalni" elementi in načini, odvisni od samega mizarja, je ta še vedno utemeljil svojo odločitev na podlagi znanja o fiziki, geometriji in sodobnih materialih. Če želite graditi nadstropje, je prva stvar, ki jo morate vedeti, izbira *najboljših razpoložljivih materialov* za uporabo in nato uporabite *najvišje metodologije integritet* teh materialov. Ta dognanja so povsem tehnične narave in brez potrebe po človeškem mnenju. In to nas pripelje do kritičnega spoznanja ...spoznanja, ki bo imelo velik vpliv na naš napredek na tem planetu:

Prenos odločanja na računalnike, je naslednji korak.

Uporabno vlogo, ki jo ima človek v današnji družbi, je v osnovi tehnične narave. Ta je očitna v zvezi s *fizičnim delom*, ker smo že videli, kako stroji nadomestijo vloge ljudi na področjih, kot so tovarne in gradbeništvo. Vendar pa večina ne prepozna, da se tudi *duševno delo* prenaša na računalnike. Če vam to zveni tuje, upoštevajte, da v trenutku, ko uporabite *računalo*, prenesete svoje odločanje na stroj.

Ne smemo pozabiti, da *logično sklepanje*, ki so naše kognitivne sposobnosti razmišljanja rešitev za probleme iz *vzrok in posledica* vidika, je povsem tehnični postopek, ki temelji na količini informacije, ki jo imamo v danem trenutku. Na primer, če imamo problem z avtom, gremo do mehanika, kjer uporabimo njegove sposobnosti *prepoznavanja oblik* in *asociativni pomnilnik*, da razmisli o možnosti, kaj bi lahko povzročalo problem, skupaj z možnostmi za rešitev problema, ki temelji na obrazložitvi. *To je cilj, tehnični postopek.*

Toda, možgani mehanika so sposobni le določene količine pomnilnika in intelektualne procesorske moči. Na drugi strani pa lahko moderna, sprogramirana naprava shrani izjemno večje število podatkov kot človek, in lahko dosledno in hitro obdela informacije, ne da bi se naveličala ali postala lena. Na primer, predpostavimo, da smo programirali računalnik s podatki, ki predstavljajo avtomobil. Računalnik je programiran, da pozna vse komponente, vsak vijak in vsako elektronsko vezje, itd, tega vozila. Prav tako je programiran za uporabo fizikalnih lastnosti, ki se lahko nanašajo na dejanski *vzrok in učinek*, funkcionalnost in delovanje naprave, ne le na njegove dele. Ko je avtomobil, v popravilu, mehanik ugotovi fizikalne lastnosti, kot najbolje zna, in potem gre k računalniku, izbere model avtomobila in opiše problem. primer "levi žaromet ne deluje". Računalnik bi nato takoj predložil seznam vseh pomembnih vprašanj, povezanih z žarometov, nato pa predstavil niz uokvirjenih vprašanj za mehanika, da lahko najbolj učinkovito poskuša najti vzrok. Računalnik bi nato rekel: "preverite povezavo kabla 15b", in nato prikazal diagram za ta sestavni del ter kje v avtu se nahaja. Če mehanik ugotovi, da to ni problem, vnese nove podatke v računalnik in računalnik gre po naslednji logični možnosti. Računalnik izvaja odločitve ... mehanik ga le usmerja.

Bistvo tega primera je, da ni področja človeškega delovanja, kjer ga ne bi mogli nadomestiti z računalniškim odločanjem. Dejstvo je, da edina stvar, ki nas zdaj loči od strojev na kognitivni, utilitarni ravni je naša sposobnost, da *ustvarjamo kompleksna združenja* v naših mislih. Noben računalnik do danes se še ni zmozel učinkovito odzvati na "kompleksno vprašanje", v angleškem jeziku. Zahteva, da se jezik spremeni v tistega, za kar je programiran, da se razume, kot je npr. matematika.

Vendar so se zaradi novih področij, kot je 'umetna inteligenca' (AI) začele pojavljati neverjetne možnosti za to vrsto "zvesti". Čez čas bodo računalniki lahko dosegali zapletene miselne procese, ki jih trenutno lahko prepišemo le človeku. Ni dokazov, ki podpirajo nasprotno.

V naslednjem poglavju bomo opisali, kako te človeške zmožnosti ter naše delo in sprejemanje odločitev, učinkovito prenesemo na računalniško podprt sistem, ki bo zamenjal tradicionalnega nosilca odločitev, "Vlade".

Vlada:

Kljub ogromnemu in pospešenemu razvoju znanosti in tehnologije, se družbeni, gospodarski in politični vzorci niso vzporedno razvijali in nadgrajevali... Zdaj smo... šele zdaj smo začeli raziskovati potencialne, ki se nam ponujajo pri razvoju naše kulture izven tehnologij, še posebej na družbenem, političnem in gospodarskem področju. Varno je napovedati, da... bodo taki družbeni izumi kot so kapitalizem sodobnega tipa, fašizem, komunizem, šteli kot primitivni poskusi usmerjeni v prilagoditev sodobne družbe s sodobnimi metodami " **Linton, Ralph, *Drevo za kulturo* (New York: Alfred A. Knopf, 1959, pp 47-8) - Dr Ralph Linton**

Najprej, *vlada*, kot jo poznamo, je *stranski produkt okolja pomanjkanja*. Kot mafijska plemena, si vlade sveta prizadevajo za ohranitev svoje trenutne pozicije moči, medtem ko si agresivno prizadevajo krepiti njihovo gospodarsko prednost. Kar zadeva družbeno upravljanje, vse kar lahko v bistvu vlada naredi, je izdajanje *zakonov*, vzpostavitev *proračunov*, in *razglašanje vojn*. v resnici so to le stvaritve denarnega sistema. Na žalost je zaradi same narave svoje moči, zgodovina postala nepretrgana veriga vladne korupcije, od genocidne morije pri nasprotujočih si narodih, do namernega zatiranja ljudi v lastnih državah, da se ohrani vladajoči red. Razlog, zakaj so vse vlade na planetu pokvarjene, je ta *da morajo biti v sistemu*. Ne pozabite, da se ne razlikujejo od korporacij, ki poskušajo preživeti v denarnem sistemu. Vse so v medsebojni konkurenci, z občasnimi "svetovni imperiji", ki se pojavijo vsakih sto let ali podobno.

Da bi vse tradicionalne vlade lahko izvajale nadzor nad ljudmi, morajo vzpostaviti enoten sistem vrednot. Če voditelji države želijo javno podporo za svoje vojne, bodo postavili kipe "velikih vojnih junakov" v parkih in medijem vsiljevali "plemenitost" vojske. Zelo pogosto tudi omenjajo "boga" in namigujejo, da je njihova vojna boj proti "zlu". Ta manipulacija ohranja neobveščeno javnost na "njihovi strani", z ozkimi pogledi na svet. Kot je dejal Albert Einstein: "Domoljubje je bolezen." Če oseba izjavi "ZDA je najboljša država na svetu", je povsem enako, kot "beli ljudje so izbrana rasa Boga". Domoljubje je rasizem z zastavo... nič več. Dejstvo je, da vlade danes utemeljujejo odločitve na podlagi ozkega lastnega interesa elite, tako kot korporacije. To ni nič drugega kot uničevalno in nevzdržno.

Kot že prej povedano, bolj ko razmišljamo o problemih na našem planetu, od revščine v Afriki, do uničevanja amazonskega deževnega gozda, **vidimo, da je vsak problem pravzaprav tehnične narave.**

Zaradi tega je malo razlogov za tradicionalna *mnenja* pri reševanju kakršnih koli težav, z našim tehnološkim znanjem lahko zdaj *pridemo* do večjih odgovorov s pomočjo znanstvenih metod, skupaj z vsemi znanimi spremenljivkami glede na problem. Če oseba prebere eno stran knjige in jo zapre, lahko on ali ona zlahka pride do "mnenja" o tej knjigi kot celoti. Če nekdo drug prebere celotno knjigo, bo ta on ali ona prav tako imel/a svoje mnenje. Čigavo mnenje je vredno več? Od osebe, ki je prebrala celotno knjigo, ali osebe, ki je brala samo eno stran?

Z drugimi besedami, več informacij se upošteva v procesu odločanja, bolj natančna bo odločitev. Kot že rečeno, računalniški stroji lahko delujejo bolje kot ljudje v fizičnih in psihičnih področjih. Naš um se ne more tehnično primerjati z računalniki, ki imajo dostop do milijonov bitov informacij na obsežnem področju informacijskih baz ter izpeljati proces s skoraj svetlobno hitrostjo. Prenos odločanja na strojno inteligenco je naslednja faza družbene evolucije. To močno zmanjšuje človeške napake, in odstranjuje nevarne pristranskosti, subjektivnost in mnenja.

Zaradi omejitev čutil našega telesa in uma, nihče ne more vedeti vsega na tem svetu. Naša čutila so omejena v obsegu. Naše oči lahko vidijo le del elektromagnetnega polja... Zato je edino smiselno, da se prenese odločanje na stroje, ker nimajo teh omejitev. Računalniki, ki se uporabljajo kot orodje, bodo / bi lahko rešili probleme, ki jih ljudje preprosto ne moremo zaradi naših telesnih in duševnih omejitev. To se ne razlikuje od osebe, ki uporabi očala za boljši vid. Očala so tehnološko orodje... *razširitev* za človeka, ki mu pomaga videti bolje, kot pa po navadi. Intelligentni stroji niso nič drugačni. So preprosto podaljšana orodja, naših lastnosti. Človeška vrsta ima močno zmožnost za izboljšanje nas samih s tehnološkimi izumi. Tega se moramo zavedati in čim bolje izkoristiti ta potencial.

V Gospodarstvu, temelječem na virih *ljudje ne dajejo odločitev, ampak pridejo do njih z uporabo naprednih tehnoloških orodij, ki vključujejo znanstvene metode*. Ni "republikanskega" ali "liberalnega" načina, kako oblikovati letalo... torej zakaj v današnji družbi uporabljamo te zastarele poglede na svet? Ko spoznamo, da je družba tehnološki izum, ki se s sestavnimi deli res ne razlikuje od sestavnih delov letala, potem vidimo, da morajo biti naše usmeritve v tako imenovano "vladanje" čisto znanstvenega pomena. "Politika" je postala neprimerna, saj vodi svoje procese v veliki meri subjektivno in brez znanstvene reference. Politika je posledica denarnega sistema in pomanjkanja. Zdaj si moramo prizadevati za nastanek nove paradigme - premik od obdobja, ko je bil osrednji problem *delitev pomanjkanja*, do obdobja, kjer je problem v *ustvarjanju in distribuciji izobilja*.

Vlado in pojem "države" bomo sčasoma v celoti prerasli in nadomestil ju bo sistem s ciljem globalnega upravljanja virov in tehnološko organizacijo. V sistemu številčnosti, pojem "države", kot ga poznamo, nima podlage za obstoj. Vlada postane *inteligentni avtomatiziran sistem*, ki skupaj z industrijo postane tako odgovoren za proizvodnjo in distribucijo blaga, skupaj z viri in ravnanje z okoljem. Strukturna podlaga za ta "sistem vladanja" je idealizirana, kot sledi:

1) kot centralna baza podatkov, ki vsebuje kataloge vseh znanih materialov in tehničnega razumevanja za reševanje problemov in izumljanje. Kot je bilo omenjeno, imajo računalniki možnost, da informacije razvrščajo in bolje analizirajo v večjem obsegu kot ljudje. Le računalniki bodo sposobni obvladovati vključevanje *vsega znanega znanja* in prišli do odločitev, ki logično temeljijo na polnem obsegu znanih podatkov. Kot že omenjeno, najbolj učinkovite odločitve so odločitve, ki so bile dobljene z upoštevanjem vseh ustreznih spremenljivk. Zdaj je na nas, da to dojamemo in začnemo danes razvijati *centralno računalniško podatkovno bazo*, ki vsebuje vse znano znanje, od lastnosti, kombinacije in vloge vsakega elementa v periodnem sistemu, do popolne znane zgodovine tehnoloških izumov. Ko bo ta asociativni sistem vzpostavljen in bo omogočil računalnikom kontekstno navzkrižno primerjati vse znane discipline, *bomo imeli v našem dosegu orodje neizmerne razsežnosti*. Omejitve naših psihičnih in fizičnih sposobnosti ne bodo več problem, saj bomo imeli nov način reševanja problemov in izumljanja v *kombinaciji* s to zbirko podatkov iz programa. Ta bi lahko celo prišel v obliki enostavne spletne strani na internetu. Ti bi predstavil problem ali vprašanje, program pa ti bo iz baze podatkov dal najboljše povratne informacije, ki so mogoče na podlagi trenutnega poznavanja stanja v tistem obdobju in času.

Še enkrat, ta postopek za preiskavo in interakcije se v bistvu ne razlikuje od navadnega z računalna, vendar je to novo "računalno" močan asociativen sistem z obsežno bazo znanja, ki ne temelji le na razumevanju in izračunavanju matematike, ampak je v njem integrirana tudi fizika, biologija, astronomija in vsako znanstveno področje v eno zbrano zavest.

Najverjetneje ameriška vojska že ima podobne referenčne podatkovne baze in sistem odločanja, ki jih uporablja za vojaško strategijo.

Ne glede na to, da bi bil ta sistem učinkovit, mora imeti tudi v realnem času povratne informacije s planeta, da razumemo, *kakšna sredstva imamo in kaj ne*. To zahteva svetovni senzorični sistem. Z drugimi besedami:

2) Zemeljski avtonomni živčni sistem, z okoljskimi senzorji na vseh pomembnih področjih našega planeta, ki ustvarjajo "industrijske povratne informacije" v zvezi z viri, dejavnostmi in drugimi okoljskimi vprašanji. Ta živčni sistem je neposredna povezava s Centralno bazo podatkov, ki je navedena zgoraj. Ta celovit sistem beleži vse vire na planetu, hkrati pa tudi spremlja zemljo ter zaznava motnje iz okolja, kot so potresi in drugi naravni pojavi ter na njih opozarja ljudi. Ta baza podatkov bi vključevala pregled razpoložljivih sredstev, proizvodnih obratov, znanstveno in tehnično osebje, prevoz, raziskovalnih laboratorijev, zdravstvenih ustanov, šol, itd. To se ne bo zgodilo čez noč, toda če bomo začeli z izgradnjo regionalnih sistemov ter jih čez čas postopoma globalno povezali, bi lahko to ustvarili prej, kot si mislimo.

To povezovanje obvesti centralno bazo podatkov o tem, kaj je na voljo, tistega, česar pa primanjkuje, pa bo baza podatkov nenehno prilagajala industrijskim metodam, ki temeljijo na dinamičnem ravnovesju našega planeta. Seveda je popolno mednarodno sodelovanje edini način za doseganje takega sistema. To vprašanje bo obravnavano v poglavju 9.

3) Interdisciplinarne skupine tehnikov bodo nadzirale sistem in usmerjale raziskovalne projekte v nadaljevanje rasti, učinkovitosti in družbeni razvoj. V optimiziranih različicah tega sistema ne bi bilo potrebno več kot 5% ljudi, ki bi skrbeli za nadzor. Bolj, kot je optimizirana in učinkovita naša tehnologija in metode, bolj se njihovo število manjša.

Seveda, mnogi ljudje pogosto sprašujejo, *kaj pa demokracija?* Ali je to sistem demokracije? Kako sodelujejo v sistemu? Kako pa izvolimo interdisciplinarne skupine?

V gospodarstvu, temelječem na virih, kjer sta "gospodarstvo" in "vlada", združena v inteligentni avtomatiziran sistem, ki vključuje napredne baze računalnikov za reševanje problemov, skupaj z senzorji opazovanja na planetarni ravni, tradicionalni koncepti, kot so *politika*, *volitve* in podobno nimajo pomena ali podlage. Medtem ko je ta pojem straši veliko tradicionalno mislečih ljudi, je treba ponovno poudariti, da so *naše težave v življenju tehnične narave*, in nič več.

Demokracija v današnjem svetu, je iluzija. *Je vedno bila*. Ljudje mislijo, da z "izbiro" v našem sedanjem sistemu, kjer z pritiskom na gumb na glasovalnem stroju in postavijo *vnapij izbrane* osebe na oblast. Ko je ta oseba na oblasti, pa javnost nima nobene moči. Ali ste glasovali za vesoljski program? Ali ste glasovali za kabinet novega predsednika? Ali ste glasovali za znižanje davkov? Ali ste glasovali, kje bodo šle avtoceste ali električna omrežja? Ali ste dali glas za vojno v Iraku? **Ne, niste.**

Tradicionalen koncept "participativne demokracije" je kruta šala. Igra je bila vzpostavljena, da bi imela javnost iluzijo, da nadzoruje nešteto generacij, medtem ko ljudje na vrhu še naprej izkrivljajo denarne pristojnosti in delajo vse, kar jih je volja. *Nikoli ni bilo prave demokracije v kateri koli državi v zgodovini, in nikoli ne bo tako dolgo, dokler monetarni sistem deluje in dokler obstaja pomanjkanje.*

Torej, kako lahko posameznik prispeva k gospodarstvu, temelječem na virih?

Najprej bi pristopila k sistemu centralne baze podatkov, ki bi lahko bila v obliki napredne spletne strani interneta, do katere ima dostop vsaka oseba. Tam bi *vnesla* svoj predlog. Centralna baza podatkov, z njenim zgodovinskim znanjem in integrirano podatki z vseh znanstvenih področij, bi potem analizirala pojem na podlagi znanstvene in tehnične neoporečnosti skupaj z optimizacijo materialov, ki temelji na trenutnem znanju in ponudbi. Če je predlog logičen in so sredstva na voljo, bi bil predlog prenesen interdisciplinarni skupini, ki nadzira izvajanje novih predlogov ter jih usmerja v sistem.

Te interdisciplinarne skupine bi bile izbrane in organizirane s strani centralne baze podatkov na osnovi tega, kar so že prispevale k sistemu. To so prave "volitve", kjer je oseba izvoljena na podlagi tega, kar je *naredila*,

in ne na podlagi *kar pravi, da bo naredila*.

Strahovi javnosti pred tradicionalno "korupcijo" nimajo nobene podlage, ker ni nagrajevanja za to. *interdisciplinarne skupine ne dobijo "plačila" na kakršenkoli način, saj so bili njihovi pogledi na svet razširjeni in se zavedajo, da so njihova nagrada v resnici sadovi družbe kot celote in prispevanje k njej, ker to želijo!* Čeprav tisti, ki so v celoti indoktrinirani v denarnem sistemu, to težko razumejo, in menijo, da je sam denar najboljša "spodbuda", naj povemo, da je vsak dan, po vsem svetu, na milijone ljudi *prostovoljcev*, ki delajo za večje dobro. Leta 1992, je v raziskavi Gallop Poll, več kot 50% ameriških odraslih (94 milijonov Američanov) namenilo prostovoljno svoj čas za družbene vzroke, v povprečju 4,2 ure na teden, torej skupno 20.500.000.000 ur na leto! **Hodgkinson & Weitzman, Prostovoljstvo v Združenih državah Amerike: Ugotovitve državne ankete, 1992, p2** To je neverjetno zmago- slavje za kolektivnost človeškega duha, ki dokaže, da se celo v morju lastnih interesov, ki jih ustvarja denarni sistem, najdejo ljudje, ki so še *vedno* pripravljeni pomagati si med seboj in prispevati družbi brez plačila.

V prihodnosti bodo tisti, ki se bodo odločili za delo v *inteligentnem avtomatiziranem sistemu* to počeli zato, ker je to *čast, da služijo človeštvu. Razumeli bodo, da je v njihovem lastnem interesu, da poskrbijo za to, da človeštvo živi in dela skupaj za večje dobro. Plačilo v Gospodarstvu, zasnovanem na virih bo nenehno izboljševanje družbe za vse.*

Po besedah Margaret Mead:

"Če pogledate pozorno, boste videli, da je skoraj vse, kar je resnično pomembno za nas, vse, kar pooseblja našo najglobljo zavezanost, način, kako živimo in skrbimo za človeško življenje, odvisno od neke oblike prostovoljstva." **Krikorian, Robert, "Ste opazili, ...", Ključni Govori dneva, 1985, p 301**

V gospodarstvu, temelječem na virih, je sodelovanje odprto za vse, saj so vsa vprašanja v bistvu priznana kot tehnična. Stopnja, do katere oseba prispeva, je preprosto na osnovi izobrazbe te osebe in sposobnosti ustvarjanja in reševanja problemov. *Zato je razširjeno izobraževanje ključnega pomena.* V današnji družbi, se javnost vedno ohranja neobveščeno in nerazgledano, kolikor je mogoče. Na ta način lahko vlada ohranja nadzor. V Gospodarstvu, temelječem na virih, je cilj izobraževalnega sistema da ustvari najbolj inteligentne in zavedne ljudi kot je mogoče. Zakaj? Ker šele takrat lahko vsakdo *prispeva* in s tem močno vpliva na naše družbeno gibanje za boljše in izboljšano življenje nas vseh.

Povzetek petega poglavja:

Kdo sprejema odločitve v Gospodarstvu, temelječem na virih? Nihče jih ne. Odločitve se sprejemajo z uporabo znanstvene metode, ki jo uporabljajo računalniki, ki pridobijo povratne informacije v realnem času iz okolja, skupaj s centralno zgodovinsko bazo vseh znanih tehničnih informacij. Vzdržujejo in razvijajo ga interdisciplinarne ekipe. To kombinacijo bi lahko imenovali Inteligentni avtomatizirani industrijski sistem. Ta zmanjšuje napačna mnenja in subjektivnosti. Nočemo, da bi ljudje nadzorovali vlade. Želimo, da se uporabijo znanstvene metode pri prehodu na bolj ustrezne odločitve.

Na koncu so edina prava vprašanja za družbo v naravnem svetu (1) Proizvodnja blaga in storitev, ki so enako dostopni za vse, (2) raziskovanje projektov in izobraževalnih sistemov za razširitev našega znanja, razumevanja in aplikacij, in (3) stalno spremljanje zemeljskih virov in ozračja s povratnimi informacijami in ugotavljanje morebitnih okoljskih problemov, ki nam omogočajo, da ponovno vzpostavimo in ohranjamo neokrnjeno okolje. Brez izgubljanja energije in virov, potrebnih za vojne, in druge vidike denarnega sistema, se bomo lahko posvetili k pravi grožnji človeštvu, ki so nepredvidene, kot so cunamiji, potresi, bolezni in bolezni. **Realni problemi v našem življenju so težave, ki so skupne vsem ljudem.**

Šesto poglavje

Mesta, ki mislijo

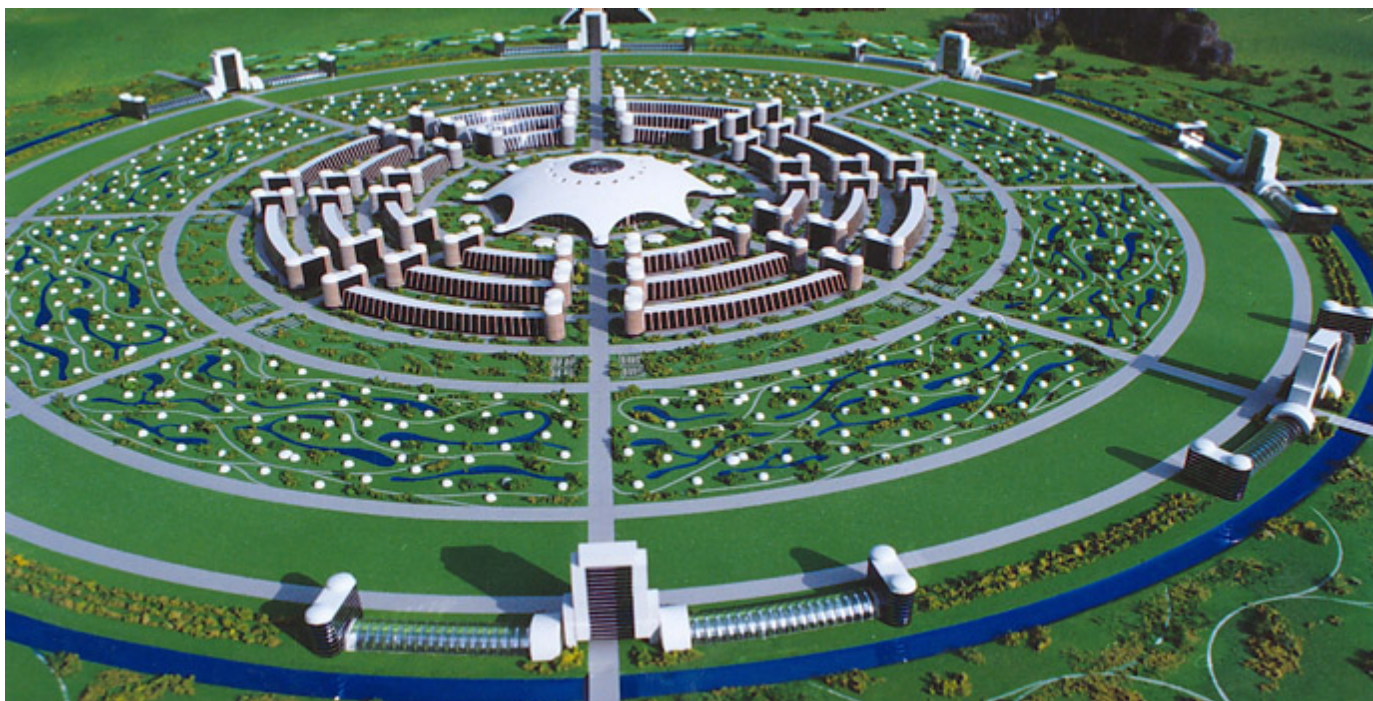
Antropologi pogosto menijo, da so *mesta* ena izmed temeljnih družbenih izumov. Pojav prvih mest zasledimo okoli leta 5400 let p.n.š. v starodavni Sumeriji. Od takrat naprej spremljamo velik tehnološki razvoj postopkov in materialov, ki se uporabljajo pri gradnji mest, skupaj z integracijo naprednih 'družbenih' konvencij, kot so električni sistemi, metode distribucije vode in podobno. Vendar pa so današnja mesta, čeprav sodobna, kot se zdijo, v resnici izredno zastarela v luči sodobne tehnologije in znanstvenih iznajdljivosti.

Čas je, da pri oblikovanju naših mest v celoti izkoristimo *sistemski pristop*. Pojem "sistem" izhaja iz grške besede "synistanai," kar pomeni "združiti ali kombinirati." Sistemski pristop torej pomeni, da je 'elemente' mesta, kot so hiše, energija in proizvodni objekti, ki so neločljivo povezani s 'procesi' mest, pri čemer je odlaganje odpadkov, namakanje, prenos energije, blaga in storitev, proizvodnja, itd.

V gospodarstvu, temelječem na virih, mesta, katerih namen je izjemna prilagodljivost, omogočajo stalno nadgradnjo in spremembe. So kot, popolnoma integrirani sistemi, ki se razvijajo kot živ organizem.

Pri Jacques Frescovih inovativnih, večdimenzionalnih in krožnih modelih mest bi uporabili najbolj sofisticirana sredstva in gradbene tehnike. Vendar je potrebno začeti na novo.. Poskušati popraviti naša sedanja mesta pa ni vredno časa, materiala in truda. Veliko manj problematična in učinkovita je izgradnja novih mest od tal navzgor, kot pa obnova starih. Pri načrtovanju in razvoju novih mest se poudarja obnova in varstvo okolja, se učinkovito uporablja vire, varčuje z energijo, izdelava je enostavna ter ni potrebe po pogostejšem vzdrževanju. Veliko starih, neučinkovitih mest se bo uporabilo za surovine pri gradnji novih, medtem ko se bodo druga ohranila kot muzeji.

Model Krožnega mesta:

Modeli: Jacques Fresco | slike: Roxanne Meadows

Krožno mesto omogoča najučinkovitejšo porabo sredstev, hitra potovanja in splošno funkcionalnost, z minimalni stroški energije. Geometrijsko elegantna krožna ureditev je oblikovana tako, da omogoča najvišji možni življenjski standard v najbolj produktivnem in učinkovitem načinu. Ta mesta imajo vlogo *razširitve* človekovega delovanja in utilitarnega izražanja; tekmujejo v harmoniji z okoljem. Konfiguracije teh mest zastopajo neposredno funkcijo, kateri služijo.

Na primer, najbolj oddaljen obod mesta je namenjen za naravno rekreacijo, vključno z bujnimi vrtovi in parki za pohodništvo, kolesarjenjem, vodnimi športi in drugimi dejavnostmi na prostem.

Naslednji notranji obod je 'kmetijski pas', kjer z uporabo zunanjih in notranjih (hidroponskih) metod gojimo hrano skozi celo leto.

V naslednjem obodu je v osem zelenih površin, ki zagotavljajo čisto obnovljivo energijo za celotno mesto. Ti viri energije se bodo uporabljali za posamezne regije, kjer bodo vključene metode kot so geotermalna, vetrna ter sončna tehnologija, medtem ko bi v tistih mestih v bližini vode uporabljali tehnologijo pridobivanja energije iz valovanja in plimovanja. Največji od teh zelenih površin je 'stanovanjski pas', ki vsebuje edinstvene domove in stanovanja. Rezidence so izdelane po tehnologiji iztiskanja in drugih visokotehnoloških postopkov iz naprav za montažo. Dnevi, ko smo za gradnjo uporabljali opeke in les, so mimo. Strukture prihodnosti so po obliki velike trdne enote, narejene kot celote. Vsa stanovanja in kompleksi so praktično tudi samostojni sistemi. Na primer, zunanje površine konstrukcij služijo kot fotovoltaični generatorji, ki pretvarjajo energijo sončnega sevanja neposredno v električno energijo. Domovi so požarno odporni, potrebujejo malo vzdrževanja in so odporni na poplave in druge vplive okolja. Posledice poplav, potresov in orkanov, so vključene v načrtovanje, ustrezajo značilnosti regije v kateri bo mesto zgrajeno.

V smeri proti centru, ko se pomaknemo mimo stanovanjskega območja je območje znanstvenih in izobraževalnih centrov skupaj s proizvodnimi in distribucijskimi centri. Avtomatizirani popisovalni sistemi bi vključevali distribucijske centre in proizvodne obrate na zelo usklajen in učinkovit način. Brez problema denarja in vrednosti, omejitev proizvodnje ne bi bilo.

V centru mesta, je velika kupola, ki vsebuje *centralni kibernetični sistem*, ki ga lahko imenujemo tudi možgani in živčni sistem za celotno mesto. Kot je bilo omenjeno v sekciji 'vlada', s pomočjo satelitov in senzorjev, ki so nameščeni okoli celotnega mesta, jedro v kupoli elektronsko nadzira proizvodnjo in distribucijo izdelkov, hkrati pa v okviru sistema nadzira tudi dejavnike okolja. Na primer, v kmetijskem pasu, se elektronsko nadzoruje in vzdržuje talne razmere, vključno z vodno gladino, dodelitev hranil in drugih atributov. Ta metoda 'okoljskih povratnih informacij', se uporablja za celoten kompleks mesta. Na ta način lahko 'uravnotežimo obremenitev gospodarstva' ohranimo prekoračitve in odpravimo odpadke.

V osrednji kupoli je tudi osrednje vozlišče za transport... Več o tem čez trenutek. Okolico glavne centralne kupole obkroža osem manjših kupol, ki se uporabljajo kot kulturni centri, predstavitveni centri, konferenčna središča, razstavnici prostori in podobno.

Recikliranje odpadkov in druge tovrstne potrebe, ki se nahajajo pod površjem mesta, vedno uporabljajo najbolj napredne metode čiste tehnologije.

Poleg Krožnih mest, bi drugi modeli mest vključevali različne razporeditve 'kopenskih mest', 'popolnoma zaključena' mesta, skupaj z 'Mesti *na morju*'. Kolonizacija oceanov bo verjetno naslednji korak za človeštvo, da se razbremeni pritisk kopenskega prebivalstva. Oceanske mestne skupnosti se bodo razvijale kot skupek umetnih otokov, plavajočih konstrukcij in podmorskih observatorijev.

"Kopensko Mesto (variacija)"

zasnovala Jacque Fresco & Roxanne Meadows

"Zaprti tip mesta"

zasnovala Jacque Fresco, CG z Doug Drexler

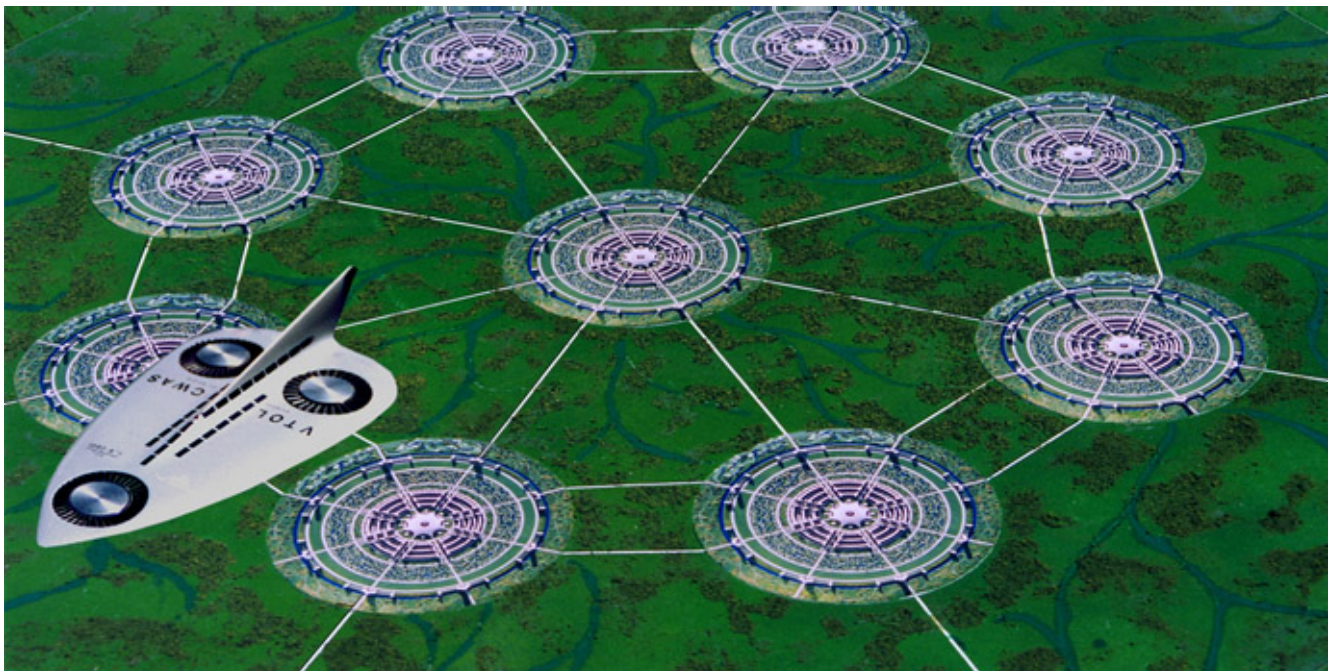
"Oceansko Mesto"

zasnovala Jacque Fresco, Photo z Roxanne Meadows

Mesta na zemlji, so ne glede na njihovo obliko, tesno povezana v svetovni sistem. Tako kot ima vsako mesto osrednjo organizacijsko kupolo, ki deluje kot *možgani*, s svojim *živčnim sistemom*, sestavljenim iz računalniškega spremljanja stanja okolja s pomočjo satelitov in elektronskih sond, tako *svetovni kompleks* absorbira podatke iz vsakega mesta in spremlja širši spekter okolja in pazi, da ne pride do bistvenega pomanjkanja virov, potrebnih v nobenem od posameznih mest, hkrati pa ureja večje procese in naročila za vsa mesta in okolja kot celote. Ta "vlada", če lahko temu tako rečemo, če želite, je *Centralna baza podatkov*, ki se nahaja, kot je to zapisano v prejšnjem poglavju, s svojim *živčnim sistemom* raztezajočim v vse mestne komplekse in drugod.

Medsebojno povezane Krožne Raziskave mest

zasnovala Jacque Fresco & Roxanne Meadows

Transport:

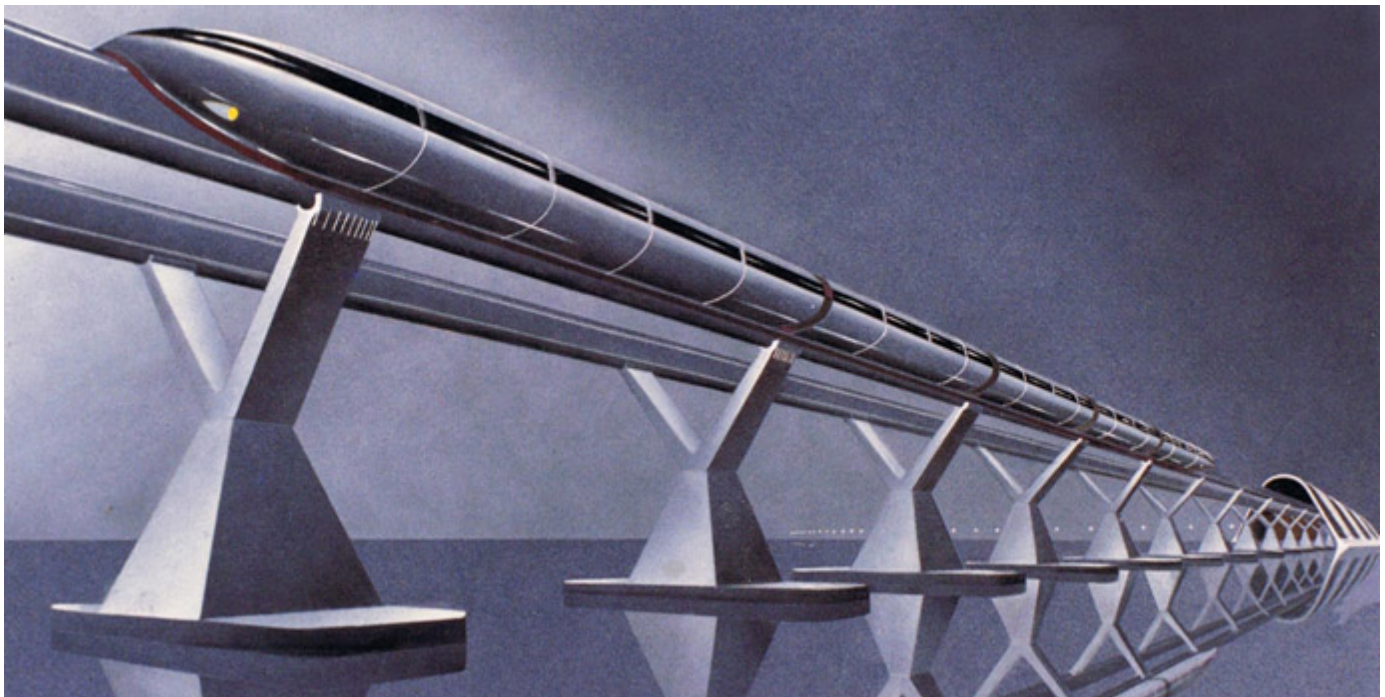
V mestu, se tekoče stopnice in dvigala, namenjena za transport, premikajo v vse smeri in so med seboj povezana z vsemi drugimi prometnimi sistemi. Prometni sistem je namenoma zasnovan tako, da čim bolj zmanjša potrebo po avtomobilih. Ta sistem vas popelje *kjerkoli* po mestu. Če želite potovati izven mesta, imate na voljo enotirne sisteme, avtomobile, letala z možnostjo navpičnega vzletanja/pristajanja ter vlake Maglev, ki se uporabljajo za celinska in medcelinska potovanja. Letališča in mednarodni distribucijski centri se nahajajo v mestu in okolici mest.

Treba je poudariti, da današnja sredstva prevoza za delovanje uporabljajo fosilna goriva.

V primeru, avtomobilov... Tehnologija baterij, potrebnih za pogon, ki omogoča, da gredo avtomobili preko 100 kilometrov na uro in naredijo več kot 200 milj z enim samim polnjenjem, obstaja in obstaja že več let. Vendar pa je zaradi baterijskih patentov, ki jih obvladuje naftna industrija, ki omejuje njihovo razpoložljivost zaradi ohranitve tržnega deleža, skupaj s političnim pritiskom in dobička energetske industrije, dostopnost te tehnologije omejena. Ni nobenega drugega razloga, razen čistega interesa po dobičku, da ne bi bila vsa vozila, ves prevoz na svetu, čista ter brez potrebe po fosilnih gorivih.

Kar se zadeva tradicionalnih letal, obstaja *Maglev tehnologija* zaradi katere, postanejo ta zastarela. Vlakov Maglev uporablja magnetne za pogon. Pogon Magleva, ki uporablja magnetno polje, zahteva manj kot 2% energije, ki se uporablja danes za letalski promet. Vlakov nima kolesa, tako da nič ne more obrabiti. Maglevi lahko potujejo do 4000 kilometrov na uro, v nepremični cevi, kjer ne prihaja do trenja in gre lahko po kopnem ali pod vodo. So hitri, čisti in učinkoviti ter porabijo le delček energije, ki jo uporabljamo s sedanji transportnimi sredstvi.

Maglev

model vlaka Jacque Fresco | Rendering z Roxanne Meadows

Način življenja:

V našem sedanjem sistemu, je tradicionalno družinsko življenje težko, ker morata oba starša delati, da bi preživel. Monetarna ekonomija ogroža družinsko zблиževanje in varstvo otrok. Stres je vedno visok zaradi medicinskih stroškov, zavarovanj, izobraževanj, negotove zaposlitve in življenjskih stroškov. V gospodarstvu, temelječem na virih, se bo celovitost družine vrnila.

Prav tako bodo kulturne vrednote družbe kot celote, predmet velikih sprememb.

Ko prerastemo monetarni sistem in si vsi skupaj prizadevamo za obilje za vse prebivalce planeta, se bodo dejavnosti, ki jih cenimo, zelo razširile in človeška svoboda bo bila čisto drugačna, kot jo poznamo danes.

Nekateri se pogosto odzovejo na te možnosti z vprašanjem: "Kaj pa bodo ljudje počeli?"

Odgovor je seveda, to kar želite početi. Za mnoge v naši družbi, so možnosti v življenju zelo omejene zaradi večnega pomanjkanja. V monetarnem sistemu je sama ideja o *svobodi* nedefinirana, ker je oseba svobodna samo toliko, kot ima kupno moč. To ovira kreativnost ljudi in danes jih ima veliko še vedno zelo omejene referenčne okvirje o tem, kaj je mogoče.

Na primer, če je imela ženska v starih časih vlogo, da do njenega doma vsak dan iz bližnjega potoka prinese vodo za kuhanje, bi dobila verjetno občutek manjvrednosti, če bi nenadoma imela vodovodni sistem s pipo, ki v sami hiši zagotavlja vodo.

Dejstvo je, da lahko napredek v tehnologiji dejansko spremeni naše vrednote in pomembno je, da vedno 'nadgrajujemo' naše vrednostne sisteme, ki odražajo sodobno obdobje.

Hkrati bo eden od bolj večjih sprememb v vrednotah in načinu življenja način, kako ljudje gledajo na '*premoženje*'. Večini v današnjem svetu predstavlja premoženje močan koncept, saj ljudje z njim pogosto povezujejo njihov socialni status, t.i. *lastnino*. Kot je že omenjeno, monetarni sistem zahteva 'ciklično porabo', da lahko deluje. Ta seveda vodi potrebe ljudi in manipulira z *razmišljanjem*, kaj želijo ali potrebujejo določeno blago ali storitev. Z zmogljivo taktiko modernega oglaševanja podpirajo umetno, materialistično vrednost sistema, ki prinaša željo po vedno več blaga in storitev, ki pogosto ne odražajo njihove nujnosti in koristnosti.

V gospodarstvu, temelječem na virih, denarni sistem preko svoje manipulativne roke - "oglaševanja" ne onesnažuje več človeškega uma. Neskončno morje panojev, medijskih reklam, revij in podobno ne bo več zastrupljalo naše pokrajine ali našega zaznavanja. To bo povzročilo dramatičen premik v človeškem vrednostnem sistemu in s tem v našem načinu življenja.

Še več, v gospodarstvu, temelječem na virih ***ni nobenega razloga za lastnino***.

Lastnina je izraz pomanjkanja. Ljudje, ki so morali zelo težko delati, da so si ustvarili ali pridobili izdelek ali vir, so ga zaščitili, ker je imel izredno pomembno vlogo glede na delo, ki je skupaj povezano s pomanjkanjem. Lastnina ni "Ameriška" ali "kapitalistična" ideja... je primitivna duševna perspektiva, ustvarjena z generacijami pomanjkanja. Ljudje se trudijo imeti "lastništvo", saj gre za pravno obliko zaščite lastnine.

V sistemu izobilja, brez potrebe po denarju, postane ideja lastništva brezpredmetna.

V tem novem sistemu si nihče ne *lasti* ničesar. Namesto tega ima vsak *neomejen dostop* do vsega.

Lastništvo je veliko breme. Ne bo več potrebe, da oseba živi na enem mestu. Lahko potuje po svetu ves čas. Vse je na voljo, brez omejitev. Ni razloga za zlorabo, ker nam ne koristi. Ne morete ukrasti stvari, ki ne pripadajo nikomur ter jo seveda nikomur prodati.

Gospodinjski predmeti so pridobljeni z osrednjo distribucijo v mestih, medtem ko so rekreativni predmeti na voljo na klic ali v bližini kraja njihove uporabe. Na primer, če greste na igrišče za golf, na licu mesta izberete najbolj učinkovit model palice. Ko ste jih uporabili, jo vrnete. Če se odločite, da jo zadržite, postane *vaše breme*... zakaj bi oseba, prevažala, vzdrževala, si "lastila" golf palice, ko pa ima vedno dostop do njih in jih

nato vrne na licu mesta? Naši domovi so danes polni krame, ki jo imamo zaradi domnevne vrednosti, ki jo vzdržujejo. Ti odpadki ne bodo več potrebni.

V tem kompleksu mesta ali, v resnici, vsega sveta, je vse to res *vaš dom*. Namesto da predmeti, kot so rekreativna oprema in vozila posedajo pred vašo fizično hišo in nabirajo prah, ko niso v uporabi, so shranjeni centralno, in ima vsakdo do njih prost dostop, pri čemer se izdelki uporabljajo aktivno, s ciljem zmanjševanja odvečnih odpadkov.

Če iz katerega koli razloga potrebujete avtomobil, je avto na voljo za vas. Ko prideš do svojega cilja, bo satelitski sistem samodejno odpeljal avto do drugih, kjer bo ponovno na voljo za uporabo, v nasprotju kot zdaj, ko na parkiriščih izgublja čas in prostor.

V današnji družbi, potreba po blagu povzroči ekstremno proizvodnjo in povečanje odpadkov. Ni razloga, da mora biti vsak "lastnik" avtomobila. Večina vozi avtomobile le eno uro na dan. Veliko bolj inteligentno je ustvariti univerzalni *skupni sistem*, saj dramatično zmanjšuje odpadke, jih odpravlja in povečuje prostor in učinkovitost.

Povzetek šestega poglavja:

Mesta v gospodarstvu, temelječem na virih, bodo v celoti izkoristila sistemski pristop, ki vključuje vse elemente in procese mesta v samostojno celoto, kot je to najbolj tehnično izvedljivo. Moramo začeti znova in se ne ukvarjati s 'krpanjem' starih mest, ki so neločljivo zastarela. Medtem ko je na voljo več možnih konstrukcij, vključno z 'Oceanskimi', 'Zaprtimi' in, seveda, 'Kopenskimi mesti', *Krožnimi Mesti*, kot jih je zasnoval Jacques Fresco, ki so ena od najbolj učinkovitih. Vsak od različnih krogov (predelov mesta) deluje kot sestavni del k celotni funkcionalnosti mesta, kjer je vedno prostor za spremembe, nadgradnje in tranzicije.

Način življenja v gospodarstvu, temelječem na virih, bo zelo drugačen od načina življenja ki ga poznamo danes, saj bodo človeške vrednote doživele veliko sprememb, ko pade vpliv denarnega sistema in s tem pomanjkanja. Ena od bolj korenitih sprememb bo v zvezi z našim odnosom do lastništva in premoženja. Ne bo potrebe ali razloga za lastnino v prihodnosti, ampak bo bolj pomemben logičen premik od 'pridobivanja' v 'dostop'. Vsakdo na svetu, bo imel dostop do njihovih potreb, pri čemer celoten sistem *temelji* na tem, da bi bilo to mogoče.

Četrty del

Premagovanje mitologije

Sedmo poglavje

Narava proti vzgoji

Človeško vedenje

Nekateri ljudje ki obravnavajo načela ekonomije sredstev mislijo, da bi bil sistem zelo zahteven zaradi takoimenovanega človeškega vedenja. Razlaga je, da so ljudje neločljivo tekmovalni, pohlepni in slepo egoistični, kar pomeni, da ni pomembno kako dobra je tehnologija v družbi, vedno bodo "pokvarjeni" ljudje zlorabljali druge in iskali prevlado nad njimi.

"Človeško vedenje" je definirano kot: 'skuppek psiholoških lastnosti človeštva, predpostavljeno da je to del vseh ljudi.' wordnet.princeton.edu/perl/webwn Torej posledica tega izraza je, da so določeni psihološki ali miselni procesi "zasidrani" v osebo. Zato naj bi bili domnevno rojeni z določenimi psihološkimi lastnostmi.

Lahko opazimo, da je takšno domnevanje razpoznavno, če samo pogledamo v zgodovinske dokumente človeštva, vidimo neskončno serijo vojn, genocidov, osvajanj in zlorabe moči.

Glede na to vidimo vzorec in lahko *domnevamo*, da morata biti "človeška narava" ali "instinkt" tista, ki vplivata na to, da se zgodovina ponavlja.

Tako imenovano „zločinsko vedenje“ je že dolgo žarišče na področju psihologije. Ali je *genetski ustroj* posameznika tisti, ki je odgovoren, da postanejo tako imenovani "zločinci", ali je *okolje*, v katerem so vzgojeni, tisto, ki to določa? To je starodavno vprašanje „narave nasproti vzgoji“.

Prvič, kaj *točno* je zločinsko vedenje? Kako kvalificiramo vedenjske razlike, ki si jih je izmislil človek in se s časom spreminjajo? Celoten pojem kaznivosti je začasen in se nanaša na vrednote kulture in pojme morale. Še pred 600 leti so Azteki sodelovali pri množičnem žrtvovanju ljudi za njihove bogove, pri tem so pogosto ubili več tisoč ljudi na enkrat. Ali je bila to zločinska dejavnost. Za nas je morda bila, a za njih je bil to sprejet družbeni običaj. Kaj pa več generacij *sprejetega* suženjstva? V sodobni družbi bi bilo protizakonito imeti nekoga v suženjstvu in ga prisiliti k delu brez plačila. Ali je zločinec nekdo, ki krade hrano, da bi nahranil svojo družino, ki strada?

Večina psihologov in vedenjskih genetikov danes poskuša obravnavati to subjektivnost z zoženjem domnevnih "zločinskih nagnjenj" na vedenja, poimenovana *antisocialna*, *nagonska* in *agresivna*... ne glede na to, kako široke in pojasnjevalne so morda te označbe. Prav tako delajo seznam tako imenovanih „osebnostnih motenj“, kot so *mejne*, *shizofrenične* ali *obsesivne* motnje in jih preučujejo.

Zamisel o tem, da je genetika vzrok za tako imenovano zločinsko vedenje, je postala priljubljena v začetku 19. stoletja. Celo operacije evgenike v obliki sterilizacije so potekale, da bi "družbo rešili kriminalce, idiotov, slaboumnežev in posiljevalcev." **Joseph, Jay, A critical review of twin and adoption studies of criminality and antisocial behaviors, The Journal of Mind and Behavior (Kritični pregled študij dvojčkov in posvojitve glede kaznivost in antisocialnega vedenja, Dnevnik duha in vedenja)** vendar pa danes vedenjska genetika priznava, da nihče ni nikoli našel "gena kriminalca". Njihovo delo je zdaj bolj osredotočeno na medsebojno delovanje *nevrokemikalij* v možganih skupaj z študijami opazovanja *družin, dvojčkov in posvojitve*.

Zdaj je dobro dokazano, da so študije *družin* in *študije dvojčkov, ki so vzgojeni skupaj* (dvojčkov, ki odrasčajo skupaj) slabi načini za raziskovanje vedenja. Ti načini so zamešani z *okoljskimi dejavniki*, saj imajo člani družine skupno okolje.

Vendar pa se raziskave *dvojčkov, ki so bili vzgojeni ločeno*, zdijo boljše metode, saj je okolje vsaj dostojno drugačno od prvotnega okolja družine. Danes najpogosteje citirane študije v podporo genetski osnovi za osebnostne motnje in vedenjska nagnjena izhajajo iz *študij dvojčkov, ki so bili vzgojeni ločeno*.

Medtem ko se zdi, da študija dvojčkov, ki so vzgojeni ločeno, odpravi težavo medsebojnega okoljskega vpliva glede družinskih vzorcev, pa je ta metoda okužena s težavo, da so dvojčki vzgojeni v zelo podobnih družbenih, gospodarskih in kulturnih okoljih.

Na primer, ena najbolj priljubljenih študij o dvojčkih, ki so bili vzgojeni ločeno, je bila tako imenovana "Študija Minnesota". <http://mctfr.psych.umn.edu/research/UM%20research.html> Na univerzi v Minnesoti je bilo obravnavanih tristo osemindvajset parov dvojčkov, pri tem pa je bil najbolj znan primer iz te študije, se ga pogosto navaja za namene zagovarjanja genetske osnove vedenja, znane kot primer "dvojčkov Jim". Jim Lewis in Jim Springer sta bila ločena štiri tedne po rojstvu v letu 1940, odrasla sta 45 milj narazen v Ohio in leta 1979 sta bila ponovno združena.

Študija teh dveh ponovno združenih identičnih dvojčkov, je pokazala naslednje skupne lastnosti:

Oba dvojčka sta poročena z ženama imenovanima Betty in ločena od žena imenovanih Linda.

Eden je poimenoval njegovega prvega sina James Alan medtem ko je drugi poimenoval svojega prvega sina James Allan.

Oba dvojčka sta dobila novega brata z imenom Larry.

Oba sta poimenovala njuna psa z imenom "Toy."

Oba sta šla skozi nekaj policijskega treninga in sta bila šerifova namestnika za določen čas v Ohio.

Obema je šlo slabo pri črkovanju in dobro pri matematiki.

Oba sta se ukvarjala s tesarstvom, tehniškim risanjem, pisala z velikimi črkami.

<http://mctfr.psych.umn.edu/research/UM%20research.html>

Najprej, naj bo trden dokaz, da sta oba Jima odrasla le 45 milj narazen v Ohio. Glede bližine dvojčkov in splošne kulturne ureditve regije zlahka predvidevamo, da sta bila oba moška podvržena zelo podobnim vrednotam in tradicijam. V kulturnem smislu ima Ohio kot celota malo raznolikosti v primerjavi z drugimi državami. 86 % prebivalcev države je belih

<http://www.census.gov/popest/states/asrh/tables/SC-EST2005-03-39.csv>, 82 % je Kristjanov.

<http://www.spiritus-temporis.com/ohio/demographics.html> To je pomembno, saj so pri manjši raznolikosti regije bolj enotni okoljski vplivi. Drug pomemben element, ki ga ta avtor zaradi pomanjkanja razpoložljivih informacij ne more izraziti, so kulturne ureditve in vrednote udeleženih *staršev*. Če bi bili starši obeh Jimov tudi domačini v regiji Ohia, v katero sta prišla, je posledica tega nadaljnje sestavljanje nagnjenja h kulturni podobnosti in tako k vedenjski podobnosti.

Kar zadeva to, da sta bila oba poročena z ženskama po imenih Betty in da sta se oba ločila od žensk po imenih Linda, je treba povedati, da je od najpogostejših ženskih imen v Ameriki Linda na 3. mestu in Betty na 14. http://names.mongabay.com/female_names.htm

To je osupljivo v smislu števila imen, ki obstajajo, kar kaže na visoko verjetnost naključja.

Kar zadeva imeni „James Alan“ in „James Allan“, je najpogostejše moško ime v Ameriki James! http://names.mongabay.com/male_names.htm Kar zadeva ime Allan/Alan, bi bilo treba izvesti več raziskav o kulturnem razmišljanju glede teh srednjih imen na območju Ohia, kjer sta oba živel.

V zvezi s tem, da imata oba dvojčka posvojena brata z imenom Larry: precej čudno je, da so raziskovalci iz Minnesote poročali o tem, saj tradicija imenovanja otrok običajno izhaja s strani staršev in ne otrok. To, kar je s tem dejansko razkrito, nima nič opraviti z dvojčkoma po imenu Jim, ampak kaže bolj na kulturno podobnost *staršev*. Če sta bila oba para staršev nagnjena k poimenovanju sinov z imenom Larry, potem to kaže, da so si bili starši verjetno zelo podobni v kulturnem smislu, s čimer je razkrito, da so bili okoljski vplivi na oba Jima verjetno zelo podobni.

Potem sta tu še psa, poimenovana „Toy“. Medtem ko Toy ni pogosto ime za psa, moramo vedeti, od kod ime izvira. Nekdo je moral ime predlagati Jimoma, da bi se imena sploh zavedala. Sklepanje glede tega imena bi lahko bilo mnogostransko in logično izpeljano iz okolja. Na primer, skoraj vsi udomačeni psi imajo igrače, ki jim jih dajejo njihovi lastniki. Ime Toy (igrača) se je morda pojavilo zaradi asociacije mladega Jima, ki jo je slišal, ko jo je starš uporabljal za igračo med igro s psom. Na primer, obstajali so zgodovinski primeri, ko je mati rekla otroku, ki se je ravno učil govoriti, nekaj takega kot „Očka je doma“, ko je naznanila prihod očeta k otroku. Otrok je s časom te besede slišal in jih je povezal s prihodom očeta v hišo. V tem pogostem scenariju so nekateri otroci zamenjali podobo očeta z besedo „doma“ namesto z „očka“. Tako se je zgodilo, da so kasneje vprašali „Kdaj *doma* pride domov?“.

Z drugimi besedami, angleška beseda „toy“ (igrača) bi lahko pomenila omembo imena, ki je bilo ponovno opredeljeno v kontekstu. V primeru dvojčkov z imenom Jim nimamo dovolj informacij, da bi vedeli, ali je ime „Toy“ gensko ali okoljsko, ampak s sklepanjem bi seveda prišli do okoljskega.

Smisel tega dokumenta ni razviti popolnoma utemeljene razprave o neveljavnosti študij o dvojčkih. Tu je smisel, da se izrazi, da so kulturni dejavniki, usmerjeni znotraj družbe, ravno tako prepričljivi kot družinski dejavniki. Dvojčka Jim sta odrasla na enakih območjih in sta imela enake vrednote in okoljske vplive. To točko je treba upoštevati in podrobno analizirati *kulturne* vzroke, vključene v takšno študijo. Na splošno študije dvojčkov medtem, ko so zelo cenjene, kažejo izredno šibkost pri razumevanju resnične *vzročnosti* posebne usklajenosti.

Vendar pa to ne pomeni, da genetika ne vpliva na naša življenja. Pomembno je premisliti o *resničnih* lastnostih in učinkih, ko bodo pomešani s kulturo. Medtem, ko se večina strinja, da so fizične lastnosti, kot so barva oči, višina in nekatere alergije gensko pogojene, mnogi ne upoštevajo posledic, ki jih imajo te lastnosti pri *oblikovanju* okolja te osebe.

Na primer, predpostavimo, da imamo identična dvojčka, ki sta ob rojstvu ločena in oba imata gensko predispozicijo, da zraste več kot 1,8 metra, oba imata dobro presnovo, zaradi česar sta suha, in živčevje, ki podpira ostro usklajenost gibov in oči. Recimo, da oba posvojita družini srednjega razreda v predmestnem okolju in odraste v tradicionalni ameriški kulturi, vključno s športnimi dejavnostmi. Glede na to, da sta oba izredno visoka in je njuna usklajenost v genskem smislu povečana, bosta imela v športu prednost. Glede na to, da sta košarka in nogomet dva glavna športa v Ameriki, bosta verjetno nekoč igrala enega od obeh športov. Glede na to, da sta oba vitka in visoke rasti, bosta morda bolj nagnjena h košarki. Če bosta imela moralno podporo prijateljev in družine, bosta morda oba odrasla v poklicna košarkarja.

Ali je igranje košarke genetsko? Ne v smislu, ki bi ga navajali nekateri vedenjski genetiki. Dejstvo je, da *nagnjenost* k igranju košarke izhaja iz fizioloških prednosti, ki so genetske, skupaj s kulturnimi tradicijami, ki temeljijo na okolju. Ni dokazov, ki bi kazali, da geni nekako *ustvarijo* igralca košarke. To je podobno genetskimi študijam, ki trdijo, da iščejo gen, ki povzroča kajenje ali to, da nekdo postane republikanec... to je

absurd. Prava genetska osnova, ki je tu bistvena, je *fiziološka* ne *vedenjska*.

Nevrokemikalije so dodatni primeri fizioloških vplivov na vedenje. Na primer, za serotonin je bilo dokazano, da je povezan s tako imenovanim "antisocialnim" vedenjem. Kaže, da lahko nizke ravni serotonina vodijo do vročekrvnosti in agresivnosti. **Elliot, FA, *A neurological perspective of violent behavior (Nevrološki vidik nasilnega vedenja)*. V delu DH Fishbein, *The science, treatment, and prevention of antisocial behaviors (Znanost, zdravljenje in preprečevanje antisocialnega vedenja)*, str. 19–21, 2000, Civic Research Institute (Inštitut za državljanske raziskave)** Naj bo kakor koli že, nevrokemikalije ne ustvarjajo vedenja osebe na posebne načine. Ravno tako kot druge fiziološke lastnosti določajo nekatera nagnjenja. Medtem ko za te kemikalije obstaja neka genetska osnova, ki je lahko povezana z družinskim nasledstvom in ustvarja tako imenovane "osebnostne motnje", ki nastajajo zaradi kemičnih neravnovesij, domneva o nevrokemičnem vedenju ne daje posebnih podatkov glede tega, *kako* se bodo ta kemična nagnjenja kazala.

Z drugimi besedami, vedenje, ki bi lahko bilo posledica medsebojnega delovanja teh kemikalij, je lahko le izredno posplošeno. Lahko bi rekli, da je oseba z nekim neravnovesjem nagnjena k temu, da se "razjezi" hitreje kot običajno prebivalstvo. Kljub temu, da je to podatek, ki nam nekaj pove, pa nam ne pove ničesar o tem, kako se bo to vedenje kazalo. *Okolje* je tisto ki določa dejansko vedenje ali odsotnost le-tega.

Ni znanstvenih dokazov, ki bi resnično podpirali pojem, da je katero koli naše vedenje strogo posledica genov. Tista vedenja, ki jih ljudje pogosto pripisujejo "nagonu" ali "človeški naravi", je mogoče skoraj vedno izslediti v okoljskih vplivih. Pojem "človeške narave" je v veliki meri mitološki. Izhaja iz primitivnih verskih zamisli, da je človek sam po sebi "dober ali slab". Iskanje ljudi, ki bi radi našli "gen" ali podobno stvar, ki povzroča neko vedenje, je v bistvu oblika praznoverja. To je tako, kot bi neko osebo "obsedli demoni", ki nadzirajo njeno vedenje.

Dejstvo je, da medtem ko nevrokemikalije in psihološki značaji določajo nagnjenost osebe k določenim reakcijam in njeno socialno usmerjenost, *pa je okolje tisto, ki resnično ustvarja naše vrednote in vedenje. Ustaljena, vnaprej določena "človeška narava" ne obstaja. Naše vrednote, metode in dejanja se razvijajo in izhajajo iz naših izkušenj.*

Kakor je že bilo navedeno, je študija "Merva-Fowles", ki je bila v 90. letih prejšnjega stoletja izvedena na univerzi v Utahu, pokazala močne povezave med brezposelnostjo in kaznivimi dejanji: Njihove ugotovitve so pokazale, da se je kot posledica 1-odstotnega povečanja brezposelnosti:

- za 6,7 % povečalo število umorov;
- za 3,4 % povečalo število nasilnih kaznivih dejanj;
- za 2,4 % povečalo število kaznivih dejanj zoper premoženje.

Poleg tega pa so ugotovili tudi, da so še zlasti ranljivi za bolezni ljudje, ki so nedavno postali brezposelni in prikrajšani. Ugotovitve kažejo, da so bile posledice 1-odstotnega povečanja brezposelnosti tudi:

- 5,6-odstotno povečanje števila smrti zaradi infarktov
- in 3,1-odstotno povečanje števila smrti zaradi kapi.

Na podlagi stopnje brezposelnosti v obdobju 1990–1992 je posledica tega 35.307 več infarktov in 2771 več smrti zaradi kapi. Ugotovili so tudi, da je pri brezposelnih veliko večja verjetnost za hud stres, alkoholizem, kajenje cigaret, depresijo in uživanje manj zdrave prehrane. **Merva & Fowles, *Effects of Diminished Economic Opportunities on Social Stress (Učinki zmanjšanih gospodarskih možnosti na socialni stres)*, Economic Policy Institute (Inštitut za gospodarsko politiko), 1992**

Študija razkriva, kako sta lahko trpljenje in agresija rezultata izprijenosti okolja in kako vplivno je okolje pri oblikovanju našega vedenja in vrednot. Če mora nekdo preživeti, bo storil, kar mora storiti. Ali je zaradi tega

"zločinec"? Ni nujno.

Bistvo je, da naše vedenje temelji na tem, kaj se *naučimo*, skupaj z bio-socialnimi pritiski, ki jih moramo prenesti, da bi preživel. Naš genetski ustroj nam ne pove ničesar o tem, kako dejansko delovati. Tisto, česar se naučimo, in tisto, na kar smo navajeni, ustvarja naše vedenje.

Užaljena oseba, ki nekoga ustrel, se je morala enkrat v življenju naučiti, kaj je pištola, kako jo sprožiti in tudi to, kaj sploh naj bi jo 'užalilo'.

Avtor se vsake besede na tej strani nauči na tak ali drugačen način. Vsak pojem je kolektivno kopičenje izkušenj. Dejansko nam je vse, kar mislimo, predstavljeno v nekakšni obliki v okolju. Oseba, rojena v neki kulturi, bo sprejela vrednote, tradicije in od tod vedenje te kulture. Kitajski otrok, ki ga ob rojstvu sprejme in vzgoji britanska družina v Angliji, bo razvil jezik, dialekt, običaje, tradicije in naglas britanske kulture.

Če se zdaj vrnemo k naši prvotni točki glede ljudi, ki menijo, da gospodarstvo, ki temelji na virih, ne bo nikoli delovalo zaradi 'tiranskih lastnosti človeškega značaja'; naj bo jasno, da je imela vsaka oseba, ki je kdaj koli prevarala drugo osebo, *motiv*, da je to storila. Motiva se naučimo. Zato bi bil naš cilj, da kot družba odstranimo motive ali *pogoje*, ki ustvarjajo družbeno nesprejemljivo vedenje.

Danes v družbi najbolj temeljni pogoj za družbeno nesprejemljivo vedenje izhaja iz denarnega sistema. Zato, kot je bilo že izraženo, denarni sistem ohranja korupcijo, pomanjkanje in nezadostnost. Tako imenovana *dostojnost* ne more obstajati v svetu tekmovalnosti, neravnovesja bogastva, revščine in prikrajšanosti. Tiransko vedenje, ki smo mu danes priča v svetu, ni posledica prirojenih genetskih sil. V bistvu je posledica večletnega *pomanjkanja in tekmovalno usmerjenega pogojevanja*.

Hierarhija, pohlep, tekmovalnost in oblast so družbene manifestacije. Če pogledamo živalsko kraljestvo, običajno vidimo socialno hierarhijo in brutalno nadvlado. Mnogi pogosto pravijo, da je *nagon* teh živali, da se tako vedejo in ljudje imajo enak nagonski značaj. Medtem, ko se na podlagi opažanj to zdi logično, pa ni upoštevano *pomanjkanje*, ki obstaja v kraljestvu živali. Če ni dovolj za preživetje, se bodo agresivnejše živali povzpele na vrh ustvarjanja hierarhije, preostale pa bodo navidez pohlepno tekmovalne za vire.

Profesor nevrologije in nevroloških znanosti na univerzi v Stanfordu, Robert Sapolsky, je 30 let osebno proučeval trop pavijanov vzhodni Afriki. Trop je kazal enake družbene vzorce hierarhije, tekmovalnosti in dominantnosti, kot jih danes kažemo ljudje.

Vendar pa se je približno 10 let po začetku študije zgodilo nekaj zanimivega. Trop je bil po nesreči izpostavljen bolezni, ki je pobila alfa samce in ostali so le podrejeni samci pavijanov in samice. Ta dogodek je dramatično spremenil družben značaj tropa. Nihče od preostalih pavijanov ni zasedel novonastalih dominantnih položajev. Hierarhija se je dejansko ustavila in agresivno vedenje se je močno umirilo. Pri tem tropu je še 20 let kasneje tako. Celo, ko so se novi odraščajoči samci pridružili tropu, je trajalo približno 6 mesecev, da se je vedenje tega novega pavijana prilagodilo iz tipično tekmovalnih vzorcev v novo uravnoteženo in neagresivno vedenje tropa. **Intervju z R. Sapolskyjem, *Stress: Portrait of a Killer (Stres: Portret morilca)*, National Geographic, 2008**

Medtem ko ta opazka dopušča mnogo vprašanj, pa kaže, kako se *vedenje spreminja* na podlagi sprememb okolja. Mislimi, da je naša človeška družba zaklenjena v nekakšnem zaporu "nagona" in "človeške narave", ne vzdrži. Tudi, če smo "nagnjeni" k nekaterim vzorcem preživetja, je še vedno okolje tisto, ki ustvarja dejansko vedenje.

Z besedami profesorja epidemiologije, sira Michaela Marmota glede študije pavijanov:

"Rekel bi, da smo se naučili... iz študije nečloveških primatov, da so razmere, v katerih ljudje živijo... popolnoma nujne za njihovo zdravje. Mislim, da poskušamo ustvariti boljšo družbo...kako lahko ustvarimo družbo, v kateri so razmere, ki bodo ljudem omogočile uspeh in v to smer gremo s tem - ustvariti boljšo družbo, ki spodbuja uspeh ljudi." **Intervju s sirom Michealom Marmotom, *Stress: Portrait of a Killer (Stres: Portret morilca)*, National Geographic, 2008**

Dr. Sapolsky dodaja:

"Ena od stvari, ki nas jih pavijani naučijo, je, da če lahko oni v eni generaciji preoblikujejo, kar naj bi bili šolski družbeni sistemi, "vklesani v kamen"... mi nimamo izgovora, ko pravimo, da so nekatere stvari v človeških družbenih sistemih neizogibne." **Intervju z R. Sapolskyjem, *Stress: Portrait of a Killer (Stres: Portret morilca)*, National Geographic, 2008**

V gospodarstvu, ki temelji na virih, so cilji enakost, svoboda in obilje. Če je mogoče za človeštvo ustvariti te okoljske dejavnike, se bo naš družbeni sistem *razvil* v nasprotno smer od degenerativnih, skorumpiranih vzorcev, usmerjenih v lastne interese, ki smo jim priča danes.

Pravni sistem:

Ko gre za človeško vedenje, se poskuša družba danes nadzirati z *grožnjo*, z uporabo zakonov. Zakoni so namenjeni nadzoru ljudi. To so "obliži", ki ne rešujejo temeljnih vzrokov vedenja. Če je neka oseba aretirana zaradi kraje, se zelo malo pozornosti posveti vprašanju, *zakaj* se je ta oseba sploh odločila krasti. Namesto obravnavanja temeljnih vzrokov družba izbere lažjo pot in "zločinca" pogosto odstrani preko zaporov.

Od leta 2007 je po svetu več kot 9 milijonov ljudi v zaporih, Združene države Amerike pa prednjačijo z največjim številom zapornikov pred vsemi drugimi državami. **Walmsley, Roy, *World Prison Population 2007 (Svetovna populacija zapornikov 2007)*, International Center for Prison Studies, London (Mednarodni center za študije zaporov)** To je žalostno.

Vir vsakega tako imenovanega kaznivega dejanja je resnično sama družba. "Zločinci" ne obstajajo. Kakor se vedno znova izjavlja, denarni sistem sam po svoji sestavi ustvarja korupcijo. Kakor jasno kaže studija Merva & Fowles, ki je bila predstavljena prej, je družbeno nesprejemljivo vedenje *neposredno* povezano z družbeno-ekonomskimi razmerami. Velika večina ljudi v zaporih prihaja iz prikrajšanih družbeno-ekonomskih položajev.

Zakoni so obliži. Namesto, da smo odvisni od neuspelega sistema kaznovanja ali zapiranja v zapore po tem, ko je škoda že narejena, moramo rešiti neustrezne vidike družbe, ki vodijo do družbeno nesprejemljivega vedenja, kot so revščina, nedohranjenost, brezdomstvo, izprijenost, družbena izkrivljenost, neuspela izobrazba, finančni stres, zanemarjena skrb za otroka in podobno.

Zato moramo, če želimo spremeniti vedenje ljudi, spremeniti družbene razmere. Želimo "odpraviti" pomanjkljivosti. Odpravimo potrebo po papirnih prepovedih in zakonih. Zakoni so stranski proizvodi neučinkovitosti. Znaki, na katerih piše: "Omejitev 90 kilometrov na uro" se ne postavljajo zaradi varnosti. Sistem se tehnično oblikuje tako, da je varnost vgrajena in človeška napaka ni mogoča. Če ne želite, da bo oseba kradla, ji omogočite dostop do vsega, kar potrebuje, brez potrebe po podložnosti ali tekmovalnosti.

Z današnjim napredkom imamo možnost ustvariti nov družbeni sistem, ki lahko vsem ljudem omogoči dostop do vseh življenjskih potreb, brez cene, dolga ali suženjstva. To bo imelo temeljit učinek na to, kako ljudje ravnaajo drug z drugim in kako medsebojno delujejo v družbi. Posledica bi bila pretresljivo zmanjšanje kaznivih dejanj, saj je večina le-teh povezanih z denarjem. To ne pomeni, da bi čez noč izginile vse druge oblike družbeno neprijetnih vedenj. Zavist in druge oblike *vprašanj zaupanja* bodo še vedno ustvarjale težave. Vendar pa bo obravnavala tistih, ki zagrešijo družbeno nesprejemljiva dejanja, v prihodnosti dramatično bolj humana in proaktivna. Če bo serijski morilec najden in priveden pred sodišče, ga/je ne bodo obravnavali kot *zločinca ali zločinko*, ampak prej kot bolnika. Družba bo razumela, da so ljudje proizvodi svojega okolja in namesto, da neko osebo obsodijo na betonsko celico, bodo socialni znanstveniki resno raziskali kulturne vzroke, ki so ustvarili vedenje serijskega morilca, ter premislili o razmerah, ki jih je treba spremeniti.

Povzetek sedmega poglavja:

Človeško vedenje je produkt okolja. Genetske sestavine, ki se kažejo v psiholoških značilnostih, služijo le za ustvarjanje *nagnjenja* k nekaterim odzivom. Zato, bi morali glede na to, da je okolje tisto, ki vpliva na naše vedenje, če najdemo vzorce vedenja v naši družbi, ki so družbeno nesprejemljivi ali neprimerni, obravnavati okolje in ugotoviti, zakaj se takšna vedenja sploh kažejo. Danes je pravni sistem množično družbeno izkrivljenje, ki ne upošteva okoljskih vplivov domnevnega "zločinca". V gospodarstvu, ki temelji na virih, kjer sta pomanjkanje in prikrajšanost namenoma zmanjšana s sodobnimi tehnološkimi metodami, se bo vedenje družbe dramatično spremenilo na bolje.

Osmo poglavje

Funkcionalna spiritualnost

Ljudje iščemo odgovore, zato smo skozi zgodovino oblikovali razlage za različne pojave. Z rastjo naše družbe so se naša orodja za analizo sveta in njegovih karakteristik izboljševala, v skladu s temi novimi odkritji pa se je spreminjalo tudi naše razumevanje. Znanje je evolucijski pojav, tako kot vse ostalo v naravi. Zato je nujno, da smo mentalno in čustveno pripravljeni na to, da bodo naša tradicionalna prepričanja postala brezpredmetna. Za nekatere bo to morda zelo zahteven proces, saj so čustveno navezani na določena prepričanja. Religija je dober primer takšne močne ideološke navezanosti.

Zdi se, da so priznane religije, vpete v nerazumevanje življenjskih procesov. Pogosto, na primer, prikazujejo nazor, da je človek na drugačem nivoju kot drugi elementi narave. Ta »spiritualni ego« je bil vzrok za dramatične konflikte skozi vso zgodovino, ne samo med ljudmi, ampak tudi med ljudmi in okoljem. Vendar so sčasoma znanstveniki pokazali, da smo ljudje podvrženi popolnoma enakim silam narave kot vse ostalo. Dognali smo, da imamo enako atomsko podstrukturo kot drevesa, ptice in vse ostale oblike življenja. Spoznali smo, da ne moremo živeti brez naravnih elementov. Potrebujemo svež zrak za dihanje, hrano, energijo sonca itd. Ko začnemo razumeti to *simbiotično* razmerje življenja, spoznamo, da je naše razmerje do planeta in narave ključnega pomena. Vlogo posrednika v tem procesu igra *znanost*, znanstvena metoda nam je namreč omogočila vpogled v te naravne procese, tako lahko bolje razumemo, kako se mi »vključujemo« v celoto tega življenjskega sistema.

Religiozni ideal:

Skoraj vsa verstva sveta govorijo o določenih idealnih vrednotah za človeštvo.

Krščanstvo:

"Ne stori drugemu tega, česar nočeš, da drugi storijo tebi."

Budizem:

"Če se postaviš na mesto drugega, ne boš ubijal niti povzročil, da bi drug ubijal."

Konfucionizem:

"Nikoli ne nalagaj drugim, česar ne bi izbral zase."

Hinduizem:

"Nikoli drugemu ne naredi tistega, kar misliš, da je škodljivo zate."

Islamizem:

"Ne škoduj nikomur, da ne bo nihče škodil tebi."

Židovstvo:

"Tujec, ki prebiva s tabo ti bo kot eden tvojih sodržavljanov; njega boš ljubil kot sebe."

Taoizem:

"Upoštevaj dobit tvojega soseda kot svojo dobit in izgubo tvojega soseda kot tvojo izgubo."

Ne glede na te pojme, že s pogledom na današnjo družbo se človek vpraša, zakaj se ideal o univerzalnem ocenjevanju in spoštovanju vašega sočloveka ni nikoli prijel. Že Jezus je dejal: "Ljubi drugega kot sebe". Toda kako? Kako lahko imamo družbo, kjer ljudje živijo skupaj v sožitju, delujoč za *skupno dobro*, kot to spodbujajo verski ideali?

Odgovor je, *na nas je*, da oblikujemo sistem, ki bo *dovolil* tem človeškim idealom cveteti.

Današnja sebična družba, ki stremlji k denarju, ustvarja okolje, ki onemogoča splošno skrb za drugega. Ta sistem je postavljen na uveljavitvi posameznika *na račun drugih*, zato ne bo nikoli dopustil sveta ravnotežja in harmonije.

Dejstvo je, da je napočil čas, ko je potrebno prenehati moliti, želeli in slepo govoriti o namišljenih humanističnih in religioznih idealih in začeti *delati na tem, da bi se uresničili!*

Govoriti je poceni:

Gospodarstvo temelječe na virih uporabi vse, o čemer so veliki verski in filozofski učitelji vedno govorili, odkar so ljudje začeli razmišljati o drugih kot o svojih in skupaj delovati v skupinskem spoštovanju in harmoniji. Uporaba znanosti in znanstvene metode, čeprav se pogosto zdi tako hladno in brezsrčno, pravzaprav predstavlja enega najbolj globokih duhovnih razpletov znanih do zdaj. Za razliko od tistih, ki neskončno *govorijo* o miru, ljubezni in harmoniji med ljudmi na Zemlji, lahko znanost v resnici *dela* za to, da bi to udejanjila. Nič ni bolj skrbnega od znanstvene metode, ker so se rezultati pokazali za ekstremno dobre za celotno človeštvo. Medtem, ko veliko ljudi gleda z velikim spoštovanjem na nesebično naravo matere Tereze, jih le malo uspe videti Aleksandra Fleminga, človeka, ki je odkril penicilin na enako romantičen način. Penicilin danes rešuje življenja neprimerno več ljudem kot katerakoli dobrodelna ideja ali organizacija. Resnica je, da sta znanost in tehnologija *božanstvi v akciji*.

Povzetek osmega poglavja:

Čas je, da prenehamo pontificirati in za te *duhovne* vrednote, o katerih že tisočletja razpravljajo verski in sekularni filozofi uporabljati samo usta ter jih končno dajmo v uporabo. Medtem, ko obstaja nešteto znanstvenih mnenj in vrač o tem kdo smo in od kod izviramo, pa najbolj pomembna zadeva leži *tukaj in zdaj*. Če pogledamo na grozno trpljenje in vprašljivo prihodnost človeške vrste, je skrb o tem ali je bog ustvaril vesolje... ali, če so nas ustvarili vesoljci... ali celo, če smo produkt evolucije in nebesne tvarine je *nepomembno*. Z Big bangom ali brez Big banga, trenutne težave se ne spremenijo.

Ne moremo čakati na nekakšno božansko razodetje ali nekaj "velikih mož", ki nas bodo vodili. Moramo spoznati, da *smo sami* na tem planetu in sprememba sveta na bolje je v naši domeni. Znanost je orodje za to *delujočo duhovnost* in, če bomo delali na uporabi njenih metod za izboljšanje civilizacije same, *lahko* dosežemo duhovne cilje, ki jih iščemo že od antičnih časov.

Peti del

Ukrepanje

Deveto poglavje

Gibanje

Gibanje Duh časa ni politično gibanje. Ne priznava narodov, vlad, ras, religij, veroizpovedi ali družbenih razredov. Naša razumevanja sklepajo, da so to danes napačna in zastarela razlikovanja, ki so daleč stran od pozitivnih dejavnikov za resnično kolektivno človeško rast in zmožnosti. Njihove osnove so v delitvi moči in razslojevanju ne pa v enotnosti in enakopravnosti, kar je naš cilj. Pomembno je razumeti, da je vse v življenju naravni razvoj, prav tako pa si moramo priznati, da ima človeška vrsta z zastarelimi in dogmatičnimi družbenimi strukturami možnost drastičnega zmanjšanja in paraliziranja napredka. Svet kot ga vidite danes, poln vojn, korupcije, elitizma, onesnaženja, revščine, nalezljivih bolezni, kršenja človekovih pravic, neenakosti in kriminala je rezultat te paralize

Gre za gibanje o zavesti, ki govori o evolucijskem napredku in združevanju osebnosti, družbenosti, tehnologije in duhovnosti. Prepoznava človeško vrsto kot vrsto na naravni poti združitve, ki izhaja iz osnovnega skupnega prepoznavanja in je blizu empiričnega razumevanja kako narava deluje in kako se ljudje prilagajamo delu univerzalne razprostranosti, ki jo imenujemo življenje. Medtem ko ta pot obstaja, je na žalost ovirana ali neprepoznana s strani večine ljudi, ki nadaljujejo z ohranjanjem zastarelega in degenerativnega načina upravljanja družbe. Gre za intelektualno nepomembnost, ki jo Gibanje želi premagati z izobraževanjem in akcijami družbe.

Cilj je predrugačiti svetovno civilizacijo z uporabo znanja, kot ga poznamo danes na vseh ravneh. Ne samo ustvariti zavest o socialnih in tehnoloških zmožnostih, katere mnogi pogujejo kot nemogoče ali proti človeški naravi, ampak tudi zagotoviti miselnost ki bo prekosila elemente v družbi ki hočejo za vedno ohraniti zastarele sisteme.

Povezovanje razlik

Da bi lahko tako delovali moramo najprej določiti perspektive glede na današnji svet. Danes je tehnologija, ki lahko osvobodi ljudi nepomembnih nalog potlačena zaradi denarnega sistema, ki bazira na delu. In to je nesprejemljivo. Dejstvo, da tehnologija ni dovoljena za uspeh in korist človeštva, je v bistvu na določenem nivoju *problem državljskih pravic*.

Prišel je čas, da pozabimo na naše razlike in pridemo zopet skupaj zaradi skupnih koristi naše vrste. Vsi potrebujemo hrano, zrak, vodo ipd. in vsi želimo svobodo in srečo. Edini način, da lahko to dosežemo je, da delamo skupaj in premagamo trenutni zastarel družbeni sistem.

Seveda je to lažje reči kot storiti, ker žal naš svet vodijo ljudje, ki so prestali grozno družbeno pohabljanje. Moč njihovih pogosto elitističnih vrednot se konstatntno veča z materialnimi koristmi, ki jih zagotavlja posel in

skorumpirana politika. Do njihove ignorance bi morali čutiti usmiljenje. Kot je rekel Ghandi: "Ne sovražite svojega tirana. Kot vi, bi tudi on moral biti osvobojen."

Dejstvo je, da tradicionalni politični aktivizem ni prava pot. Politične elite so postale vse preveč uspešne pri nadzorovanju tradicionalnih nasprotnikov. Bolj smiselna pot, ki jo je ubralo to gibanje je najprej *ustvariti osnovno zavest na globalni ravni*. In tukaj pridemo do komunikacije. Tisti, ki verjamemo v to smer moramo prispevati k širjenju idej. Človeštvo se mora najprej zavedati teh družbenih smeri preden se bodo začela dejanja.

Do zdaj se thezeitgeistmovement.com razvija v trideset in več jezikih. Ustanavljali bomo državne in regionalne organizacije v upanju širitve Gibanja slej kot prej na vsak del zemeljske oble.

Tej vrsti komunikacijskega projekta bo na pot prišlo veliko težkih ovir s strani različnih ideoloških skupin.

Zelo pomembno je, da *povežemo razlike* med kulturami s tem, da pokažemo, da smo v osnovi *vsi enaki*. Naše podobnosti in skupne potrebe v celoti zasenčijo morebitne religiozne in politične razlike.

Ločeno od širjenja zavedanja bi naš fokus prav tako moral biti na nenehnem izpostavljanju denarnih goljufij in socialnih korupcij, ki so od vekomaj vpete v našo družbo. Želimo, da bi se vlade in ljudje tega sveta počutili *osramočene* zaradi bolezni njihovega sistema in hkrati omogočati ljudem razumeti *jedra vzrokov* za korupcijo in kako se odmakniti od njih s pomočjo inteligentne uporabe znanosti in tehnologije. Očitno je, da vsi denarni sistemi po svetu trenutno propadajo. Rezultat tega bi lahko bil katastrofalen. Pomembno in kritično je, da pomagamo ljudem, ki so bili v tej denarni pogubi prizadeti in jim ponudimo pravo smer. Takrat, ko bo zelo veliko število ljudi na tem planetu združilo roke v skupnem prizadevanju za dramatičen družbeni premik, bomo začeli z novo fazo, ki bo enakomerno pritisnila na vse narode, da začnejo gibanje iz denarnih struktur.

Do takrat je cilj komunikacija v povezavi z mirnim družbenim uporom. Splošno pravilo bi moralo biti, da so vsa družbena površinska, ki vedno znova povečujejo denarni sistem, vojne in zloraba ljudi prepovedane. Nihče na tem svetu se ne bi smel kadarkoli več pridružiti vojski ali delati v vojaški industriji. V zameno bi moral biti politični sistem predstavljen v svoji pravi luči. Vlade danes vodijo poslovneži, odvetniki in vojska... torej trije najmanj koristni poklici, ki jih imamo. Ko bomo razumeli, da so naši problemi na tem planetu *tehnični*, bomo videli ali obstaja skupina ljudi, o kateri bi lahko menili, da je sposobna sprejemati odločitve o *čemerkoli*, seveda bi morali biti *tehnično in objektivno usmerjeni*... in ne *politično motivirani*. Politika je proizvod denarja.

Namigi za širjenje zavedanja:

Širite thevenusproject.com in thezeitgeistmovement.com po internetu kamorkoli lahko.

Za promocijo tako gibanja kot ideje o gospodarstvu temelječem na virih lahko ustvarite YouTube videoposnetke.

Kličite v eter radijskih oddaj in omenite gibanje kadarkoli bo to mogoče.

Prenesite *Zeitgeist Addendum* in ga predvajajte v vaši skupnosti; dajte ga v javni dostop/mreže.

Kopirajte tole knjižico in jo razdelite v tiskovini ali pa na CD-Romu

Prenesite Diaprojekcijo predstavitev orientacije in Diaprojekcijo Film in izvajajte svoje lastne dogodke.

Nasičite Internet kar se le da.

naj povemo, da je okoli 15. marca vsako leto "Zeitgeist Day". Prosimo vas, da pripravite dogodek v vaši okolici.

Še posebej informirajte tiste, ki trpijo zaradi gospodarskega kolapsa, ki je v procesu.

Neprenehoma javno opozarjajte na pokvarjenost trenutnega sistema.

Kontaktiraj obstoječe "aktivistične" skupine, kot so ACLU in Greenpeace in jim poskusite razložiti, da njihov trud, čeprav spoštovanja vreden, ne bo rešil nobenega od večjih družbenih problemov, ker se ne ukvarja z vzroki.

Interdisciplinarna moštva:

Hrbtenico osnovnega razvoja tega novega družbenega sistema bodo predstavljala moštva raziskovalcev in tehnikov delujočih na vseh pomembnih področjih. Ta moštva lahko imenujemo "*Interdisciplinarna moštva*".

Prvo moštvo, ki ga ustanovljamo je "Komunikacijsko moštvo". Vse zgoraj navedeno bo sestavljalo neko aktivnost tega moštva. Vsak, ki podpira to smer bi moral pomagati in informirati ostale. Vsi smo na nekem nivoju del komunikacijskega moštva.

Hkrati, bo ustanovljenih več skupin, ki bodo sodelovale na točno določenih področjih v zvezi z *izvajanjem* gospodarstva zasnovanega na virih. Veliko je znanstvenih področij, ki so potrebna za utrditev osnovnih mehanizmov projekta. Ta interdisciplinarna moštva bi vključevala raziskovanje v računalniškem programiranju, načrtovanju mest, robotiki, izobraževanju, zbiranju podatkov, ipd. Prosimo poglejte na

www.thezeitgeistmovement.com za organizacijska sporočila s tem v zvezi. Če mislite, da imate sposobnosti, ki bi doprinesle temu razvoju, vas prosimo, da nam to sporočite, ko bomo pričeli z ustanavljanjem skupin. Cel odsek naše internetne strani bo posvečen sporazumevanju in pogledom. Z rastjo se bodo pojavile tudi konference. S časom bomo postali sposobni pričeti z gradnjo *prvega mesta*, četudi bo samo prototipne narave.

Zaključne misli:

Veliko je tistih, ki bi rekli, da se tisto kar opisujemo tu, to je razvoj *gospodarstva zasnovanega na virih* ne bo nikoli uresničilo. Ponavadi bi v svoj zagovor omenili "človeško naravo", "moč elite" ali zmotna tehnična mnenja. Ta njihova ciničnost nima noben osnove, če pogledamo na tehnični in družbeni razvoj človeštva skozi zgodovino.

Prišli smo od sveta ekstremnega vraževerja, podlega sužnje-lastništva in ekstremnega rasizma ter družbenih predsodkov, do počasi vstajajočega sveta rasne enakosti, znanstvene domiselnosti in porajajočih se vrednot, ki si želijo dobrobiti za celotno človeštvo.

Z besedami Karla Sagana:

"Stari pozivi k rasnemu, spolnem in verskem šovinizmu in besna nacionalistična gorečnost postajajo nedelujoči. Razvija se novo zavedanje, ki gleda na Zemljo kot na en sam organizem in spoznava, da je vsak organizem, ki je v vojni s seboj pogubljen. Mi smo en planet." **Sagan, Carl, Cosmos Video Series, Cosmos Studios, 1980**

Prehodili smo pot od dimnih signalov do telefona in elektronske pošte skoraj s hitrostjo svetlobe. Vse, za kar se je nekoč predvidevalo kot nemogoče, je sčasoma postalo mogoče. Bratoma Wright so "eksperti" dejali da je leteti nemogoče...leta kasneje so ljudi, ki so govorili o potovanju na Luno označili kot "Mooniacs". Predvideti v tem svetu, da je nekaj 'nemogoče', je napaka v ustvarjalnosti.

Če se je lahko skupaj zbralo 120.000 ljudi, da bi naredili atomsko bombo, kot pri *projektu Manhattan* v poznih tridesetih letih prejšnjega stoletja, potem ni nobenega razloga, da ne bi mogli ponovno priti skupaj in uporabiti človeško iznajdljivost pri izpolnjevanju neverjetnih družbenih dosežkov za *izboljšanje* človeštva. Čas je, da sprostimo naša 'Orožja masovne ustvarjalnosti (OMUje) v svet. Čas je, da prevzamemo odgovornost za druge in zase. Imamo znanje, razloge in željo za izgradnjo v celoti nove družbene arhitekture, ki bi ustvarila svet v katerem bi *zares uživali* in zacveteli.

Zelo preprosto, čas je, da odrastemo.

